

ଯେ ଉପାୟ ଲୋକସଙ୍ଗୀତର ସୁସମ୍ପାଦନା ଶକ୍ତି
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଡାକ୍ତରୀ ସାହେବ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କର-
 ଥିଲେ ତାହା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାନ୍ତୁ । ପ୍ରତିଷ୍ଠା
 ମୋଟ ଲୋକସଙ୍ଗୀତ ମାର୍ଗମାପ ଯା ୨ ରୂପରେ
 ତାରତାଳପୋଷେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡୁ କରାଗଲାର
 ତାଙ୍କର ଆଦେଶ ଥିଲେ ସେହିଭାବରେ କମା
 ଦୁଇ ଏକଦିନ ବଳମରେ ପ୍ରାୟ ସକଳେ ତାହା
 ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । କଟକ ଜିଲାର ଗଭ-
 ଅର ଓ ଏଥର ଲୋକସଙ୍ଗୀତ ନିମ୍ନେ ଲେଖି
 ଅଛି ପଥା;—

୧୯୩୮ ମସିହା	୧୯୩୯ ମସିହା	୧୯୪୦ ମସିହା
୧୨୫୦୦	୧୨୫୦୦	୧୨୫୦୦
୧୨୫୦୦	୧୨୫୦୦	୧୨୫୦୦

ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଦଶବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ
 ଦେଇଲେ ଲୋକ ଚୁକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଭୁ
 ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତ ଅଧିକ ଥିବାର ଦୁଇଥର
 ଲୋକସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରକାଶ । କଟକ ନଗରର
 ଲୋକସଙ୍ଗୀତ ନିମ୍ନରୂପେ ପ୍ରକାଶ ଅଟେ ଓ
 ଏହା କମା ଲୋକସଙ୍ଗୀତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ।

୧୯୩୮ ମସିହା	୧୯୩୯ ମସିହା	୧୯୪୦ ମସିହା
୧୨୫୦୦	୧୨୫୦୦	୧୨୫୦୦
୧୨୫୦୦	୧୨୫୦୦	୧୨୫୦୦

ଏ ନଗରରେ ସରକାରୀ, ବେପାରୀ ଓ
 ମାମଲଦାରମାନେ ରହୁ ଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ ଅପେକ୍ଷା
 ପ୍ରଭୁ ସଙ୍ଗୀତ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।

ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ସଦ୍‌ବାସସମ୍ପର୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନା ପାଣ୍ଡୁ-
 ଲିପିର ବନ୍ଧୁର ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ବିଶେଷ କମିଟି
 ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯାଏ ତାହା ଉପରେ ଗଭୀର ଶୁଦ୍ଧ-
 କାର ଉପକ୍ରମବ୍ୟାପକ ସଭାରେ ଅଧିକ
 ଦେଲା । ତହିଁରେ ଲେଖାଅଛି କି କମିଟି ଏ-
 ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ କାରକମାନ ବଦଳାଇ
 ଉକ୍ତ ପାଣ୍ଡୁଲିପିରେ କେବଳ ଏକ ସଂଗୋଧନ
 କରାଯାଇଛି କିମ୍ପା ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରୀମତୀ
 ପ୍ରତି ବଳାହାର ଅପସ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ କଥିତ
 ଦେବ ସେଥିରେ କେବଳ ସଂଗୋଧନର
 ମାତ୍ରାଣ୍ଡୁ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରେସିଡେନ୍‌ଟ ମାତ୍ରାଣ୍ଡୁ
 ଅଥବା କମାମାତ୍ରାଣ୍ଡୁ ମୋକଦମା ପ୍ରକାଶ
 କରାଗଲା ଅଧିକାର ପାଇବେ ଏବଂ ଏପରି
 କୌଣସି ମୋକଦମା ପ୍ରକାଶକାରୀ
 କାର ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଉପକ୍ରମକ

ଅପେକ୍ଷା କୌଣସି ନ୍ୟୁନତାରେ ପ୍ରକାଶକର୍ମ-
 ଶକ୍ତି ସେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଉ ନାହିଁ ।
 ଏହାଛଡା ଆଉ କିଛି ସଂଗୋଧନ ହୋଇ ନାହିଁ
 ଏବଂ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ଅନ୍ତ କୌଣସି ଅଂଶପ୍ରତି
 କିଛି ଅପତ୍ତି ନ ଥିବା ଏବଂ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତନ
 ହୋଇଅଛି ତାହା ଅତି ସାମାନ୍ୟ ଥିବାରୁ
 ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଅନ୍ତ ଅରେ ଗଜେଟରେ ଉପ-
 କରାଗଲାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା
 ଆଇନରୂପେ ବ୍ୟବହାର ହେବାର ଉଚିତ ।
 କମିଟିର ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ
 ସର ରମେଣ୍ଡୁ ମିତ୍ର ଏ ରିପୋର୍ଟରେ ସମ୍ମତ
 ନ ହୋଇ ଅସମ୍ମତ ହେବୁ ବର୍ଗର ଏକ
 ମାର୍ଗନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ତହିଁର ସାରମର୍ମ
 ଏହିକି ଏପରି ଆଇନ କରାଗଲାର ଆଦୌ ଅବ-
 ଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଉପକାର ଅପେକ୍ଷା
 ବରଂ ଅପକାର ଅଧିକ ହେବ । କାରଣ ଯେଉଁ
 ଅନିଷ୍ଟ ନିବାରଣ କରାଯାଉଥିବାରୁ ଆଇନ
 ଦେଉଥିଲେ ତାହା ହିନ୍ଦୁସମାଜରେ ଆଦୌ ନାହିଁ
 ଏବଂ ତାହା ଥିବାର ଅନୁମାନ କଲେ ସକ୍ଷା
 ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଅଟଇ । ଯେବେ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ରହିତ
 ହୋଇ ନ ପାରିଲେ ତେବେ ଆଇନଦ୍ୱାରା କପରି
 ହେବ । କେବଳ ଏ ଆଇନକୁ ଲୋକ ନା-
 ଦାନୀ ବଳପୂର୍ବକ ଆଇନ କାଣ କଲେ କେବଳ
 କେବଳ ଫାକ୍ତିଦେବାର ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଏ ଏବଂ
 ଜାଲ ପ୍ରକାଶକାରୀ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ବଢ଼ିବ ।
 ସତରଂ ସରକାର ଏକ ଅନିଷ୍ଟ ନିବାରଣ
 କରାଯାଉ ଚେଷ୍ଟାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିଷ୍ଟ ବା
 ଦୁର୍ଘର୍ମର ସଦାୟତା କରାଯାଏ । ତଥାପି ଯେବେ
 ସରକାର ନିରାନ୍ତ ଏ ଆଇନ କାଣ କରାଗଲା
 ଲଜା କରନ୍ତି ତେବେ ପ୍ରଥମ ବ ୧୨ ଶି ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ପରବର୍ତ୍ତରେ ଶ୍ରୀ ରିଜୋର୍ଟ ହେବା କାଳକୁ
 ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ ଧରଣକୁ ଦେବ । ୨ୟ
 ସ୍ତମ୍ଭା ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କ ଅକାଳ ସଦ୍‌ବାସ
 କଲେ ତାହାକୁ ବଳାହାର ଅପସ୍ୟ ନ କର
 ଉପକ୍ରମ ସାମାନ୍ୟ ଅପସ୍ୟ କରାଗଲେ ଉଚିତ
 ଏବଂ ୩ୟ ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି
 ଏହି ଅପସ୍ୟ ନ ନାଲିବ କଲେ ତାହା ଗୁପ୍ତ
 ଦେବ ନାହିଁ ବୋଲିବା ଦାହାଦୁଲ୍ୟ ସେ
 କମିଟି ଏବଂ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଉ ଉପକ୍ରମ କର
 ନାଦାନୀ କିନ୍ତୁ ସର ରମେଣ୍ଡୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ-
 ସଭାରେ ଏହି ପ୍ରକାଶମାନ ଉପକ୍ରମ କରାଯାଏ
 ଏବଂ ଏହାପରେ ଅନେକ ଚଳିଚଳିତ ହେବ ।
 ସେଗଣଙ୍କ ଯାହା ହେବ ତାହା କଣା ହେଉଅଛି

ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକାଂଶ ସତ୍ୟ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ସମସ୍ତ
 ଥିବା ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡୁମାନେ ତାହାକୁ
 ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ପ୍ରକାଶେ ତାହା ସେ ବ୍ୟ-
 ବକ ହେବ ଏଥିରେ ଅନ୍ତ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 କେବଳ ଅପତ୍ତିକାରକ ଯୁକ୍ତି ମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର
 ଦେବାରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡୁ କେବଳ
 କିଛି କଷ୍ଟ ପାଇବାକୁ ହେବ । ବିଶେଷ କମିଟି
 ଆପଣା ରିପୋର୍ଟରେ ଏ ପ୍ରକାଶରେ କିଛି
 କହିଥିଲେ ହଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ସେମାନେ
 ତାହା ନ କରାଗଲେ ସେମାନଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ବଡ଼
 ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ବଙ୍ଗାଳିମାନଙ୍କୁ-ଭେଦବାଦ ।

କେବଳମାତ୍ର ତା ୩ ରୂପ ମଙ୍ଗଳର ଏହି
 ଭେଦବାଦର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କିମ୍ପା ଯେ ସମାଜେ
 ପୂର୍ବକ ଚଳୁଥିବାରୁ ତେବେ ନିବାରଣ ହେଲା ।
 ଚଳୁଥିବାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସିଦ୍ଧମ-
 ଜିଲରେ ସ୍ଥିତ ଏବଂ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ଭେ-
 ଲିଷ୍ଟେସନ ହେବାରୁ ଏହାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି
 ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମରେ
 ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ଚୁକ୍ରଚକ୍ରାଠର ଛଣା ହୋ-
 ଯିବାରୁ ଉପକ୍ରମ ଗୋଟିଏ ଏବଂ ନାମାଚାର୍ଯ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶକରେ ଅପସ୍ୟ ଶୋଭିତ ହୋଇଥିଲା ।
 କେବଳ ଯ ୧୯୩୯ ସମୟରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡୁ
 କେବଳ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କବାଦୀ
 ଉପକ୍ରମମାନେ ପୂର୍ବରୁ ୧ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ
 କଲକତାରୁ ବିଶେଷ ଭେଦବାଦରେ ଯାହା-
 କର ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଏବଂ
 ତହିଁର ଅଧିକାରୀ ପୂର୍ବେ ଆଉ ଏକ ଭେଦ-
 ବାଦରେ କଲକତାରୁ ଅନେକ ଅମଳ ବ୍ୟକ୍ତି
 ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ପରପତ୍ତି, ଛଣା ଏବଂ
 ଏ, ଛଣା ଲାମ ଦେଖିଲୁଁ । ଏହି ସମୟରେ
 ନାମାଚାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବିଶେଷ ଭେଦବାଦରେ
 ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ସେପ୍ରଦେଶ-
 ବାସୀ ଅନେକ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ
 ଉପକ୍ରମୀୟ ସମ୍ପାଦକ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।
 ଏପରି ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନଙ୍କୁ ସଦେଶରେ ଅନେକ
 ଗୁଣା ଓ ସରକାରୀ ଅପେକ୍ଷା ଦଳକଳ ସହିତ
 ଅଧିକାରୀ କାକସମକ ଭବିଷ୍ୟରେ ସମାଗତ
 ହୋଇ ସରକାର ଗୋଟିଏ ଅଧିକ ବଢ଼ାଇଥିଲେ ।
 ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀ, ଉପକ୍ରମ, ସମ-
 ପୂର୍, ଗାଳପୁର, ବନେଇ, ଶରପୁର ଗାଳପା-

ନିକଳାମ ଦେଖିଲୁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠନାଗପୁରର କମିଶ୍ନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗ୍ରୀମଳ ସାହେବ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଜେନେରାଲଙ୍କୁ ରେଲବାଟିରୁ ସମାପନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ଘୋଷଣା କଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗ୍ରୀମଳ ସାହେବ ଏକ ଏହି ରେଲବାଟିର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମ ଉପରେ ସାହେବ ମାନଙ୍କୁ ମହାମାନ୍ୟ ସହିତ ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଦେଲେ । ଦୋର ସାହେବ ଏହି କମ୍ପାନୀର କଲକତ୍ତା ଜାଇରେଟର ବୋର୍ଡ ଅର୍ଥାତ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସମିତିର ସଭ୍ୟତା ଏବଂ ପାରଳାମେଣ୍ଟର ଜେନେରାଲ ଅଟନ୍ତି । ସେ କେବଳ ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀୟ ନିମନ୍ତ ଏ ଦେଶକୁ ଆସିଅଛନ୍ତି । ଏହି ରେଲବାଟିରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଥମ ପ୍ରାମାଣ୍ୟର ସଫଳତା ପ୍ରାପ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶକ୍ତି ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦୋର ସାହେବ ମହାମାନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସହିତ ଦେଖିଦେଇ ବଙ୍ଗାଳ ନାଗପୁର ରେଲବାଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିବାରେ ମହାମାନ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାଦେୟରେ ଏହି ରେଲବାଟି ଫିଟିଲ ବୋଲି ଘୋଷଣା ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରୁ ଦୂର ଭୋକନାମନେ ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ସାହେବମାନେ ସମନ କଲେ । ଏଠାରେ ଦୁଇଗଣ ସାହେବ ଏକତ୍ରେ ଭୋକନାମନକୁ ବସିଲେ ଏବଂ ଭୋକନାମନେ ନିୟମିତକ୍ରମାମାନ ଦେଲେ । ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦୋର ସାହେବ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଦେବୀଙ୍କୁ ଉପକାର୍ଥେ ସାନକରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କର କହିଲେ କି ୧୨ ଶି ଦେଲେ ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସର୍ବମିଳର ସାହେବ ଏହି ରେଲବାଟିର ପ୍ରଥମ ଯାତ୍ରୀ ହେବେ ବରଦେବୀଙ୍କୁ ସେ ଏ ଦିଗରେ ମନୋଯୋଗ ଦୋର କେନ୍ଦ୍ରକର୍ତ୍ତା ଅତି ସମ୍ମାନ ଉଚ୍ଚିତ୍ତରୁ ମଥା ସର ବାଡ଼ିଯୋଗ କରି ଲେଖିଲ ସର ଅଣ୍ଡୁକୁ ସୋକଲ ସର ସ୍ଵର୍ଗତୋରଦୋପ ପ୍ରଭୃତିକ ସୁସମର୍ଥ ପ୍ରଦର୍ଶନକର ଏ ରେଲବାଟି ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ସହକାର ଦେଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚିତ୍ତରୁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସହାୟତାରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ଦେଲେ ଏଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ବଶେଷ ଅନୁକମ୍ପା ଦେଲେ । ପରଶେଷରେ ସେ କହିଲେ ବାଟି ପ୍ରଥମ ଶେଷଦେଲ ମାତ୍ର ଏଥିର କେତେଗୁଣ ଏ ଶାଖା ନିର୍ମାଣ କରିବା ନିତ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ଓ ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଶାଖା କଟକ ଓ ପୁରୀର ନେତାର ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ଯାହା ଉତ୍କଳୋତ୍କଳ ସଙ୍ଗରେ

ମିଶ୍ରି ହୋଇପାରିବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦୋର ଏବଂ ଅନେକଙ୍କ ବିଚେରନାରେ ମୁଲବାଟି କଲକତା-ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳ ଅଟେ । ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କେବଳ ବାହାଦୂର ଏଥିରୁ ଗାହୋଥାନ ପୂର୍ବକ ଏହି ରେଲବାଟିର ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା କର କହିଲେ କି ଏହାଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ପ୍ରଭୃତି ଅନ୍ୟକୁ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରାଣର ଗଣ୍ୟ କି ଯାହାକୁ ଉଚ୍ଚିତ୍ତର ଧ୍ୟାନ ଖଳା ବୋଲିଲେ ପାରେ ଓ ଯହିଁର ଉତ୍କଳ ପ୍ରାୟ କୌଣସିବର୍ଷ ନଷ୍ଟ ହୁଅଇ ନାହିଁ ଅନୁରୋଧ ସମୟରେ ନାନାପ୍ରାଣର ଅଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ଏବଂ ମଧ୍ୟଦେଶର ନାନାପ୍ରାଣରେ ପ୍ରାୟ ଦେଉଥିବା ପଥରକୋଇଲା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଧାର୍ଠ ଓ ଜାଠିଲଦାସର କାର୍ଯ୍ୟ ବାବଦ ବିଶେଷ ବୃଦ୍ଧି ଦୋର ଏ ପ୍ରଦେଶର ସୌଭାଗ୍ୟ ବଢ଼ାଇବ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ରେଲବାଟି ନିର୍ମାଣର ଉଚ୍ଚିତ୍ତ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେବାକୁ କଦାପି କୁଣ୍ଠିତ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଅଶା କରନ୍ତି କି ଏହି ରେଲବାଟିର ଲାଭ ଏପରି ଦେବ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓ କମ୍ପାନୀ ଉଭୟେ ସମୃଦ୍ଧ ଦେବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ-ମଧ୍ୟରେ ସେ କହିଲେ କି କେବଳାଚାରୀରୁ ବିକ୍ରୟପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ରେଲବାଟି ନିର୍ମାଣ ଦେଉଥିବ ତାହା କଲକତାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦୋର ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ କଲକତା ନାଗପୁର ରେଲକମ୍ପାନୀ ଏଥିରେ ମନୋଯୋଗୀ ଥିବାର ଶୁଣି ସେ ଅନନ୍ଦିତ ଦେଲେ । ଏଥିରୁ ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ସାହେବ ଏହି ରେଲବାଟିର ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କର କହିଲେ କି ସନ ୧୮୮୫ ସାଲରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ସନ ୧୮୮୮ ସାଲର ଶାଠିକାଲରୁ ପ୍ରକଳରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚିତ୍ତରେ ଶେଷ ଦେଲେ । ଏଥିରେ ଏ ଦେଶରେ କେବଳ ୪ କୋଟି ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଏ କଲକତାରୁ ଆସିଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟାଦିସବୁ ୨ କୋଟିରୁ ଅଧିକ ଉତ୍କଳୋତ୍କଳ ଦୋରଥିଲେ ହେଁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରୁ କିଛି ବସ୍ତୁପତକାର ସମ୍ପାଦନା ଅଛି । ପ୍ରଥମ ରେଲବାଟି ନାଗପୁର-ଠାରୁ ଆସେନମୋଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମା ୨୨୫ ମାଇ ଅଟେ ଏବଂ ଏଥିର ଶାଖା ରେଲମାନ ଯାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵର ପରମାଣ ମା ୨୦୫ ମାଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମା ୮୩୦ ମାଇ ଅଟେ । ଏହି ପୂର୍ଣ୍ଣବାଟି ଯେତେ ବସ୍ତୁରେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇ-

ଅଛି ଏବଂ ଅଧୀନସ୍ଥ ଉଚ୍ଚିତ୍ତମାନଙ୍କଠାରୁ ସେମାନେ ସାହାଯ୍ୟ ଯାଉଅଛନ୍ତି ତାହାସବୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟର ବିସ୍ତାରପାଇଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ି ବସ୍ତୁତା ଦେଖ କଲେ । ଏଥିରୁ ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ସମସ୍ତେ ରେଲବାଟିରେ ବସି ପୁରୀକୁ ପ୍ରକଳ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ । ଉଚ୍ଚିତ୍ତରୁ ପୁରୀକୁ ସୁରନା ମା ୨୦ ମାଇ ସେଠାରୁ ସକଳ ସମୟରେ ଦେଖିଅସି ଉଚ୍ଚିତ୍ତର ପୁରରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଗପୁର କମିଶ୍ନରଙ୍କ ତେଗରେ ସକଳ ମିଳନରେ ଯୋଗ ଦେଲେ । ଏହି ସକଳ ମିଳନ ଗୋଟିଏ ଦରବାର ହୋଇବାକୁ ଦେବ । ଏଠାରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଶୁଭାକୁ ସି, ଅଇ, ଉ ପଦ ବିଦ୍ୟାଗଳ ଏବଂ ସର ସାଠିକର ଠାରୁ ମସ୍ତକ ନାଗପୁର ସିଂହକୁ ଠାରୁ ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସୁଧାର କରିବାର ସମ୍ପାଦନା ତାହାକୁ ଦେଖିଲେ । ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗୁଡ଼ିଲୋକ ସମାପ୍ତ କରି ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜେନେରାଲ ବାହାଦୂର ଗୁଣ ଗ ୯ ଶା ସମୟରେ କଲକତାକୁ ଯାଆ କଲେ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଭିଭାବୁ ଅନ୍ୟ ଅମଳିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କଲକତା ଓ ନାଗପୁରକୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ । ଏହିରୂପେ ବଙ୍ଗାଳୀ ନାଗପୁର ରେଲବାଟିର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀୟ ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ସମାପ୍ତଦେରେ ସମାପ୍ତ ଦେଲେ । ଏହି ରେଲବାଟିର ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ଅନୁମାନେ ସକଳକର୍ତ୍ତା ଶରେ ଦାନନା ବୁଝି ବିଶେଷତଃ ଏହାଦ୍ଵାର ଓଡ଼ିଶା ରେଲବାଟିଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚିତ୍ତସମ୍ପର ଏବଂ କଲକତାସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପାଦନା ଦଣ୍ଡୁଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏଠା ଗୌରବାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନସ୍ଵର ଶେଷ ହେବାକୁ ଅସମାପନ ତତ ସାହେବ ଅତୀତା ସେମାନଙ୍କ ଦାଲେସର ଘାଣା ବଦଳାଇ ଡିଏ ବର ଅଗ୍ରା ୧୦୦୦ ଯୋ ଗୌର ବୁଦ୍ଧତା ସୁଖର ।
 ବୃଦ୍ଧି ଦେବାରୁ ଗରୁ ଶିଠି ଅଃ ଓ ଗ୍ରାହ୍ୟାତ ଗଣା ପଠି ନାହିଁ ।
 ବନ୍ଦନାର ଦେବସ୍ଵରୁତ ସମାପ୍ତରୁ ଦେବରୁତ ଏଠାରୁ ଅସି କେଲକତା ଦେଖି ଗଲେ । ସୁଦ୍ଧ ବରଦେ ଉଚ୍ଚିତ୍ତରୁ ଅଗ୍ରବାଦ ଅସିଲତ ବସା ଅଛି ।
 ସାପ୍ତାହିକ ଅଗ୍ରବାଦ ବରୁଣ ମୌଖିକେ ବରୁଣ ଦାଦବୁଟ ଦେବତ ବଶେଷ ପ୍ରାୟତଃ ହୋଇଅଛି । ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଗୋରୁ ଘାଠ "ଗୌର" ବେଗରେ ୫୫ ଦେଉଅଛି ।
 ଆନ ବୁଦ୍ଧତା ସର ଦୁର୍ଗାୟ ଉଚ୍ଚିତ୍ତ ।

ମାତୃର ମହାତ୍ମ୍ୟ ନୋହିବ ବେଳେ ଯେ ସେହି ବାଳକମାନେ ଏକର୍ଷ ପଞ୍ଚାଶାଦେକାଳୁ ଉଚ୍ଚା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅଗଭୃତ ମା ୭ ସଭ ଦରମ ଦାଖଲକରି ଅସନ୍ତା ଟେକ୍ସ ପଞ୍ଚାଶା ଦେବେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଦେଶର ଦେଲେ ପଞ୍ଚାଶାକୁ ପଠାଯିବେ । ଏ ନୋହିବ ଯେ ଦେବଳ ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀର ବାଳକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିଲ ଏହା କରବା ବାହୁଲ୍ୟ ଏହି ବାଳକମାନେ ନୋହିବ ଅନ୍ୟାରେ ଟେକ୍ସ ପଞ୍ଚାଶା ଦେଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମନୋମାତ୍ର ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକର ନମ୍ବର ରଖି ସୁଦ୍ଧା ପଞ୍ଚାଶାପ୍ରାକଳ ଯାଇପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । ସୁରକ୍ଷା ସେମାନେ ସେକେଟସ ବାବୁଙ୍କୁ ସାଫିଫିକଟ (transfer certificate)ର ଦରଖାସ୍ତ ଦିଅନ୍ତେ ସେ ନହିଲେ ସେ "ଉନ୍ମେମାନେ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଡ଼ି ଗଭୀରତା ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ବାରିକପଞ୍ଚାଶା ଥିଲ" । ବାଳକମାନେ ଏପରି ଉତ୍ତର ଶୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ସେ "ଅନ୍ମେମାନେ ଯଦ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଡ଼ି ଏବଂ ଅନ୍ମାନଙ୍କର ଯଦ ଏ ପଞ୍ଚାଶା ବାରିକପଞ୍ଚାଶା ଥିଲ ତେବେ ଅନ୍ମାନଙ୍କଠାରୁ କି ନିମିତ୍ତ ଅଗଭୃତ ଦରମା ନିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଏ ବିଷୟ ତ ନିମିତ୍ତ ନୋହିବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନ ଥିଲ ?" । ସେକେଟସ ଉତ୍ତର କଲେ ସେ "ସେସର ମୋର ଉତ୍ତର" । ଉଚ୍ଚ ବାଳକମାନେ କିଏକିଏକି କିଏକି ନକଟରେ ଏସବୁ ବିଷୟ ଜଣାଇ ସାଫିଫିକଟର ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତେ କିଏକିଏକି ଶ୍ରେଣୀର ମହାତ୍ମ୍ୟ ସ୍ୱୟଂ ଉଚ୍ଚ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଇ ଉଦାରକ କରି ସେକେଟସ ମହାତ୍ମ୍ୟକୁ ସାଫିଫିକଟ ଦେବାକୁ ଅଦେଶକର ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଅଦେଶ କଲେ ସେ ସେମାନେ ଉପରୁଦନ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଇ ସେକେଟସଙ୍କ ନକଟରୁ ସାଫିଫିକଟ ଆଣିବେ । ବାଳକମାନେ ଏପରି ଅଦେଶକୁ ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ଅନଳିତ ହୋଇ ଉପରୁଦନ ଠିକ ଦକ୍ଷତା ସମୟରେ ଯାଇ ସେକେଟସ ମହାତ୍ମ୍ୟକୁ ସାଫିଫିକଟର ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତେ ସେକେଟସ ମହାତ୍ମ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ବେକ୍ଷଣପରେ ଠିଅଦେବାକୁ ଅଦେଶ କଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚର କାରଣ ପଦ୍ଧତିରେ ସୁରୁତରୁପେ ପ୍ରଦାଉତ ଦେଲେ ।

ବାଳକମାନେ ଅନ୍ୟପ୍ରାୟ ନ ଦେଖି କିଏକିଏକି ନକଟରେ ବାରଂବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଫିଫିକଟ ଯାଇ

ନାହାନ୍ତି । ଏଣେ ଅନ୍ୟସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ପଠାପଢ଼ି ଅରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି କିନ୍ତୁ ବାଳକମାନଙ୍କର କପାଳ ଫିଟ ନାହିଁ । ଅପଣଙ୍କ ନକଟରେ ଓ ସଂସାଧାରଣଙ୍କ ନକଟର ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତେ ସେ ଅପଣମାନେ ଉଚ୍ଚର ଦରମକର ଏପରି ଅଭ୍ୟାସର ନିବାରଣ କରି ଗଭୀରବାଳକମାନଙ୍କର ବିକାଶକର ଉତ୍ତରର ପଥ ପରିଷ୍କାର କରନ୍ତେ ।

କଟକ } ଅପଣଙ୍କ ଦକ୍ଷତା
୧୯୩୧୧ } ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟବାଦୀ ମହାପାତ୍ର ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ମହତ୍ତ୍ୱ ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ଦାସ	ଟ ୩୯
ଦେବ ଦେବନାଥ ପାଠ କରନ୍ତୁଣୀ	ଟ ୩୯
ବାବୁ ଦେବନାଥ ଦୋଷ	କଟକ
କଲସନ ଦୋଷ	କୋର୍ଣ୍ଣା
କୋଳାଶୁଣ୍ଠ ପ୍ରଧାନ	କରଟିଆ
ଗଣେଶପ୍ରସାଦ ବିଠ	କଟକ
କ. ଭ. କୁମୋଡା ସାହେବ	କଟକ
କାନ୍ତ ସମସ୍ତପାଠ ବିଠ	କଟକ
ପଞ୍ଚାବତର ମହାଶ	କଟକ
ଶେଷମୋହନ ମିତ୍ର	ମୁଦେର
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସହ	କୋରୁଣା
ସତ୍ୟବାଦୀ ଦୋଷ	କୋର୍ଣ୍ଣା
ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ସାହେବ	ମୁଦେର
ମହାପାତ୍ର ଦେଲ	ମୁଦେର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନିଲମର ବିଜ୍ଞାପନ ।
ନ ୨ ମୂର ମାତ୍ରାକ ପଦାଭିକ ରେଳମେଣ୍ଡର ମେକର ମାଲଟିକ ସାହେବଙ୍କର ଦରକରଣାଦ୍ରବ୍ୟ ଯଥା ମେକ, ଚୌକ, ଖଟ, ବିରଣା, ଅଲମାରି, ଗୋଡ଼ାଉଳିକ ଇତ୍ୟାଦି ଚଳଇ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ୩୧ ୧୨ ରୁପ ମଙ୍ଗଳବାର ସକାଳ ୧୨ ଖା ସମୟରେ ଛାଡ଼ାକର କାଞ୍ଚନମେଣ୍ଡ ଅର୍ଥାତ୍ ପଲଟନବନ୍ଦାର ନ ୨ ମୂର କୋଠିରେ ନିଲମହେବ ।

BUCKLEY MEMORIAL FUND.

ଉଚ୍ଚ ସାହିର କମିଟିଆର ଗୋ ୩ ୫ ଗୁଣ୍ଠି ବୃତ୍ତି ପ୍ରାପିତ ହୋଇଅଛି ଦୁଇଗୋଟି ମିଶନଦ୍ୱାରାଏଲ ଏଞ୍ଜେଲ୍ କ୍ଲବରେ ପଢ଼ିବା ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କୁ ଓ ଅପରଟି ରେକର୍ଣ୍ଣା କଲେଜର ଏଫ୍, ଏ, କ୍ଲବରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ଶୁକ୍ଳ ଦିଅ. ସିବ ପ୍ରଥମୋକ୍ତ ବୃତ୍ତି ମାସିକ ଟ ୨ କ୍ରା ଓ ଶେଷୋକ୍ତ ଟ ୪ କ୍ରା ଅଟେ ବୃତ୍ତିଗୁଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ କେଉଁକେଉଁଏ ନିୟମ ଉଚ୍ଚ କମିଟିଆର

କର୍ତ୍ତାଉତ ହୋଇଅଛି ଉଚ୍ଚର ସବଶେଷ ଉଚ୍ଚର ଯେବେ କେହି ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେବେ ମିଶନ ସ୍କୁଲର ସେକେଟସ ବ୍ୟୁତ (young) ସାହେବଙ୍କୁ ପଚାରନ୍ତେ ଜାଣିପାରିବେ ଉଚ୍ଚ ନିୟମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁକେଉଁ ନିୟମରେ ଦିଅନ୍ତୁ ।

୧—କେବଳ ମିଶନ ସ୍କୁଲରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଗୋ ୩ ୫ ବୃତ୍ତି ଦିଅଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ଏଞ୍ଜେଲ୍ କ୍ଲବରେ ପଢ଼ିବା ପୂର୍ବେ ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟକ ୨ ୩ ଓ ରେକର୍ଣ୍ଣା କଲେଜରେ ଏଫ୍, ଏକ୍ଲାସରେ ପଠାନ୍ତେ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ଅନ୍ୟକ ୨ ୩ ମସିହା ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିବାକୁ ହେବ ।

୨—ଉଚ୍ଚପ୍ରକାର ବିଶେଷତ୍ୱେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖାଯିବ ।

୩—ଉପରେକ୍ତ ନିୟମାର୍ଥନରେ ଉଚ୍ଚ ଓ ଦେଖାଯି ଶାନ୍ତିସ୍ଥଳ ଏବଂ ମହଲମାନ ବାଳକମାନେ ଉଚ୍ଚବୃତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିପାରନ୍ତେ ।

୫—3—01. Shame Sahoo.

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅଯାଇଅଛି ଯେ କଟକ ମିତ୍ରମଣି ପାଲଟା ଅଲୋସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲ୍ୟାଣ ଦେବରୁ ଶୁଣାଣି ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରକ କେବଳ ଉଚ୍ଚା କରନ୍ତେ ସେମାନେ ତେପୂରମେନ ମହୋଦୟଙ୍କଠାରେ କରନ୍ତେ ମାତ୍ର ୨୫ ରୁଖ ମଧ୍ୟରେ ଅଦେବତ କରିବେ । ଏଥିସମ୍ପର୍କେ ସଦସ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ଜାଣିବାକୁ ଶୁଣାଣି ତେବେ ସ୍ୱୟଂ ତେପୂରମେନ ମହୋଦୟଙ୍କସହିତ ସାକ୍ଷାତ୍ କଲେ ଜାଣିପାରନ୍ତେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ନରସିଂହଚନ୍ଦ୍ରଶର୍ମା
ମିତ୍ରନିର୍ବାସକ ଅଧିକାରୀ }
୧୯୩୧୧ } ଛାତ୍ର ଉପରାଷିକ

ଏକଦ୍ୱାରା ବିକଳଗର ବୋଧ ହେଉଥିବ କଣମାତ୍ର ବିଷୟଟି ପ୍ରକଟିତ କରାଯାଇଅଛି କି ଅନ୍ମେ ଉଚ୍ଚମାତ୍ରପ୍ରସାଦ ନାମରେ ବୋଟିଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠଶାଳା ପ୍ରାପିତ କରି ଅହି ଉଚ୍ଚ ଶାଳାରେ କିନ୍ତୁ ଗୋଟି ଶିକ୍ଷକ ନିୟୁତ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅତ୍ୟୁତ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାପକ ବିଷୟରେ ଅପେକ୍ଷା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରଖି ଅହି ମାତ୍ର ସେ ଅଧ୍ୟାପକ ମହାତ୍ମ୍ୟଙ୍କର ସଦ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଯିବାକୁକୌମୁଦା ବ୍ୟାକରଣ ଉଚ୍ଚରେ ପ୍ରାକ୍ଷଣ୍ୟ ସ୍ୱକ ପରଂଚ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକର ସାହିତ୍ୟକଳଧର ପାଠକମତା ଅପ୍ରାୟ କରୁଥିବ ତେବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ମାସିକ କେଉଁକ ଟ ୨୦୯ କୋଡ଼ଏଟଙ୍କା ଦିଅଯିବା ବିଷୟରେ

ଉପକ୍ରମ ଦେବେ ବୁଝି ନାହିଁ ଅଭବକ ମହା-
 ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ସହ ଅଧ୍ୟାପକତା ଅବଲମ୍ବନ ବିଷୟେ
 କାହାର ଇଚ୍ଛା ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେବ ତେବେ ଦରଖାସ୍ତ-
 ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଇଚ୍ଛାର ପ୍ରକଟନ କଲେ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ
 ଦେବ ପ୍ରକଟ ଆଉ କି ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ
 ତା ୧ ରଖି ଠାରୁ ଏପ୍ରେଲମାସ ତା ୧୫ ରଖି-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଅବଧି—ରଜ
 ୨୪।୩।୧୧

Sri Ranganath Thairaz
 2nd. Prince of Mandasa.

NOTICE

Tenders are invited for the annual
 repairs of the Municipal metalled
 roads; and also of the thatching
 of the Conservancy Departments,
 Municipal Girls schools, Pounds, &c.

Tenders will be opened by the
 Chairman only on the 20th of March
 1911. For further particulars apply
 to the undersigned.

Cuttack, } Nursing Churn Mitra.
 Municipal office } Town Overseer.
 The 5th March, 1891.

ଏକଦ୍ୱାରା ସଜସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆ-
 ଯାଉଅଛି ଯେ ଯେଉଁମାନେ ମାଉଁଶସିପାଲଟା-
 ରଲକାର ପକାରାସ୍ତ୍ରାମାନର ବାର୍ଷିକ ମରମତି
 ଓ କନ୍ସର୍ଭେସନ୍ ସିଷ୍ଟମର, ମିଉନିସିପାଲି-
 ଟିର ବାଳକାବଦ୍ୟାଳୟସମୂହର ଏବଂ ପାଉ-
 ଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତିର ରିପେରସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ନେବାକୁ
 ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚେୟାରମେନ
 ବାହାଦୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ଆପଣା ଆପଣାର
 ଆବେଦନପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବେ ।

ଚେୟାରମେନ
 ମହୋଦୟ ଆବେଦନ ପତ୍ରମାନ ତଳର
 ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୨୦ ରଖିରେ ଖୋଲିବେ ଏଥି-
 ସଙ୍ଗେକିମ୍ପି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିବରଣମାନ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷ-
 ରୀତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରେ ଦରଖାସ୍ତ କଲେ ଜାଣି
 ପାରିବେ ।

କଟକ (ବ) ନର୍ସି ହରଚରମିତ୍ର ।
 ମିଉନିସିପାଲ ଅଫିସ
 ତା ୫ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୧୧ ଚିତ୍ରା ଚେୟାରମେନ

ଅମୂଳ ପାନ ଗୁଆ ବୋକାନରେ ନାନା-
 ପ୍ରକାର ଦେଖାୟ ଉଷଧିମାନ ଅକୃତ୍ରିମ ଶାସ୍ତ୍ର-
 ସଙ୍ଗତମତେ ଏଠାକାର ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ କବିରାଜମା-
 ନକନ୍ଦାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପୁଲହପୁଲ୍ୟରେ
 ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦରଦ୍ରମାନଙ୍କୁ

ବିନାମୁଲ୍ୟରେ ବିଭରଣ କରୁ ଯାଉଅଛି ଏପରି
 ନାନାପ୍ରକାର ଯାଲଶା କାମାଗ୍ନି ସନ୍ତାନପଦକଟକା
 ଶକ୍ତି ସହରଣୀୟ ବଃନା ଶୁକ୍ରମେହାନୁକ
 ଚର୍ଚ୍ଚି ଦନ୍ତରକ୍ଷଣଚର୍ଚ୍ଚି ଧବଳକୁଷୁର
 ଓଷଧ ପ୍ରଭୃତିକ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠା ଗାତର କବଚ ଓ
 ଗାତର ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ଓ ଲାଜାରି ମାନ୍ୟ ଘଡ଼ି
 ଟାଇମପିସ ଓପାତ ଓ ମେକ ଟୁଲ ବେଶ
 ଚଉକା ଆଲମାସ ସାନ୍ଦ୍ର କବାଟ ବାକସ
 ଭକ୍ତପୋଷ ପଲଙ୍କ ଏବଂ ଘୃତ ଧାନ ୧୨୦୦ଟା
 ଓ ମାଣିଆ ୧୨୦୦ କାର ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଦରକାର ହୁଏ ସେମା-
 ନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଉଅଛି ଯେ ସେମାନେ
 ଆମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ଆମ୍ଭେ ତାହାର
 ମୂଲ୍ୟ ଓ ପଠାଇବାର ଖର୍ଚ୍ଚା ଓଗେର ତାଙ୍କୁ
 ଜଣାଇବୁଁ ପରେ ଅର୍ଦ୍ଧକ ଦାମ ଆଗରୁ
 ପଠାଇଲେ ତାଙ୍କରେ ସିବାରମାଳ ତାଙ୍କରେ ଓ
 ମଜୁରଦାରୀ ପଠାଇବାର ଜନସାହାଯୋଗ ମଜୁର
 ହସ୍ତରେ ପଠାଇବୁଁ ରଜ । ୨୭।୩।୧୦ ।

ଶ୍ରୀ କାଶୀରାମ ପୂର୍ଣ୍ଣା
 । ସା । ଅମାଇପାଳ । କା । କୁଳକ
 ପୋଃ ଗଣିଷ । କା । କଟକ

ଅ ଚି ପୁ ଲ ହ ମୂ ଲ୍ୟ ।
ଅସ୍ତରସଂଗୀତ
 ବା
ନାଟକଗୀତ ।

ଏହି ପୁସ୍ତିକାର ସୁଲଳିତ ଉତ୍କଳସ୍ୱରର ଓ
 ଅଧିକାଂଶ ବଙ୍ଗଳା ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀୟର ଅନୁ-
 ବରଣରେ ରଚିତ ନୂତନ ପ୍ରକାର ସଂଗୀତମାନ
 ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀ
 ସଂସ୍ଥାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୪ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସ୍ୱୟ
 ୨୮।୩।୧୧ } ସମ୍ପାଦକ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସରଞ୍ଜାମ ସବୁ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅମ୍ଭଦୋକାନରେ ମୌଜୁଦ
 ଅଛି ଯେଉଁମାନଙ୍କର ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଦେବ
 ସେମାନେ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ ।
 ଚମ୍ପୈଳ ।—
 ଅଲମାସ, ଖୁରୁ, ଚଉକ, ବାଦୁ, ସିନ୍ଦୁର,
 ଖଟ ଓ ପଲଙ୍କ, ମେକ ଓ ସଫାମେକ ।

ଏହା ସବୁ ପାତ ଓ ବଜ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟରାଜ୍ୟ
 ରକମର ଅଛି ।
 ଶ୍ରୀ ବିପିଲେଷର ହତ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।
ବ ନ ଦା ନା ନା ଟ କା
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସଂସ୍ଥାରେ ବିକ୍ର-
 ଯାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୦ ୩
 ବାରଅଣା ମାତ୍ର । ମୋଟସଂଖ୍ୟା ସହାୟେ ଡ୍ରାକ୍-
 ମାସୁଲ ଟ ୦୯ ୨ ଲାଗିବ ।

ମେସୁରୋଗ ।
 ଉପକ୍ରମରେ ସମସ୍ତ ଜାଳା ପଦ୍ମଶାଳ ପ୍ରଭୃ-
 ତି ଦେବ । ଦୁଇନ ପ୍ରମେହ-କାୟ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁମତ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ଚିକି-
 ଂସକରଣ ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
 ସହାୟେ ଜୀବନର ମାୟୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯାଏ ।
 ଏହି ଉଷଧ ପ୍ରାଣକରେ ଏବଂ ସୁପ୍ରାକ ସେବା
 କଲେ ନୂତନ ସେନ ଏବଂ ତଳ ଭୂର ସପ୍ତ-
 ରରେ ସୁସଂଚଳନରେ ଅବସ୍ୟ ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ ଦେବା
 ଯେଉଁମାନେ ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଷ୍ଠୁର
 ହୁଅନ୍ତି ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ
 ହୋଇ ଜୀବନର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରୁ ।
 ଶକ୍ତର ଉପସ୍ତରରେ ପରଶତ ନ ଦେଲେ ଅତି
 ଯିବ ନାହିଁ ଅନେକ ରୋଗୀ ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ ଲଭ
 କରି ପ୍ରଶଂସାସହମାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅନୁମତରେ ପୁସ୍ତକାକାରେ ପ୍ରକ୍ଷର ଦେବ
 ବିକ୍ରୟ ଅବେଶରେଣ୍ୟ ନମ୍ବର ବିକ୍ରୟରେ
 ୧, ଦେ, ଗଜ ବିମ୍ପାନକଠାରେ ଏବଂ କଟକ
 ଦରଘାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ଏହି ଉଷଧ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଣ-
 ସହ ୧୨୫ କା । ପୁରୀ ଓ ତାଳଖର୍ଚ୍ଚା ପୁସ୍ତକ

Watches! Clocks! Time pieces!
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company. Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତି ।
 ନାନାପ୍ରକାର ଘେଟ ବଜ୍ର ଶୁକ୍ରାଦି
 ଉତ୍ତମରୂପେ ମରମତ ଦେବା ଓ ଯଦା ସମ-
 ସ୍ତରେ ପାଣ୍ଡୁସିଦ୍ଧାଦି ଭଲ ବନୋବସ୍ତୁ ଏ
 ଜଗତରେ ନ ସୁଦାରୁ ଆମ୍ଭେ ଘଡ଼ି ମରମତର
 ବାର୍ଯ୍ୟାୟକୁ କରୁଅଛୁ । ସାହାବର ଦରକାର

File
CO
3/4

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

କ୍ର ୨୨ ର
୧୮୯୭ ବର୍ଷ

କା ୨୯ ରବିବାର ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୧୧-୧୯୧୨ । ମୁ। ଦୈନିକ ଦୂର ୧୨୧୮୮ ସାର ସପ୍ତକର

ଅଗ୍ରମ ବାଟିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩
ପଞ୍ଚାଦେୟ ୫ ୨୧

ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅବଗତଦେଲୁ" ସେ ଉତ୍କଳ
ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଏପରି ଗୋ—ମତ୍ତକ ଉପ-
ସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ସେ ଏକ ୨ ଗୋଡ଼ର ଗୁଡ଼ାଳ
ଶୂନ୍ୟପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି । ପୁଣି ଓଲଟୁଠା ଓ
ବସନ୍ତରେ ମନୁଷ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେବାର କଥିତ
ହୁଅଇ । ପ୍ରାୟାସ୍ ବୋର୍ଡ଼ କି ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅ-
ନାହିଁ ବାଟିକ ବାଟି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଆଗାମି ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁସଂକଳ୍ପ
ଜଣାଯାଏ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁସଂକଳ୍ପମାନେ ପ୍ରାୟ
ସମସ୍ତେ ଆସି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଜଣାବକାର୍ଯ୍ୟରେ
ଯୋଗ ଦେବା କାରଣ ପଠ୍ୟାୟମାନଙ୍କୁ ହୁକୁମ
କୋଇ ଅଛି । କଲଚଣ୍ଡର ସଦର କାନଗୋଇ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ସଂକଳ୍ପର ଆଜ୍ଞାଧୀନରେ ରହିବାର
ମଧ୍ୟ ଆଦେଶ ହୋଇ ଅଛି ।

ସମସ୍ତ ରମେଷ୍ଟର ଦତ୍ତ ମଇମନସିଂହର
ମାକଣ୍ଡେଟି ଥିବା ସମୟରେ ତାହାଙ୍କର ଗୁଣରେ
ମୋହର ହୋଇ ଟଙ୍କା-ଏଲ ବାସିମାନେ ଦାବାକ
ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଟାଉନ ହଲ ନିର୍ମାଣ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ପାଠ-
ଶାଳ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛି । ପାଠାଗାର
ଉପପ୍ରାୟା ହୋଇ ରହିବା କାରଣ ମୂଲ୍ୟନ-
ଦା ସ୍ଵଳ୍ପ ହୋଇଅଛି । ଦେଶାୟାକମଳର

ଏପରି ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣିଲେ ମନ ବଡ଼ ସୁଲଭ
ହୁଅଇ ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରାଲଙ୍କର ଶ୍ରେ-
ଲବାସର ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ସେ
ଆଗାମୀ ମଙ୍ଗଳବାର ବଲିକତାରୁ ଯାହା ହରି
ସେଠାରେ ଜଳର କନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକର ଉତ୍କଳ-
ପଞ୍ଚମର ଶ୍ରେଟଲଟିକ ସହିତ ସେଠାରୁ ବିଜେ-
କର ତା ୨୮ ରଖରେ ଲଖନାଉ ଫଲର୍ଡିଟି
ରେଲବାଟି ଫିଟାଇ ନୈନିତାଲ ପ୍ରଭୃତି କେ-
ତେ-ସ୍ତାନ ଭ୍ରମଣକର ଆଗାମୀ ମାସ ତା ୧୨-
ଖରେ ସିମଲାରେ ପ୍ରବେଶ ଦେବେ । ତାହାଙ୍କ
ସହଧର୍ମିଣୀ ଗଜ ସପ୍ତାହରୁ ଯାତ୍ରା କରୁଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତା ମିତ୍ତନସିପାଲଟୀର ସମ୍ପର୍କ
ସାହେବଙ୍କ ବେତନ ମାସି ୨୫ ହଜାରଟଙ୍କା
ଅଟଇ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ମିତ୍ତନସିପଲ କମିଶ୍ନର-
ଙ୍କର ଏକ ଅଧିକେତନରେ ସମ୍ପର୍କକ ବେତନ
ମାସକୁ ୩ ହଜାର ଟଙ୍କା କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
ହେଲା ଓ କେତେକ କମିଶ୍ନର ତହିଁରେ ଅଧର
କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ କମିଶ୍ନରଙ୍କ ମତରେ
ତାହା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ମାତ୍ର ବଙ୍ଗାୟ ଶ୍ରେଟଲଟି
ଏବେ ଅଲ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କକ ବେତନ-
ରୁକ୍ତିର ବିଶେଷ ଅବଶ୍ୟକ ନ ଦେଖିବାରୁ

ତାହା ମଞ୍ଜୁର କଲେ ନାହିଁ । ଶ୍ରେଟଲଟିକର
ଏ କରୁର ବଡ଼ ଭଲ ହୋଇଅଛି ।

ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଜାସ୍ତୁରକ୍ଷଣ
ଅଲ୍ପ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳିତ ହେବା ଉପ-
କଳ୍ପ ଏଦିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ବିଶ୍ଵାସୀକରଣ
ଅଛି । ଏଥିକୁ ଗଠସପ୍ତାହର ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ର ଅଟେ
ପାଠକଲୁ କି ଅନୁମାନକ ଶ୍ରେଟଲଟି
ସର ଲଲିପୁଟି ବାହାଦୁର ଓଡ଼ିଶାରେ ଉକ୍ତ
ଅଲ୍ପ ଜାଣକରବା ଉପର ନୁହଇ ବୋଲି
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶ ପକ୍ଷରେ ଏଦାକ
ଶୁଭସମ୍ବାଦ ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା-
ବାସିମାନେ ଶ୍ରେଟଲଟି ମହୋଦୟ ଏବଂ ଅନୁ-
ମାନଙ୍କ କମିଶ୍ନର ଓରସଲି ସାହେବଙ୍କଠାରେ
ଚରକୃଷ୍ଣ ରହିବେ । ଏ ଅଲ୍ପ ଜାଣ
କରୁକରେ ଓରସଲି ସାହେବ ବଡ଼ ଲଢ଼ିଅଛନ୍ତି

ଗଜ ପୁଅ ଶୁକବାର ଅର୍ଥାତ୍ ତଳଭା
ତା ୧୩ ରଖରେ ଭାରତବର୍ଣ୍ଣୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ
ସଭାର ଯେଉଁ ଅଧିକେତନ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ
ସମ୍ପର୍କକସ୍ତୁକ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ନାହିଁ । ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରାଲ
ବାହାଦୁର ସେଦନ ଯେଉଁ କଳ୍ପନା କରୁଥିଲେ
ତହିଁରୁ ଜଣାଗଲା ସେ ଗଜ ଶୁରୁବାର ତ
ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଯେଉଁ ଅଧିକେତନ
ରଖିଲ ତହିଁରେ ଉକ୍ତ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବିଦେ

ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟ ଦେଇଥିବ । ଅନ୍ୟ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାରେ ଏବର୍ଷ କଲିକତାରେ ଶେଷ ଅଧିବେଶନ ଦେବ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷକରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଶିମଲାକୁ ଡାକି ବସୁବେ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରୁ ଏକବର୍ଷ ଲଳିତପୁର ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନଙ୍କ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କଟକର ଜଜ୍ ସମସ୍ତ ଗୁପ୍ତ ସାଦେବ ଉକ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତ ମନସଫଳତେଷା ପରଦର୍ଶନ ଉପଲକ୍ଷରେ ବିଭକ୍ତମାନ ହୋଇଥିବା ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଯେ ସମସ୍ତ ଉଦ୍‌ଲୋଚ ଡାକାକସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ ବଲେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଉପରୁ ଯାଇ ଲେଉଟି ସାକ୍ଷାତ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏବଂ ବଳଦେବକଲ୍ପକ ମନର ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିବା କାଳରେ ପ୍ରାମାନେ ପ୍ରସାଦ ଭୁଲସାଧଣା ଓ ଫୁଲଦାର ଦେବାରୁ ଅନ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତିପୁରକ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସାଦେବକର ଅନ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍‌ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତିଳାପରେ ସମସ୍ତ ମୋହର ହୋଇଥିଲେ । ସମସ୍ତ ଦାବିମକର ଏପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରସଂସନ୍ନାୟ ଅଟଇ ।

ସାକ୍ଷୀକମରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଗତ ପ୍ରଦେଶିକା ପଞ୍ଚାସାର ଫଳ ଦାବୀରୁ ଅଧିକ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀଧର କର୍ମଗୁଣମାନେ ଏବର୍ଷ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍ସୁକତା ଦେଖାଇ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆନୁରୋଧର ଯାଦି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗତ ଉତ୍ତମ୍ଭି-କଟକରେ ଏ ଫଳ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଏବଂ ଗତ କଲିକତା ଗେଜେଟରେ ଦାବୀରୁଥିଲେ ଅନ୍ୟ ଏ ନଗରବାସିମାନେ ଜାଣିପାରବେ । କିନ୍ତୁ ସହଯୋଗୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏହୁମଧ୍ୟରେ ଏ ବିଶ୍ୱବଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ର ଫଳ ସେହି ସୁଲକୁ ପଠାଇ ଦେଇ-ଲ । ଏପରି ହୋଇଥିଲେ ଗେଜେଟରେ ଦାବୀର ଉଲ୍ଲେଖ ଦେଇ ପ୍ରମାଣକର ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦୁଅର ଅନେକ ଶ୍ରୀ ଦାର ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏଠା ସାମ୍ୟବାଦୀ ସୁଲରୁ ଗୁରୁତର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଶୁଭାଶା ।

କଲକତାରେ ପ୍ରଥମକ ଜନାଜାଦାସମା-ଚାରନାମରେ ଶ୍ରୀଲେବକ ନିମିତ୍ତ ଦେଉଁ କୁଚନ ବେଶାଳୟ ପ୍ରତିତ ହୋଇଅଛି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶୀ-

କାର୍ଯ୍ୟ ମତ୍ତମାନଙ୍କ ଲେଖି ଲଳିତପୁର ଲଳି-କଟକରୁ ତା ୨ ରାଜରେ ନିର୍ବାହ କଲେ । ଏ ସମୟରେ ଭାଷ ସମାବେଦ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଦାବିପାଳ ନିମିତ୍ତ ଯେବେ କୋଡ଼ିଏ ଦୁକାର ଟଙ୍କା ଅନ୍ୟଲେକମାନେ ଦେବେ ତେ ବ କଟକେ ସମ୍ପାନ୍ତ ଲଂଗକ ୧୫ ଦୁକାର ଟଙ୍କା ଦେବେ ବୋଲି ସମ୍ପାଦକପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦୟା ଯାଇଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଣାପଡ଼ି-ଅଛି ଯେ ଉକ୍ତ ଦାବୀ ଅନୁମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠତ-ସର ଲଳିଅଟି ଦାଦାଦୁର ଅଟନ୍ତି । ଏହାର ଏପରି ବଦାନ୍ୟତା ଅତି ପ୍ରସଂସନ୍ନାୟ ଅଟଇ ଏବଂ ସୁଖର ବସୟ ଯେ ବଜଲାର ଅନାନ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି-ମାନେ ଅଲ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ୨୦ ଦୁକାର ଟଙ୍କା ହେଦା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହିକଥାମାନ ସଭାରେ ପ୍ରକାଶ ହେବାରୁ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ-ଲଟକଲେ ଯେ ଏ ବସୟରେ ବଙ୍ଗଳା ପଞ୍ଚାଦ ପଦଥିବାର ଯାହା ନିଜା ହୋଇଥିଲା ଅତି ଚାହା ଶୁଣିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ସର୍ ଉଲ୍ଲିପୁଟକସର ପୁରବେତତ ଓ ବଦାନ୍ୟ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅମଳରେ ବଜଲାର ନିଜା ନ ହୋଇ ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ।

ବଙ୍ଗଳାର ନାଲକାର୍ଯ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶନ ମାନ୍ୟତା ଏପରି ଲଳିତପୁର ଲଳି-ଲର ହେଉଅଛି । ଏଥିର କାରଣ ବୋଧ ହୁଅଇ ବଙ୍ଗ ଅପେକ୍ଷା ମାନ୍ୟକ ପ୍ରଦେଶରେ ବୃଷ୍ଟିର ପରମାଣ ଉଦା ଅଥବା ଅନୁଷ୍ଠିତ ତେଣୁ ନାଲ-କଳ ମୁଖପ୍ରତି ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ । ସନ ୧୯-୮୯୧୦ ସାଲର ଉତ୍ତମମାରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଉକ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ନାଲକାର୍ଯ୍ୟରେ ପାଞ୍ଚକୋଟି ୦୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟକ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତବର୍ଷ ୩୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଶତକର ୫ ୨୯ କା-ଲେଖାଏଁ ଅୟ ହୋଇଥିଲା । ସବୁଠାରୁ କାବେଶ ଏକଦାର ନାଲ ଅନ୍ୟନ୍ତ ଲଳକମକ । ଏଠାରେ ଶତକର ୫ ୪୦୫ ଅୟ ହୋଇଅଛି । ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚା ପୋଷାଇ ଏକଲକ୍ଷଟଙ୍କା ନିଷ୍କର ହୋ-ଇଥିଲା । ଏ ପ୍ରଦେଶର ନାଲର ଅୟ ଅର୍ଥାତ୍ କଲକର ବଙ୍ଗଳାପର ପୃଥକ୍ ଉପଲ ନ ହୋଇ ମାଲଗୁଆର ସଙ୍ଗରେ ଏକତ୍ର ଉପଲ ହୁଅଇ ଏକ ଉତ୍ତ ପାଲ ଶତକର ୫ ୫ କା ଲେଖାଏଁ ଶର୍ଚ୍ଚା ଦୟାଯାଏ । ମାନ୍ୟକପ୍ରଦେଶରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଚୁମ୍ବି କର୍ମଦାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ନ ଥାଇ ସରକା-ରଙ୍କର ଶାସନବିଧିରେ ଥିବାରୁ ସରକାର-

ଗୁରୁତରଦାର ଚୁମ୍ବିର ଓ କଲକର ଏବେ ଅଦାୟ ହେଉଅଛି । ସେନୟନ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଗୁଲିଆରଦାର ସହା ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।

ସନ ୧୮୮୯୧୦ ସାଲର ଗାସକ ବିବର-ଣୀରୁ ସମ୍ବଲପୁର ହିରୋଗିଣୀ ଉକ୍ତ ଜଣା ଅନ୍ତ-ର୍ଗତ ଲଳିଲକ୍ଷିତ ଗଡ଼ଜାତ ମାଲକ ସମ୍ବରରେ ଯାହା ପ୍ରକାଶ କର ଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ଲଳିଲକ୍ଷିତ ବିବୟମାନ ସଙ୍ଗଳନ ଦେଲ ।

ପାଟଣା—ଏ ରାଜ୍ୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠପଲ ୨୩୯୯ ବର୍ଗମାଇଲ ଲେବସଖ୍ୟା ୩୫୭୯୫୯ ପେସବସ ୫୮୫୦୯ କା ଅୟ ୫ ୧୧୫୭୪୧ କା ଓ ସବୁପ୍ରକାର ବ୍ୟୟ ୫ ୧୩୨୯୮୯ କା ଏଠାର ନାଦାଲଗ ବଜା ଜବଲପୁର ରାଜକୁମାର କଲେ-କରେ ମନୋଯୋଗ ସହିତ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।

ସୋନପୁର ।—ଏରାଜ୍ୟର ଅୟତନ ୯୦୭ ବର୍ଗମାଇଲ ଲେବସଖ୍ୟା ୨୮୭୦୧ ପେସବସ ୯୦୦୦୯ କା । ଅୟ ୫ ୨୯୮୦୦ ଓ ସବୁପ୍ରକାର ବ୍ୟୟ ୫ ୨୮୮୦୦୯ କା ଏଠାର ଦେବାନା ଫଉଜଦାର କରୁର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଗ୍ରାହ ନବ-ରୂପେ କରୁ ଅଛି । କେ-ଶୁ ରାଜପୁତ ଜତ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଦୁଇଟି ରାଜପୁତ ସୁଲି-ଧରମାନ ନାଲି ଉପାଧ୍ୟ । ବ୍ୟୟ ଅଧିକ ହେବାର କାରଣ ଓ କରର ଡାହା ନିର୍ବାହ ହେଲି ବଢ଼ି ଲେଖା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଜଣକ ବନୋବସ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟୋଜନାୟୁତାପୁତ୍ତ ରାଜାଙ୍କର ମନୋଯୋଗ ଅବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ ଅଛି ।

ରେବାଖୋଲ ।—ଏରାଜ୍ୟର ଅୟତନ ୮୩୦ ବର୍ଗମାଇଲ ଲେବସଖ୍ୟା ୧୭୭୫୦ ଓ ପେସ-ବସ ୫ ୮୦୦୯୦୦ । ଅୟ ବ୍ୟୟ ଲେଖା ନାହିଁ ତତ୍ତ୍ୱପାତ୍ରା ହେବୁ ସୁଲକର ଦର୍ଶକଖଣ୍ଡି ରହିତ ହୋଇ ଥିଲା ମାତ୍ର ସମ୍ବଲପୁରର ପିଉଲି-ସରଜନଙ୍କ ପୁତ୍ରବଂଶରେ ଅଭୋଗ୍ୟ ହୋଇ-ଅଛି । ଦେବାନ ବାବୁ ଦାଶରଥ ପୂଜାଦାର ପଦରେ ଏରାଜ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ସୁଶାସଣା ଅନେକ ଭଲ ହୋଇ ଅଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ବିକଳଦେବକଲ୍ପକମିଟାର ମେମ୍-ରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥପ୍ରସାଦଙ୍କର ମରଦିବା ଏବଂ ବାବୁ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ ଓ ବାବୁ ରମଣଚରଣସୁ ଲମ୍ପୁଣୀ ଦେବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ପୁାନରେ ବାବୁ ବିଲରମକୁମାର ଉଦ୍

ବାକୁ ଯୋଗେନୁଜାଅ ମୁଖ୍ୟତା ଓ ବାକୁ ଦେମନ୍ତ-
କୁମାର ମୁଖ୍ୟତା ମେମର ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
ଯୋଗେନୁବାକୁ ପଠାମୁଣ୍ଡେଇର ନାଏବ ଏବଂ
ଦେମନ୍ତବାକୁ ରାମନାଥ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ଖେଟର
ନାଏବ ଅଛନ୍ତି । ଏବୁଦ୍ଦେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର
ଅନରେଷା ମାଳଖେଟ ଓ ମିତ୍ତନସିପଲ କମି-
ଶ୍ନର ଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଳସାହେବ କେନ୍ଦ୍ରା-
ପଡ଼ାରେ ଥିବା ସମୟରେ ଏମାନଙ୍କ ଦେଖି
ଅସିଥିଲେ । ସରକାର ଏ ନିୟୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ହୋଇ ଅଛି । ପୂର୍ବରୁ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା କମି-
ସନର ବାକୁ ରାମନାଥଙ୍କ ଜଗଦେବ ଏବଂ ଓଜଲ
ବାକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୁଡ଼ିଆଙ୍କ ମିଶାଇ କମିଶନର
ପାଠକମାନେ ମେମର ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଣିତ ହେଲେ । ଯେପରି
କମିଶନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଠିତ ହେଲା ଏଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ସମ୍ପର୍କରୂପେ ଗୁରୁତାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା ଦେଉ
ଅଛି ଏବଂ ମା-୭ ସ ଉତ୍ତରୁ ଉପୋକ୍ତ ଦେବା-
ନାରୀ ଜଳସାହେବ ଆଦେଶ କରି ଥିବାରୁ
କମିଶନ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ପରାମର୍ଶ ଓ ସହ-
ସହକ ମଠସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାହ ଦେବାର
ସୁବିଧାକର କରାଯିବ ବୋଲି ନାହିଁ । ମଦନ୍ତଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଅଧିକାର ସମ୍ପର୍କରେ ନୁହେଁ ମେମର-
ମାନେ ପୁରୁଣା ମେମରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟବଳି ପ୍ରତିରୁଦ୍ଧି
ବେଳେ ଉତ୍ତର କରୁ ପରବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ ଏଭଳି
ଦେଖିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ନାହିଁ ଏହିକଥା
ଯେକ ଏ ମଠରେ ଗୋଳମାଳ ଉପ-
ସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅଛି ନରୁବା ମଠରେ ଯେପରି ଆୟ
ଉଚ୍ଚ ଥିବେନା ଓ ସଦାଠାର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ
ନିବାହ ହୋଇ ପ୍ରତିବର୍ଷ କିଛି ଉଦ୍‌କର୍ତ୍ତ ରହି-
ବାର କଥା ।

ଓଡ଼ିଶା - ନାଲ ।

ସନ ୧୮୮୧-୧୦ ସାଲର ବାର୍ଷିକ ବର-
ରଣରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଓଡ଼ିଶାନାଲରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଟ ୨୩୮୮୭୩୯୯ କା ମୂଲ୍ୟନ ଲାଗିଥିଲା
ଉତ୍କଳରୁ ଏବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ସାତେ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଏଟଙ୍କାରେ ମହାନଦୀ-
ତଳକମରେ ଚାଳଦଗ୍ରାମାଳ ପାଣ୍ଡୁପାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବର୍ଷିକ ଅଂଶ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୈତରଣୀଉଦ୍‌କମରେ
କେରେପ୍ତି ଏ ଶାଖାନାଲ ଏବଂ ଗୋବରାଜପୁର
ଉଦ୍‌କକାର୍ଯ୍ୟମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ସମସ୍ତ
ମୂଲ୍ୟନର ସ୍ୱୟ ଚରଦର୍ଷ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଟ ୧୩୭୮୩୦୮୯ କା ହୋଇଥିଲା ସନ ୧୮-
୮୯୧୦ ର ସ୍ୱୟ ଟ ୧୩୫୭୩୯ କା ମିଶି

ମୋଟ ସ୍ୱୟ ପରମାଣ ଟ ୧,୫୭,୩୧,୫୮୧୯
କା ହୋଇଅଛି ।

ବର୍ଷିକବର୍ଷର ଆୟ ବ୍ୟୟ ଲକ୍ଷଲକ୍ଷପ୍ରକାର
ଅଛି ଯଥା;—

ଆୟ —	
ଜଳକର	ଟ ୧,୧୧,୮୦୪
ନୌକାମାସୁଲ	ଟ ୮୮୭୩୨
ବାଜେ	ଟ ୧୫୭୫୭
—	—
—	ଟ ୩,୦୫,୨୯୩
ବ୍ୟୟ	
ମରାମତଖର୍ଚ୍ଚା	ଟ ୨,୩୧,୦୭୮
ମଦନ୍ତମା ଖର୍ଚ୍ଚା	ଟ ୧୦୧୫୩୪
ଦୁଇଆର ଉଦ୍‌ଧାଦ	ଟ ୧୧୭୨୨
ଜଳକରଉଦ୍‌ସିଲ ଖର୍ଚ୍ଚା	ଟ ୫୫୫୦୨
ନୌକାକର ଏକନ	ଟ ୧୫୮୭୧
ଛୁଟି ଓ ପେନ୍‌ସନ ଖର୍ଚ୍ଚା	ଟ ୨୫୩୧୩
—	—
—	ଟ ୫,୫୨,୧୧୦

ସରକାର ଆୟ ଅପେକ୍ଷା ବ୍ୟୟ ଟ ୧,୫୨,୭୮୨୯
କା ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଏହିପରି ନାଲ ଆୟ
ସମୟରୁ ଏବର୍ଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟୟ ଟ ୨୧,୭୨,୧୦୭୯
କା ଏବଂ ଆୟ ଟ ୩୩,୩୫,୧୦୭୯ କା ହୋଇ-
ଥିବାର ମୋଟରେ ଟ ୨୮୨୭,୦୦୧୯ କା ଛୁଟି
ହୋଇଅଛି । ଏଥିସଙ୍ଗେ ସ୍ୱୟ ବାବୁରୁ ଛୁଟି
ମିଶାଇଲେ ସର୍ବାଧିକା-ପ୍ରାୟ ଏକକୋଟି ୭୫ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ଛୁଟି ପଡ଼ିଅଛି ।

ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ହୋଇଥିବା ନୌକା-
ଗମନାଗମନଯୋଗ୍ୟ ନାଲର ପରମାଣ
ମା ୧୭୭ ମାଇଲ କେବଳ ଜଳସେଚନ
ନାଲର ପରମାଣ ମା ୭୫ ମାଇ ଏବଂ ଶାଖାନା-
ଲର ପରମାଣ ମା ୭୭୫ ମାଇ । ଏହିସବୁ ନାଲ
ଓ ଶାଖାନାଲଦ୍ୱାରା ମା ୨୫୮୮୭୭ ଶ କମିରେ
ଜଳ ମାଡ଼ି ପାରେ ଉତ୍କଳରୁ ମା ୧୮୭୭୨୭ ଶ
କମି ସକାଶେ ଏବର୍ଷ କରୁଲୟୁରୁ ହୋଇଥିଲା ।
ଏଥିପୂର୍ବକର୍ଷ ମା ୧୫୧୨୧୨ ଶ ସକାଶେ ଜଳ
ନିୟୁ ଯାଥିଲା । ଅତଏବ ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଏବର୍ଷ
ଜଳ ମାଡ଼ିବା କମିର ପରମାଣ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି
ମାତ୍ର ଏହି ବୃଦ୍ଧିର ଅଧିକାଂଶ ସମୋକ୍ଷକରାବ-
ଦେରୁ ଦାୟିତ୍ୱରୁ ଏଥିରେ ବିଶେଷ ଅନନ୍ଦ
ଦେବାର କଥା ନାହିଁ । ଗୋବରାଜ କେବାର
ତୁମ୍ଭର ପରମାଣ ମା ୩୩୧୧୬ ଅଛି ଏଥିପୂର୍ବ
କର୍ଷ ମା ୩୧୮୯ ଶ ଥିଲା । ଏପରି କମିର

ପରମାଣ ବିମଣ ଉତ୍ତା ହୋଇ ଅସୁଅଛି ପୁଣି
ବିଷୟ ଅଛି ।

ବଳାୟୁ କମାର ପରମାଣ ଟ ୫୧୯୩୧୧୫୯୯
ଥିଲା ଉତ୍କଳରୁ ଏବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଟ ୨୦୧୮୨୩୯
କା ଉତ୍ତର ଏବଂ ଟ ୨୭୦୫୫୯୯୯ ମାତ୍ର ଦେ-
ବାରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟ ୧୭୭୧୧୭୯ କା ବର୍ଷ-
ସରେ ବାକୀ ରହିଲା । ବଳାୟୁ ଟଙ୍କା ଶାସ୍ତ୍ର
ଉତ୍ତର କରିବା କାରଣ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
ବନୋବସ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଚୌକାଦାର ଏବଂ
ପଠିଆସମାନେ ନାନିରଙ୍କ ପିଅଦାକୁ ଟଙ୍କା
ଆଦାୟସରେ ସାଦାପଦ କରିବେ । ବଳାୟୁ
ଆଦାୟ ସକାଶେ ୮୫୮୭ ନମ୍ବର ସାତପିକଟ-
ମୋକଦମା ହୋଇଥିଲା ଉତ୍କଳରୁ ପ୍ରାୟ
୮୦୦୦ ଫଏସଲ ହେଲା କିନ୍ତୁ କେତେ ସାହିତ୍ୟ-
କଟରେ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହେଲା ଓ କେତେ
ଖାରିଲ ହେଲା ତାହା ଲେଖା ନାହିଁ ।

ନୌକାକର ଅର୍ଥାତ୍ ଲକ୍ଷମାସୁଲ ସନ ୧୮-
୮୦୮୧ ସାଲରେ ଟ ୭୧୫୦୨୯୯୯ ଥିଲା
ସନ ୧୮୮୨୮୩ ଓ ସନ ୧୮୮୩୮୪ ଏହି
ଦୁଇବର୍ଷରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏକଲକ୍ଷ ଦଶହଜାର
ଟଙ୍କାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ପୁଣି ସନ ୧୮୮୪-
୮୫ ସାଲରେ ଟ ୭୧୮୦୨୯୯୯ କା ହେଲା ।
ଉତ୍କଳରୁ ଗତ ଉତ୍କଳରୁ କିଛି ଉତ୍ତା ହୋଇ
ସନ ୧୮୮୫୧୦ ସାଲରେ ଟ ୮୮୭୩୨୯୯ କା-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଠିଅଛି । କଟକ ଓ ଦୁଗୁଣ ମଧ୍ୟରେ
ଯେଉଁ ସରକାରୀ ଜାହାଜ ଗୁଲୁଥିଲା ଉତ୍କଳରେ
ଆୟ ଟ ୧୦୫୧୩ ଓ ବ୍ୟୟ ଟ ୧୨୦୮୮୯୯୯୯
ସରକାରୀ ପ୍ରାୟ ଦେଉହଜାର ଟଙ୍କା ଛୁଟି ପଡ଼ି-
ଅଛି । ଏଥିପୂର୍ବକର୍ଷ ସାତେ ଗୁରୁହଜାର ଟଙ୍କା
ଛୁଟି ପଡ଼ିଥିଲା ।

ବାଜେ ଆୟ ଟ ୧୫୧୫୩୯୯୯୯୯ ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରାୟ ଅଧେ ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୭୭୫୧୧୯୯୯୯୯ କା କେବଳ
କମିର ଖଜଣା ଅଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ
କୋଠିଠିଡ଼ା ଟ ୭୭୮୧୯୯୯୯୯୯୯ ଓ ଫଳକର ଟ ୭୭୮୯୯୯୯୯୯୯
ଓ ମରୁଦିଆ ଟ ୧୨୫୯୯୯୯୯୯୯୯ ଅଛି ।

ନାଲକରଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ଉତ୍କଳ କ ପରମା-
ଣରେ ବୃଦ୍ଧି ଦୁଅଇ ତାହା ପ୍ରତି କରିବାକାରଣ
ପ୍ରତିବର୍ଷ ପାଣ୍ଡୁରୀ ହୋଇ ଉତ୍କଳର ଫଳ ବାର୍ଷିକ-
ବରଂଗରେ ଲେଖାଯାଉ ଥିଲା । ଏବର୍ଷର
ବରଂଗରେ ସେଥିର ଆଦୌ ଉଲ୍ଲେଖ ନ
ଥିବାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏ ପାଣ୍ଡୁରୀ ପରମାଣ
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ନିୟୁ କିଛି ଫଳ
ଲାଭ ହେଲା ନାହିଁ ।

କୋଷ୍ଠକେନାଲରେ ସମ୍ପୃକ୍ତା ୪୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଲଧନ ଲାଗିଅଛି । ବର୍ଷିକବର୍ଷରେ ଏ ନାମର ଆୟ ଟ ୨୫୦୦୦୦ ଓ ମସୃମଜ ମହ-
କୁମାରଦେବ ବ୍ୟୟ ଟ ୨୮୯୮୭୯ କା ହୋଇ ଥିବ । ସରକାରୀ ପ୍ରାୟ ଯାହା ଚଳିବାର ଟଙ୍କା ଏବର୍ଷ ଚାଲି ପଡ଼ିଅଛି । ଓ ନାଲ ଚଳିବାସମୟରୁ ପ୍ରାୟ ୨୯୦୦୦ ଟଙ୍କା ଚାଲି ପଡ଼ିଅଛି । ଏ ନାଲର ମାସର ଉତ୍ପାଦ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ହିଜଲନାଲର ସମୋଦନ-
କାର୍ଯ୍ୟ ସେମ ଚଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିର ବର୍ତ୍ତର ସୁକର ରଖି ଅଛନ୍ତି ।

ପାଠାପୁସ୍ତକ ଦୁଃଖ ।

ପୁସ୍ତକସାର ଉପକ୍ରମଣିକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତାନ-
ସର ପାଠକପଦର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ନୁହଇ । ଏ ସ୍ତାନଟି ଚଳିଆପ୍ରଦମଧ୍ୟରେ ଥିବାରୁ ଚତୁ-
ର୍ଦିଗରେ ଲବଣକଳହାର ବେଷ୍ଟିକ । ମାଛ ଲବଣ ଓ ଧାନ ଏଠା ଲବଣ ଜୀବନୀ ଏଥିକୁ ଚୁକ୍ତି ସହବର୍ଷ ଭଲ ନ ହେବା ଓ କେବେ
ଲୁଣିକର ମାଡ଼ିଯିବାରୁ ଧାନଫସଲ କେବେ
ଭଲ ହୁଅଇ ଓ ଚାହାର ସହବର୍ଷ ଲୋକଙ୍କର ନବାଦ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ମାଛ ଯାହା ପ୍ରାପ୍ତହୁଅଇ
ତାହାକୁ ଶୁଖିଆ କରି ସ୍ତାନାନ୍ତରେ ବିକୟ କଲେ
କିଛି ଲାଭ ହୁଅନ୍ତା ମାତ୍ର ଲବଣବିନା ଶୁଖିଆ
ହୋଇ ନା ପାରିବ । ଏପରି ସମୟରେ
କଙ୍କର ନିବାଦ ହେଉ ନାହିଁ । ଏଠାଲୋକ-
ଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଜୀବନୀ ଲବଣପୋଲାନ ବୋ-
ଲିବାକୁ ହେବ । ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣବିଭାଗ
ମାନ୍ୟାଳୟର ଅଧୀନରେ ରହିବାବନ୍ତୁ ଲବଣ
ପୋଲାନ ଏଠାରୁ ବାହାରି ହୋଇଅଛି । ଏଥି-
ପାଇଁ ପ୍ରଜାମାନେ ମହାବ୍ୟସ୍ତରେ ଅଛନ୍ତି ।
ପାଠକପଦର ସ୍ତାନ ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରଜାପାଳକ ଅଛନ୍ତି ।
ସେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ ଦେଖି ଦୁଇଜନବର୍ଷ
ଧାନ ଓ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟଦାନ ପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କୁ
ଚଳାଇନେଲେ ମାତ୍ର ଏକପକ୍ଷରେ ପ୍ରଜାମାନେ
ନିମଗ୍ନ ଜୀବନୀକା ଦରିଦ୍ର ହେବାରୁ ସଜା-
କର ଅପୁ ପୁଣା ହେଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ
ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟୟକୁ ବି ଦେଲା
ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ସଜା ଅବା କେତେବଦନ
ସେମାନଙ୍କୁ ପାଳିବାକୁ ସମ୍ଭବ ହବେ ? ପ୍ରଜା-
ମାନଙ୍କ ରକ୍ଷାର ଅନ୍ୟଉପାୟ ନ ଦେଖି ମାନ୍ୟାଳ-
ୟ ଆରୁଖରେ ଲବଣପୋଲାନ କରବା କାରଣ
ଅନେକମତେ ବୁଝାଇବାରେ ପ୍ରଜାମାନେ ସମ୍ମତ

ହେଲେ ଏଥିପ୍ରକ୍ତେ ଏ ପ୍ରଥାରେ ଥରେ ଲବଣ
କରବାର ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଆଶୀର୍ବା-
ନାକର ସଙ୍ଗେ ମିଶି କାର୍ଯ୍ୟକରବାକୁ ପ୍ରଜାମା-
ନେ ଅସମ୍ମତ ହେବାରୁ ତାହା ସଫଳ ହୋଇ
ପାରି ନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଜାମାନେ ଅବଦ୍ୟା
ସମ୍ମତ ହେବାରୁ ସଜା ଲବଣପୋଲାନର
ଲାଭପଦ ପାଇବା କାରଣ ଦରଖାସ୍ତ କଲେ
ଏବଂ ଲବଣବିଭାଗରୁ କମିଶନରଙ୍କଠାରୁ ବିଧି
ମତେ ଏକରୁରନାମା ଭଲବ ହେବାରୁ ତାହା
ମଧ୍ୟ ପଠାଇଦେଲେ । ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରୁ ଉକ୍ତ
ବିଭାଗର ଜେପୁଟି କମିଶ୍ନର ଏସ୍ତାନକୁ ଆସି
କହିଲେ କି ସରକାର ନିଜେ ଲବଣପୋଲାନ
କରିବେ ମାତ୍ର କାହାରିକି ରହିଯିବାରେ ଲାଭ-
ସେନ୍ଧ ବା ଅନୁମତି ଦେବେ ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କ
ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ ସଜାମହାଶୟ ଲବଣପୋଲାନ-
ସକାଶେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜମି ପ୍ରଦାନ କଲେ ଓ
ଉକ୍ତର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଓ ମାପ ଦେଉଥିଲା । ଅକ୍ତକୁ
ପ୍ରାୟ ଦୁଇସପ୍ତାହ ହେବ ମାନ୍ୟାଳୟଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ
ସୁନର୍ବାର ଅନେକ ଅସିଲ କି ଏଠାରେ ଲବଣ
ପୋଲାନ ବେବ ନାହିଁ ସତରଂ ଯେଉଁ କର୍ମ-
ରୁମାନେ ପୋଲାନର ବନୋବସ୍ତୁ କରୁଥିଲେ
ସେମାନେ ତାହା ବନକର ବୁଲିଗଲେ ଓ
ପ୍ରଜାମାନେ ଏଣିକି କୌଣସି ମତେ ନିର୍ବାଦ
ହେବାର ଯାହା ଆଶା କରୁଥିଲେ ତହିଁରୁ
ବ୍ୟତ୍ୟକ ହୋଇ ନିରାନ୍ତ କାତର ଅଛନ୍ତି ।
ବାସ୍ତବରେ କାତର ହେବାର କଥା ଲବଣ-
ପୋଲାନ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଭରସା
ସେମାନଙ୍କୁ ତହିଁରୁ ସଂଯୋଗ ନ ଦେବା ଗବ-
ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ନିରାନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ଅଟଇ ।
କିନ୍ତୁ ସରକାର ଏଠାରେ ଲବଣ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇ ସୁନର୍ବାର
ନାସ୍ତି କଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସମ୍ପାଦକତା ଲେଖି
ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକମାନେ ମଧ୍ୟ ତାହା କଷ୍ଟ
କରୁଥିବାରୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେପ୍ରକାରେ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ
ପାଳିବା ସରକାରଙ୍କର ମୋକ୍ଷର୍ଥ ଦେଉଅଛି
ଏବଂ ତହିଁପାଇଁ ନାନାଉପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ-
ପ୍ରକାରେ ଯେଉଁ ଗୋଟିଏ ଉପାୟରେ ପ୍ରଜାମାନେ
ଅନୁକମ୍ପରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବେ ତାହା ନ କରବା-
ପ୍ରକାରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଳ ହୋଇ ନ ଯାରେ
ଲବଣପୋଲାନ ବନ ହେବାରୁ ଏକ ପାରିକ୍ରମ
ବାହିର ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଉପକ୍ରମବିକଳ
ଯେଉଁ କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର
କାଣିବାର ବାଧା ନାହିଁ । ଅନେକମାନେ କେତେ-

ଥର ଏ ବିଷୟର ଅଲୋଚନା କରିଅଛୁ ଏବଂ
ବିଜ୍ଞାନର ପୂର୍ବ ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମ ସର ଶୁଦ୍ଧି
ବେଳ ଯେ ସମୟରେ ଦୁଇବର୍ଷ ଭଳେ ଏ ନ-
ଗରକୁ ଶୁଭାଗମନ କରି ଥିଲେ କେତେବେଳେ
ଉକ୍ରମସଜା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଲବଣ
ପୋଲାନ ଗଠର ଦୁଃଖର କଥା ଯାହାଙ୍କୁ ଜଣା-
ଇ ଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ପୋଲାନ ବନ ହେବାରୁ
ଉପକ୍ରମବିକଳ ଅନୁକମ୍ପା ସମୟରେ ବାଧୁସ୍ତ-
ବାର ବିଲକ୍ଷଣରୂପେ ତାହାଙ୍କର ଦୁଃଖମ
କରଇ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠକ୍ରମ ମହୋଦୟ ତହିଁର ବିଷୟ କରବାକୁ
କହିଥିବା ପ୍ରକାରେ ଅବଧି କିଛି ନାହିଁ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଏଣେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଦୁଃଖ ବିଲକ୍ଷଣ
ହୁକି ଦେଉଅଛି । ଏମନ୍ତ ବୃତ୍ତର ବିଷୟରେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଏପରି ଉଦାସିନତା ନିରାନ୍ତ
ଅଗୋଚରୀୟ ଅଟଇ । ଅନେକମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ସୁନର୍ବାର ଅନୁସୂଚିତ କରୁଅଛୁ ଶାସ୍ତ୍ର
ଏ ଦାକ୍ଷତ୍ୟ ବିଦେଶନା କରି ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଅଦେଶ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ । ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣମହାକୁମା-
ରକାଦତାରୁ ମାନ୍ୟାଳୟରୁ ବଦଳ କରବା
ସମସ୍ତ ଅନୁକମ୍ପର ମୂଳ ଦେଉଅଛି । ଏ ମହାକୁମା-
କୁ ସୁନର୍ବାର ବିଜ୍ଞାନକରକୁ ସେମର ଆଣି
ପୁସ୍ତକ ଲବଣ ପୋଲାନ କରବାର ଅଦେଶ
ନ ଦେଲେ କଦାପି ପ୍ରଜାମାନେ ଅନୁକମ୍ପରୁ
ରକ୍ଷା ପାଇବେ ନାହିଁ । ଲବଣମହାକୁମା ମାନ୍ୟା-
ଳୟ ବଦଳ ହେବାର ସରକାରଙ୍କର କିଛି
ଲାଭ ହୋଇ ନାହିଁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟକର୍ମରୁମାନେ
ବୁଝି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅନୁକମ୍ପା ହୋଇ-
ଅଛି ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିଅଛନ୍ତି । ଏପରି ପ୍ରକାରେ
ଅନ୍ତ ବିଲକ୍ଷଣ କରବାର କିଛି ମାତ୍ର ବାରିବ
ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ପାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହିକେ ଏ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ବୃଷି ଚନ୍ଦ୍ର ଯାହିଁ । ମାତ୍ର
କେବଳ ଅପର ଦିନ ତାହା । ଏଠାରେ ଯା ସମୟରେ ବୃଷି
ବୃଷି ହେବାର ଉପ ଦେଉ ଅଛି ।
ସମ୍ଭବତଃ ନେତ୍ରପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରୁ ହୃଦ ଓ ବଡ଼ଦେବର
ବିଷୟ ଗାହ୍ୟବି ହୋଇ ଅଛି ।
ଦୋଳପାତା ଓ ବୁଢ଼ପ୍ରାଣିକେ ସମ୍ଭବତଃ ସେତେ ପଦ-
ଦାବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାରରୁ ରକ୍ଷାକର ଗର୍ଭ ସରକାର
ସମସ୍ତ ଅସିଷ୍ଟ ଚିତ୍ତାକର ବନ ହେବ । କେତେକ ବଡ଼ଦେବ
ବଡ଼ଦେବ ମନନକାରୀରୁ ବନ ହେବ ହୋଇ ବଡ଼
ହୁଇବ ।
ଅନ୍ତ ଦୁଃଖ ବିଲକ୍ଷଣବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ନିଷ୍ଠାବର୍ଣ୍ଣନା

ବଡ଼ ବୃତ୍ତାନ୍ତରାଶି ସେ ସର୍ବଦା ସହ ସୁଲଭ ହେବ
ମନୋହାରୀ ବଦ୍ଧ ବାହାରି ।

ଏଠାରେ ଉପରୋକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମ-ମାତୃବୋଧକର ମଧୁସୂଦ
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ବୋଷ କବିବ୍ରତମାନ ଏଠା ଉତ୍କଳ-
ସୁଧାକରୀରୁ ଗୋଟିଏ ଅଠପାଠ ଲମ୍ବର ବୃକ୍ଷର ମାତ୍ର
ପତ୍ରକୁ ବଦ୍ଧ ବୃକ୍ଷର ରସୁରେ ବେହୁ ସେଠାରେ ସାମାନ୍ୟ-
ବାର୍ତ୍ତା ବଦ ପାଠ ନ ହେବ । ଇତ୍ୟ ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋରୁମାନଙ୍କୁ ଠାକୁରଣୀ ଦେବୀର
ଅନେକ ଗୋରୁ ନଷ୍ଟ ହେଇ ଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କିଛି ଶୁଣି,
ଦୋଷଅଛି ଠାକୁରଣୀଙ୍କର ଗୋରୁଙ୍କ ଉପରେ ଏଡ଼େ
ନିର୍ଦ୍ଦୟତା କରୁଛନ୍ତି ?

ପଞ୍ଚପ୍ରେ-କବିପ୍ରଭା ।

ଶ୍ରୀ ସଦାବାନୀନ ମହାନ୍ତି—ରଚନା ଭଲ
ହୋଇ ଅଛି ମାତ୍ର ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କର ଆସତ୍ତ୍ୱି ପ୍ରକୃ-
ତରୂପେ ଲେଖା ହୋଇ ନ ଥିବା ଏବଂ ଏହା-
ହାରୀ ଜାତୀୟ ବଚ୍ଚେଦ ଜାତ ହେବାର ଭୟ
ଥିବାରୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହେଲି ।

ବନରଜୁବସୁ—ଗୋଲକବରୁ କୁମୁତା ହାଟ-
ରେ ଦୁର୍ଜା ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦାବୋରୁ ବିକ୍ରୟ ନିଷେଧ
କରିବା କଥା କୁଆଁ ପାଲ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଚୋଖା
ହୋଇ ଅଛି । ସେ ବିଷୟରେ ପଞ୍ଚପ୍ରକାଶ
କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ସାଧୁଚରଣ ମହାନ୍ତି ନାଏକ—ଅପରାଧ
ଲିଖିତ ବିଷୟ ଗଣପଞ୍ଚକାରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଲୋକଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରିବା-
ନିମନ୍ତେ ଠାକୁରାଣୀ ମଠଅଳ୍ପ ଅଟଇ । ଫଳକରାଣ-
ରେ ନାଲମ କଲେ ପ୍ରକାଶକର ଉଚିତ ଦଣ୍ଡ
ହେବ ।

ପ୍ରେସ୍‌ଚପର ।

ପଞ୍ଚପ୍ରେସ୍‌କର ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ
ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳଦିପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମ୍ପାଦକ ସମାପ୍ତ
ମହୋଦୟ !

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପିକ୍ଚିଟିକୁ ଉପୋଷ୍ଠ ବିକ୍ରୟଦିକା-
ପତ୍ରିକାର ଏକ ପୃଷ୍ଠରେ ଗ୍ରାହ୍ୟ ଦାନ କରି
ବାସ୍ତବ କରିବା ଦେବେ ।

ଅଧ୍ୟାପକ ଉପର ଦବରଣ ।

ଉତ୍କଳମାତୃ ଗାଁ ଉତ୍କଳ ରାଜ୍ୟର ଉତ୍କଳ
ଓ ୧ ଶ୍ରୀ ସମୟରେ ଅଳ୍ପ ପରମାଣରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିର
ଅରମ୍ଭ ହେଉଥିଲା । ଏହି ସାଲକଡ଼ା ନିଜ
ଦୁର୍ଗର ଉପାଦାନରେ ସାମାଜିକତା ବସନ୍ତ ଅଛି ।
ସେଥି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚୈତ୍ୟାୟାରେ ବୁଦ୍ଧ ।
ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଏହି ସେ ଦୁଃଖି ଶେଷରେ ସୁଖ

ପ୍ରାୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମୟରେ ମହେନ୍ଦ୍ରଦେବ ଚୈ-
ତ୍ୟାୟାୟୁଧର ଏକ ପ୍ରାଣକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକର କୁଳମ-
ନାମକ ନିଜ ଅସ୍ତ୍ରକୁ ପ୍ରହାର କଲେ । ଉକ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରର
ପତନମାତ୍ରି ପ୍ରାଣି ସମୟରେ ନିଦ୍ରାଦେବୀ ଏକ-
କାଳୀନ ବିଦୁରତା ହେଲେ । ବଳର ଥିକ
ପଶୁପତିଙ୍କର ରବ ଗୋମାନଙ୍କର ଦୁଃଖର
ଦୁଃଖି ପିତାଙ୍କ ଏବଂ ମାନକ ଓ ମାନକଙ୍କର
ଦିଅଃସ୍ୱରର ସମସ୍ତା ଭୁତ ହୋଇ ଭୁଲ ହେବାକୁ
ଲୋକ ସକଳ ବିଶ୍ୱାସୀଙ୍କୁ ର ଭକ୍ତିସ୍ତ
ହୋଇ ରହିଲେ କିଛିକିଛି ଉତ୍ତରୁ ଦେଖା
ଗଲା ସେ ଚୈତ୍ୟାୟାୟୁଧରେ ନିଦ୍ରା ଥିବା
ଚୈତ୍ୟାୟାୟୁର ମାତା ସୁଷୁପ୍ତିର ସଦରକାକୁ ଯଦାୟ
କରି ରହିଅଛି । ଯୋଡ଼ି ଏ କୁକୁର ମହାଯାତ୍ରା
କରି ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ପ୍ରତିକାଶି ବୁଦ୍ଧ ଅଥଚ
ଅକ ଜଣେ ସାଧୁ ଚୈତ୍ୟ ଅଛି । ଯଦ୍ୟାଶଙ୍କ
କୁ ଚୈତ୍ୟାୟା ଶ୍ରୀ ସମୟରେ ଦୁଃଖିକା ଚୈ-
ତ୍ୟାୟାୟୁର ମାତା ଏବଂ ଅକସାଗର ରେଭକାଲକ
ପୂର୍ବକ ପ୍ରାଣପ୍ତ ହେଲେ । ଇତ୍ୟ ।

୧୩-୩-୧୧ } ବନ୍ଦୁ
ସାଲକଡ଼ା } ଶ୍ରୀ ପକ୍ଷପତ୍ୟାନ ।—

ମହାଶୟ !

ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଅନୁଭୂ-
ତରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟକୁ ଅପରାଧ ବୋଧ୍ୟାତ
ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଲଜ୍ଜିତ ହେଲି ।
ଆଶା କରେ ଆପଣ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ପ୍ରକାଶକର
ବାସ୍ତବ କରିବେ ।

ଏଠା କୋଠପଡ଼ା ମଠର ମହନ୍ତ ଉପୋଷ୍ଠ
ରଘୁନାଥପୁର ଗୋସାଇଁ ଶ୍ରୀପଞ୍ଚମୀ ସମୟରେ
ସେହି ନାଟକର ଅଭିନୟ କରାଇ ଥିଲେ
ସେଥିରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ସାଲକଡ଼ା
ଅନୁଭବ ହୋଇ ମହନ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଓ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର
ବାବୁ ଗୁମସ୍ତକର ରାୟଙ୍କୁ ଭୁରୀ ପ୍ରଶଂସା ଓ
ଧନ୍ୟବାଦ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ନାଟକ ଅଭିନୟ
ସେଠାରୁ ଅନେକ ଦନ ହେଲେ ଶେଷ ହେଉଛି
ବନ୍ତୁ ବାବୁ ଓ ମହନ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ଶେଷ
ହୋଇ ନାହିଁ । ହାଟ, ବାଟ ଓ ଘାଟ ସେହି-
ଠାରେ ଶୁଣ ବାବୁ ଓ ମହନ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କ
ପ୍ରଶଂସା । ବାବୁ ମହାଶୟ ସେ ଓଡ଼ିଶାବି-
ମାନଙ୍କ ମନରେ ନାଟକର ଚିତ୍ର ଏପରି ଅଙ୍କନ
କରି ଯାତ୍ରା ଓ ଭାମାସା ଲଭାଏକରୁ ସେମାନଙ୍କ
ମନରୁ ନେଇ ଅଛନ୍ତି ଏହା ଦେଖି ଓ ଶୁଣି
କିଏ ଅନୁଭବ ନ ହେବ ? ଆମ୍ଭେ ଏହି ଦେଖି

ଓ ଶୁଣି ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଓ ମହନ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କୁ
ଏକମୁଖରେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହେଲୁଁ
କେବଳ ଉତ୍କଳ ନିକଟରେ ଏକକ ମାତ୍ର
ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ ବାବୁ ଓ ମହନ୍ତ ମହାଶୟ
ପାର୍ବଜୀବା ଦୁଃଖୀ/ଏବଂ ବାବୁ ମହାଶୟ ନିଜ
ନାଟକମାନ ରଚନା କରି ମହନ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କୁ
ଉତ୍ସାହିତ କରାଇଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଉକ୍ତ ନାଟକ-
ମାନଙ୍କର ଅଭିନୟ ଦେଖି କହୁନ ପବନ
କରୁଁ । ଇତ୍ୟ ।

ଗୁମସ୍ତକର } ଅପରାଧ
କୁଆଁ ପାଲ ପୋଃ ଅଃ } । ବଃ ।
୧୮୩୧୧ } ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦପ୍ରଭା

To The Editor of the Utkal Dipika
Sir,

We shall feel abundantly grateful
if you publish the following few lines
for the good of the Jajpur people.

The Head master of the Jajpur
H. C. English School being appointed
as the Shirestadar of the Munsiff's
Court, the Head mastership of the
said institution falls vacant.

We were told that a graduate of
this country was not appointed to the
post, because he would stick to
the post for a period of three years,
so preference was join to a graduate
of Bengal. But we come to know
that we shall have to labour under
the same difficulty, as we were sup-
posed to suffer, in the case of a
graduate of this country, by the
School authorities.

As the standard of the university
Entrance Examination is changed and
a translation from Vernacular to Eng-
lish is set as one of the questions and
not less than 20 marks are assigned
to such a question, by the selection
of a graduate of Bengal, we, the
students specially the ariya students
will be the greatest losers.

In presence of competent graduates
of this country, we pray that our
School-authorities will be pleased to
appoint one of the graduates of this
country, and if a notice be circulated
in the local news papers, our autho-
rities may receive applications from

competent graduates and would be graduates and may select the deserving one.

19th March 1891. We, the students of the Jajpur H. English School.

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ମହାବଳୀ ବାମନୀ	ଟ ୦
ବାବୁ ଭୂବନେଶ୍ୱର ମୋହନ	ଟ ୦
ଏନପିଏମ-ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକାଳୟ	ଟ ୦
ମୁକ୍ତି ସମ୍ପଦ ମହାବଳୀ	ଟ ୧୫
ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ତାମଣି ଚଣ୍ଡୀ ଚଣ୍ଡୀ	ଟ ୦
ବାବୁ ବ୍ରଜବଳୀ ଚଣ୍ଡୀ	ଟ ୧
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଚଣ୍ଡୀ	ଟ ୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦିନ ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ଚଟକ ମିତ୍ରମଣି ପାଲଟା ଅଲୋପମୁକ୍ତ କଣ୍ଠାକୁ ଦେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ସେହିମାନଙ୍କୁ କେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚେଷ୍ଟାରେ ମନେ ମନୋଦୟକାରୀରେ ଚଳାଇମାରିବା ୨୪-ରଖି ମଧ୍ୟରେ ଅବେଦନ କରିବେ । ଏଥିସମ୍ପର୍କେ ସଦସ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ଜାଣିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ତେବେ ମୁଖ୍ୟ ଚେଷ୍ଟାରେ ମନୋଦୟକରଣ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଚଣ୍ଡୀ
ମିତ୍ରମଣି ପାଲଟା ଅଲୋପମୁକ୍ତ }
୧୯୦୧ } ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଚଣ୍ଡୀ

WANTED

A competent man as Head Clerk and Accountant of the District Board Pooree. Salary Rs. 60 rising to 80 by an annual increment of Rs. 2. The nominee must be well up in the routine business of the District Board's office and should have passed the examination prescribed in P. W. D. Code Vol. I, App. C. para 18. Applications must reach the Chairman on or before the 3rd proximo. Pooree, } M. M. Chakraverty, Vice Chairman.

ଅମ୍ଭର ପାନ ବ୍ୟୟ ବୋକାଳରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଔଷଧମାନ ଅଳ୍ପଦ୍ରୁମ ଶାଢ଼ୀ ସମ୍ପର୍କମତେ ଏଠାକାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ କବିଗୁରୁମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସ୍ୱଳ୍ପମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦରଦ୍ରମାନଙ୍କୁ

ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ବିତରଣ କରି ଯାଉଅଛୁ ଏପରି ନାନାପ୍ରକାର ସାଲଣା କାମାଗ୍ନି ସମ୍ଭାଷନବଟିକା ଶକ୍ତି ସମ୍ପର୍କୀୟ ବଟିକା ଶୁକ୍ରମେଦାନ୍ତକ ବୃକ୍ଷି ଦନ୍ତରକ୍ଷଣବୃକ୍ଷି ଯକଳକୃଷ୍ଣର ଓଷଧ ପ୍ରଭୃତିକ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ଚାନ୍ଦନ କବଚ ଓ ଚାନ୍ଦନ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ଓ ଚାନ୍ଦନ ମାନ୍ୟ ଯଦି ଶାନ୍ତପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓଷଧ ଓ ମେଢ଼ ଚୁଲି ଦେଖି ଚିତ୍ତ ଆଲମାସ୍ୟ ସାମାଜିକ କବାଟି ବାକସ ଚକ୍ରପୋଷ ପଲକ ଏବଂ ଦୁର ଧାନ ୪୨୦୦ କା ଓ ମାଣ୍ଡିଆ ୪ ୧୦୦ କା ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ସେହିମାନଙ୍କର ଦରକାର ଦୁଏ ସେମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଉଅଛି ଯେ ସେମାନେ ଆମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ଆମ୍ଭେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ଓ ପଠାଇବାର ଖର୍ଚ୍ଚା ଓଗେର ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇବୁଁ ଯଦି ଅବେକ ଦାମ ଅଗରୁଣ ପଠାଇଲେ ତାଙ୍କରେ ସିଦ୍ଧାରମାଳ ତାଙ୍କରେ ଓ ମନୁଷ୍ୟଦ୍ୱାରା ପଠାଇବାର ଜନସାଧୁମାନ ମନୁର ଦୁସ୍ତରେ ପଠାଇବୁଁ ଭଲ । ୨୭/୧୧/୯୦ ।

ଶ୍ରୀ କାଶୀରାମ ପୁଅଁଲ
। ସା । ଅମାଲପାଳ । କା । କୁଜକା
ପୋଷ ଶ୍ରୀଶିଖା । କ । କଟକ

ଅତି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ।

ଧୂପଟରସଂଗୀତ

ବା

ନାଟକଗୀତ ।

ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ସୁଲଭ ଉତ୍କଳସୁରର ଓ ଅଧିକାଂଶ ବଙ୍ଗଳା ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀୟର ଅନୁକରଣରେ ରଚିତ ନୂତନ ପ୍ରକାର ସଙ୍ଗୀତମାନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପତ୍ରିକାମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୭ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସ୍ୱୟ
୨୮/୧୧/୯୧ } ସମ୍ପାଦକ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସରଞ୍ଜାମ ସବୁ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଗ୍ରଦୋକାଳରେ ମୌଜୁଦ ଅଛି ସେହିମାନଙ୍କର କେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଦେବ ସେମାନେ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ ।

କପାସିଲ —
ଅଲମାସ୍ୟ, ଖୁରୁମି, ଚଉକ, ବାବୁ, ସିନ୍ଦୂ, ଖଟ ଓ ପଲକ, ମେଢ଼ ଓ ସମସ୍ତମେଢ଼ ।

ଏହା ସବୁ ସାଧନ ଓ ବଡ଼ ଏବଂ ମଧ୍ୟମମୂଲ୍ୟ ରକମର ଅଛି ।
ଶ୍ରୀ ବିପିନେଶ୍ୱର ମନ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ବ ନ ବା ନା ନା ଟ ନ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପତ୍ରିକାମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୦ ୫ ବାରିଅଣା ମାତ୍ର । ମୋଟସଲ ସକାଶେ ତାଙ୍କୁ ମାସଲ ଟ ୦ ୧ ୨ ଲାଗିବ ।

ମେହରୋଗ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପତ୍ରିକାମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୦ ୫ ବାରିଅଣା ମାତ୍ର । ମୋଟସଲ ସକାଶେ ତାଙ୍କୁ ମାସଲ ଟ ୦ ୧ ୨ ଲାଗିବ ।

ଏହି ଉପସ୍ଥ ସମାପ୍ତରେ ଏକସପ୍ତକ ସେବା କଲେ ନୂତନ ରୋଗ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶେଷ ସୂଚନାରେ ଅବଶ୍ୟ ଆଗେମ୍ୟ ଦେବା ସେହିମାନଙ୍କୁ ଆଗେମ୍ୟ ଦେବେ ନିଶ୍ଚୟ କୁହୁଅଛି ଏ ଦିନ ସେମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀତ କୋଳ କାବଳର ଶେଷସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ । ଶ୍ରୀମତୀ ବସୁଦେବୀରେ ପ୍ରକାଶିତ ନ ଦେଲେ ଅତି ସୁଲଭ ଅନେକ ରୋଗୀ ଆଗେମ୍ୟ କରୁ କର ପ୍ରସଂସାପତମାତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଅଭଳମୂଳରେ ସୁପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ କଲିକତା ଅବେରତୋଳ ନମ୍ବର ବଦଳରେ ସ, ଦେ, ଗତ କମ୍ପାନୀକାରେ ଏବଂ କଟକ ଦରଦୋକାଳ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏହି ଉପସ୍ଥ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଂଶକୁ ଟ ୨୫ କା । ପୁଲକା ଓ ତାଙ୍କଖର୍ଚ୍ଚା ପୁଅକ

Watches! Clocks! Time pieces!
Repaired by an efficient workman
the premises of the Outtack Printing
Company. Charge moderate.

ପତ୍ରିମରମତି ।

ନାନାପ୍ରକାର ଶେଷ ବଡ଼ ଶୁଦ୍ଧିକୃତ ଉତ୍କଳସୁର ସରମତ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମୟରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଭଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏ ନଗରରେ ନ ସୁବାବୁ ଆମ୍ଭେ ପତ୍ରି ମରମତକୁ ଦାୟିତ୍ୱମାନୁ କରୁଅଛୁ । ଯାହାକର ବରକାର

ଦେବ ଶ୍ରୀମାତାମାନଙ୍କୁ ଭଜି କଲେ ସମସ୍ତ
କାଳୀ ପାରିବେ ।

ଉତ୍କଳ ଅବସ୍ଥା ଅନାୟାଶ୍ଚି ମାତ୍ରରେ
ଦୁର୍ଘ ସର୍ବ୍ୟକୁ ନେରେଣି ଦଥ୍ୟାଦି ଅର୍ଥାତ୍ ମନ-
ମତି ଦୋଷରୁ ନିର୍ମୂଳ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଦାତ୍ତ ଓ
ଖୁଲିଲେ ପୁନଃ ବରପୁ କରଦଅଧିବ ।

ଗାଳିଚା

ଉତ୍କଳ ଦେଶର ନୂତନ, ପୁରୁ, ପୁରୀ, ସୁନ୍ଦରୀ
ସୁନ୍ଦରୀରୁ ଓ ନନ୍ଦକୋଣାର୍କର କମଳ-
ଦେବୀର ଓଗର ସାଜ, (ରମ୍ୟ ଓ ପିତୁଳର
କାନାକ୍ଷ ଅଳଙ୍କାର ବୃଦ୍ଧା ଅବା ପୁନାରେ;
ରୂପାର ମତ ଓଗର ଅଳଙ୍କାର ପୁନାରେ)
ନିଲଟି କର ଦଅଧିବ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସ୍ୱୟ
୧୯୧୮୮୯

ଅଧ୍ୟୁଷେସୋକ

ନୂତନ

ବାଲ୍ୟକାର, କଟକ ।

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦେଖାୟୁ ଔଷଧ-
ମାନ ଅକୃତ୍ରିମ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରସଙ୍ଗତମତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦୋର ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛୁ
ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦରପୁମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦା ମୂଲ୍ୟରେ
ମଧ୍ୟ ଦିଆ ଯାଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଭବିଷ୍ୟତ
ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁବେ ସହ ପୁସକ ସେମା-
ନଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟ କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ । ବିଦେ-
ଶୀୟମାନେ ପହଞ୍ଚାଇ ଭେଗର ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଜଣା-
ଇଲେ ବ୍ୟବହାର ବିଧି ସହଜ ଉପଯୁକ୍ତ ଔଷଧ
ସାଧେବେ ।

ଫର୍ମୁର ଭବିଷ୍ୟ ଏକ ଔଷଧର ଗୁଣ ପଦ୍ମୋଦା
କରବାକୁ ସମସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠେୟ କରୁଅଛୁ ।

ଶ୍ରୀ ଗଦାଧର ବିଶ୍ୱାସୀ ।

ବାଲିକାଗଳି

କେଉଁଠିକ ସପ୍ତା ଦରରେ ସବୁର କଟକ
ଶୈଷକ କଳାକର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସ୍ୱୟ
ବ୍ୟାଧିକଟେ ବାବୁ ଅର୍ଥକଟକ କର ବିଶ୍ୱାସିକ
ଶୋଭାକରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉ ଅଛୁ ସପା—

୧୭ ବର୍ଷ ବାଲି ୧୯୮୫ ୨୩୪ ୩୯୮ ୫୦୯
୧୯ ବର୍ଷ " " ୫୨୩ " ୫୨୩
୨୨ ବର୍ଷ " " ୫୮୩ " ୫୮୩
୨୨ ବର୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ରକପୁରପେଟ୍ଟି ୫୮୩ " ୫୦୯

ଶ୍ରୀମୁଖ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସ୍ୱୟଙ୍କର
ଭବିଷ୍ୟକଳାକର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ବନାକର
ଦୋବାନରେ ଭବିଷ୍ୟଦୋଷା ଓ ଧନୀ ଓ
ଭୋଗନୀଓଗର ଲୁଗା ଓ ଶ୍ରେୟସୀ ଓ ଦଳି-
କା ଓ ମାତ୍ର ସତ୍ୟକର ବିକ୍ରୟ ଦେଉ ଅଛୁ
ବାବା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଭବିଷ୍ୟ
ଅଛୁ । ଭବିଷ୍ୟ ଅଛୁ କେତେକ ଫେସ୍ତ
ଈନପାତ୍ର ବିକ୍ରୟ ସଦାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ
ବାବା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାକାକର
ସାବା ଅବଦେବ ଭୁକ୍ତ ଦୋବାନରେ ଅନେ-
ଶଣ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ପାରିବେ । ଏଉଡା ଅମ୍ବନାକର ଭଲେଇ ଆଡ଼ି
ବିକ୍ରୟ ସଦାରେ ଦୋବାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-
ଅଛୁ । ଦେହ ଭରତ କରବାକୁ ବୁଝିଲେ ବାବୁ
ବିକ୍ରୟ ବିକ୍ରୟ । ସତ ଭୁକ୍ତ ଶ୍ରୀକମଳ ବିକ୍ରୟ
ଦେବା ପକ୍ଷ ଅପସା ମନକର ସଦାରେ ଭଜା
ଦୁବାସି ଦେବେ ଏକ ସମସ୍ତ ପି ତପ୍ୟ ଓ ଅପି
ଦୁବାସିରେ ବିକାଦେଲେ ପାଠ ପାଠକେ । ମାତ୍ର
ବାବାର ସତ୍ତା ଶ୍ରୀକମଳର ଶ୍ରୀ ଗାଦ୍ ଭବିଷ୍ୟ
ଦୁ । ସତ କେଲେ ଶ୍ରୀକମଳ ପୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ଭାଲ
ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପହାର ।

ବତର ଶେରା ନା
ବର୍ତ୍ତମାନରେ
ଦୁଲେ ।
ବଦେଇଆଡ଼
ବଦେଶୀରେ ଚଳୁ ବତର
ଶେର ବାବା ଓ ଭୋଗ
କର ।
ଦୁଇ ବର୍ଷର ବଦେଶୀ
ବଦେଶୀର ବଦେଶୀ
ଦେ ଓ ବଦେଶୀ ।
ବଦେଶୀର ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବାବା ବଦେଶୀ ବଦେ-
କାକର ଓ ଲଗାଆ
କେଶ କର
ଦେଇ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବାବା ବଦେଶୀ ବଦେ
ଦୁଇ ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ-ଅର୍ଥାତ୍
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।

ଘୋଷଣାକର ଓ ଭଗବତ
କେତକ ମେର ଓ ବଦେ
ବଦେ ବଦେ
ଦୁଇ ବଦେ ବଦେ
ଦେଶୀରେ ଚଳୁ ବଦେ
ଓ ବଦେ ବଦେ
ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।

ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।
ବଦେଶୀ ବଦେ ।

ପିତୃତାର ।

ଏ ବାବୁ ଦେଶୀରେ ଶ୍ରୀକମଳ ମଧ୍ୟ
କର୍ତ୍ତାରେ ଭବିଷ୍ୟ କୋବାନକର ଶ୍ରୀକମଳ
ଦେଲେ ପାଣିକଳା ବଦ ଦେବ ବଦେଶୀ ମଧ୍ୟ
ଅଦେ ଦେଶୀରେ ଶ୍ରୀକମଳ ଦେବ ଓ ଶ୍ରୀ
ଧରତ କର ।

ବଦେଶୀ ବଦେଶୀ ଓ ଶ୍ରୀକମଳ
କର ମଧ୍ୟ ଅଛୁ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରସାଦବାକ
ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରୟରେ ବୁଝେ ଶ୍ରୀକମଳ ଦୋବାନକ
ସପା —

ପ୍ରଥମସର ସଦାରେ
ଧୀରପ୍ରତ ୫୦୯
ଅଧ୍ୟୁଷକ ୫୮୩
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁକ୍ତ ୫୮୩
ମାତ୍ର ବୋଗାଣି ବିକ୍ରୟର ଦେଶୀ ବଦେ
ଦେଲେ ବଦେଶୀ ବଦେ ୫୮୩ ବୁଝା ଦେଶୀ
କର ।
ଦୁଇବର୍ଷ ଓ ଶ୍ରୀକମଳର ସଦାରେ ଶ୍ରୀକମଳ
ଅକ୍ଷର ଦେଶୀ ଓ ଦୁଇବର୍ଷ ସଦାରେ ଦେଶୀ ।
ଅଧ୍ୟକ ବିକ୍ରୟ ସଦାରେ ପ୍ରମୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ
ଦୋବାନକ ।
ବିକ୍ରୟର ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟର ଦୋବାନକ
କାକୁ ଦେବ ।

୧୯୧୯ ବର୍ଷ ଶ୍ରୀକମଳର ବଦେଶୀ ବଦେଶୀ ବଦେଶୀ
କାକୁ ଦେଶୀ ବଦେଶୀ ବଦେଶୀ ବଦେଶୀ

୧୩/୧୧

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସମ୍ବାଦକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୧୧

୧୯୧୧ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୧ ତାରିଖ

ପ୍ରଥମ ଦାମ

ପଞ୍ଚଦେଫ

ଏ ବର୍ଷ ଦୋଳପତ୍ର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟରେ ନିଜାଦ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଲୋକମାନେ ପ୍ରଚୁର ଅହାର ପାତ୍ର ନ ଥିବା ସ୍ଥିତିରେ ଅମୋଦ ଅଲୋଦରେ ସୋସ ଦୋମାର କପର ଆଶା କରୁଥିଲେ ଯାହାରେ ଉଚିତ ଅକାଶ ମେଘା-କୁଳ ଅବା ଶୁଣି କଳ ପକାଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୁଖୀ ପୁଣି ଦେଖି ସର୍ବ କୁଶଳ ଦୋଷ ।

ଜଣ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିଲେ ଜଣେ ଏଇଦେ-ଶୀୟ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ବଜ୍ରଦେଶୀୟ । ଏଇ-ଦେଶୀୟ ଯୁବକ ବାବୁ ଭାଗବତ ମହାପାତ୍ର ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣିତା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି । ପୁଞ୍ଜରେ ଏଇଦେଶୀୟ ଦୁଇଜଣ ଏ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣି ହୋଇ ଥିଲେ ଆଉ ଏକଜଣକୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣି ହେବାକୁ ଯେଉଁ ଅମ୍ବେମାନେ ସାଧିଗୟ ଅନୁରୋଧ ହେଲୁ । ଏ ପଞ୍ଚାକ୍ଷା କଠିନ ଥିବାରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣି ପଞ୍ଚାକ୍ଷାର୍ଥୀ ସଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ହୁଅଇ ଏବର୍ଷ ସଫଳତା କେବଳ ଜଣେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣି ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରରୁ ଓଜିଶାର ଜଣେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣିତା ଲାଭ କରିଥିବା ସମ୍ବାଦ ବଡ଼ ସୁଖକର ଅଟେ । ଓଜିଶାରେ ଦେଶୀୟ ଓକିଲ ସଖ୍ୟା କମଗଃ ଅଧିକ ହେଉ ଅଛି । ଏହା ଦେଶୋନ୍ମତର ଏକ ଶୁଭଚିହ୍ନ ।

- ” ସୁଧାମୋଦନ ଘୋଷ ”
- ” ଦେମନୁକୁମାର ସେନ ”
- ” ଦାଶରଥ ପାତ୍ର ”
- ” ରଘୁନାଥ ଦୋଷ ”
- ” ସିରେଷ୍ଟ୍ର ଘୋଷ ”
- ” ନାଗପୁତ୍ର ଦେବୀ ”
- ” ଦୈତ୍ୟବନ୍ଦୁ ଦତ୍ତ ”
- ” ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ଦାସ ”

ବାଲେଶ୍ଵର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ଉପାସନାମନ୍ଦିର-ସେନା ଯେଠା ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନାନ୍ତର ଦାୟିତ୍ଵର ସମ୍ପାଦ ଯେଠା ସମ୍ପାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ଅଧିକର ହୋଇ ଅମ୍ବେମାନେ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ହେଲୁ । ଏହି ବୃକ୍ଷସ୍ଵରେ ସମ୍ପାଦକାହୁକା ଓ ଓଜିଶାନ୍ତରାସରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ମାତ୍ର ଦୁଇଜଣ ପତ୍ର-ପ୍ରେରକର ମତର ଅନୈକ୍ୟ ଅଛି । ଅମ୍ବେ-ମାନେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସିକଥା କହୁ ନାହିଁ । ଏହି ବୃକ୍ଷସ୍ଵ ଘେନ ଯେଠା ମାତୃକ୍ଷେତ୍ର ଛକ ଛକରେ ମୋକଦମା ଦାଏର ହୋଇ ଅଛି । ଯାହା ଦେଉ ଏବନ କଳ ଯେଠା-ମୋକଦମା ବଡ଼ ଅଗୋରୁମାୟୁ ଅଟଇ । ମୋକଦମା ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ ନିଷ୍ଠା କରି ଦେବା ଭଲ ।

ରେଭନ୍‌ଶା କଲେଜରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ରଦ୍ଧ-ମାନେ ବ ଏ ଓ ଏଫ ଏ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣି ହୋଇଥିବାର କଲେଜ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ଚାଲିକା ଆସି ଅଛି । କନ୍ୟା ଶ୍ରୀମାତା ଯାଉଅଛୁ ଏହା ଶେଷ ଚାଲିକା ନୁହେ ।

ଦ ଏ ଫନ ଏକୋର୍ଣ୍ଣି (କିକୋର୍ଣ୍ଣିର ଫଳ ବାହାର ନାହିଁ) ବାବୁ ମାଳମଣିରୁଦ ଦେ ଏଫ ଏ ବାବୁ ମହେନ୍ଦ୍ରନାଗପୁଣ ଦତ୍ତ ୧୫ ଶ୍ରେଣୀ

ଏକାଧିକପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଫଳ ଗୋଟାଏ ବସ୍ତି ବାହାରଅଛି । ଇଂରାଜୀ ଓ ସଂସ୍କୃତରେ ଯେଉଁ-ମାନେ ଅନୁଜାଣି ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହକର ଶ୍ରୀକନ୍ଦର ଲେଖାଏଁ ଦିଅଯିବାରୁ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ଶ୍ରଦ୍ଧ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦୁଇଟି ବସ୍ତିର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣି ଶ୍ରଦ୍ଧମାନଙ୍କର ନାମ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତିସ୍ଵଦେତୁରୁ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ କାରି ଯାଇଅ-ଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ନାମକ ପୁନଃ ପଞ୍ଚାକ୍ଷା ହେଉଅଛି । ଏମାନଙ୍କର ସଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଉଚ୍ଚ-ଦଳାର ଦେବ । ଏହି କାଗଜର ପଞ୍ଚାକ୍ଷା ଶେଷ ହେଲେ ଗୋଟିଏରେ ସମୁଦାୟ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣି ଶ୍ରଦ୍ଧକର ନାମ ପ୍ରକାଶ ହେବ । ଏପ୍ରେଲମାସର ପ୍ରଥମପ୍ରସ୍ତାବର ଗୋଟିଏରେ ବାହାରବାର ସମ୍ପାଦନା ।—ଯାହା ଦେଉ ଯେଉଁ ଶ୍ରଦ୍ଧମାନେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ଦାୟିତ୍ଵସ୍ଵରୁ ସଫାଦ ଯାଇ ଏବାବେଳରେ ନିଷ୍ଠା ହୋଇଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ

ଓଜିଶାରୁ ବଡ଼ ଓକିଲଜ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ଦୁଇ-

ଏ ଖବର ଶୁଣି ଶିବେ ଦମ୍ଭ ଦେବେ । ବ୍ୟାପାର-
ରକ୍ଷା ହୋଇକାବଦ୍ ସମେଦ ନାହିଁ ।

ମସୂରଦଳର ଅଶାନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏଥିପ୍ରକାର
ଅନୁମୋଦନେ ଯେଉଁ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିଥିଲୁ ତହିଁରେ
ଯୋଡ଼ିବ ଜନରବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯଥା,
ପ୍ରଜାଙ୍କ ମେଳ ଏବଂ ଶକ୍ତିମାରମାନଙ୍କୁ ଆଉ
ଶିକ୍ଷା ନ ଦେବା ଏଥିକୁ ଅନୁମୋଦନେ ବ୍ୟସ୍ତ-
ସ୍ତରେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛି ଯେ ମେଳକଥାଟି
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅମୂଳକ ଓ ସେପରି ବହୁ ଘଟି ନାହିଁ ।
ମହାରାଜା କଲକତାକୁ ଯାଇ ସେଠାରୁ କୁଚ-
ରଦ୍ଦାର ମହାରାଜାଙ୍କ ଅନୁରୋଧମତେ ସିକାର
କରବା କାରଣ କୁଚରଦ୍ଦାରକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।
ଶୀଘ୍ର ଲେଉଟି ଆସିବେ । ଏଥର ବିବାହ
ଦେବାର ବହୁ ଶୁଣା ନାହିଁ । ସ୍ୱଳପଲମାନଙ୍କୁ
କଟକରୁ ଫେରିନେବାର ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟ
ନିଶ୍ଚୟ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ ଆଉ ସେମାନଙ୍କୁ
କଟକରେ ରଖି ଇଂରାଜ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପ୍ରତି
ସ୍ୱଳପଲମାନଙ୍କୁ ମାତାପାଆନ୍ତାଣୀ ଏବଂ ଅପରଲୋକ-
କରି ନିର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ବ୍ୟୟ ଓ ଅସମର୍ଥ । ଅନୁମୋଦନେ
ଏକାନ୍ତ ଅଶା ବର୍ଷ କ ନିତନ୍ତ ମହାରାଜା ଏ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଧାରଣାବଦ୍ ବିବେଚନା କରି ଉଚ୍ଚ-
ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଯେତେ ସ୍ୱଳପଲମାନଙ୍କର ଅପ୍ରକା
ନ ଜନ୍ମେ ତହିଁର ଉପାୟ କରାବେ ।

ମନୁ ଯାଇ ବାଟରୁ ଅପସ୍ତ ହୋଇ ଅସିଥିଲେ
ଏବଂ ଶିକାର ଅପସ୍ତ ଥିଲେ ସ୍ୱଳା ଦୋଳଯାତ୍ରା-
ଦେଇ ଏଠା ବହୁମଣ୍ଡଳୀକି ଅମୋଦ ଉପଭୋଗ
ନିମିତ୍ତ ଚଳିତମାସ ତା ୨୪ ଓ ୨୫ ରାଜକୁ
ନିମନ୍ତଣ କରାଥିଲେ । ମାତ୍ର ଦୈବକୁ ଅଧିକ
କାହାର? ଦୋଳଯାତ୍ରାର ଅମୋଦ ମଧ୍ୟରେ
ଚଳିତମାସ ତା ୨୫ ରାଜ ସକ୍ଷ୍ୟା ସମସ୍ତରେ
ଉଦ୍‌ଯାତ୍ରା ସମରଣ କରି ସେ ନିଜଧାନକୁ ଚାଲି-
ଗଲେ । ଏତେବେଳେ ଉତ୍ତର ଏହାଙ୍କ ଆଡ଼ାକୁ
ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରି ଏହାଙ୍କ ବିଧବାବାଣୀ ଓ
ସ୍ୱଳମାତାଙ୍କୁ ଏ ଦାରୁଣ ଶୋକ ସହ୍ୟ କରିବା
ନିମିତ୍ତ ବଳ ପ୍ରଦାନ ପୂଜକ ନାବାଳକ ପୁତ୍ରକୁ
କୁଶଳରେ ପାଳି ନିଅନ୍ତୁ ଏହାହିଁ ଅନୁମୋଦକଙ୍କର
ଏକାନ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

କଟକ ଓ ପୁରୀ ସହରର ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ସ୍ ସ୍କୁଲରୁ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଛାତ୍ରମାନେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣକା ଲାଭ କରି-
ଅଛନ୍ତି ।

୧	ଉପେନ୍ଦ୍ର ସହାୟ	ଏକାଡେମୀ
୨	ରଘୁନାଥ ପତି	"
୩	ଅନନ୍ତମୋହନ ଦାସ	ଟାଉନ
୪	କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ଦାସ	"
୫	ସେତୁମୋହନ ମିତ୍ର	"
୬	କୁଞ୍ଜଚରଣ ନନ୍ଦ	କଲେଜିଏଟ
୭	ଗୋପାଳଚରଣ ପ୍ରହରାଜ	"
୮	କାଳୀପ୍ରସାଦ ସ୍ୱାୟ	"
୯	ଉତ୍ତମାଧ୍ୟ ଘୋଷ	ଟାଉନ
୧୦	ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ	"
ପୁରୀ ଶ୍ରେଣୀ ।		
୧	ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଦାସ	ଏକାଡେମୀ
୨	ଅଭୟଚନ୍ଦ୍ର ଦା	"
୩	ଦୁର୍ଗାଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଟାଉନ
୪	ବାସୁଦେବ କାନିଗୋର	"
୫	ହିରକମ ମହାପାତ୍ର	ସାମବାଦ
୬	ହେମଲାଲକିଶୋରକ	ମିସକ
୭	ପ୍ରବୋଧଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖର୍ଯ୍ୟା	କଲେଜିଏଟ
୮	କୁଞ୍ଜଚନ୍ଦ୍ର ପାଲିତ	"
୯	କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଚୌଧୁରୀ	"
୧୦	ଅରାଉଲକ	"
୧୧	ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ	"
୧୨	ଦୈନାସଚନ୍ଦ୍ର ସେନ	"
୧୩	ଉପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	ପୁରୀ

୧୪	ବିଦ୍ୟାଗବତ୍ ଦାସ	"
୧୫	ଗୌରୀଶ୍ୟାମ ମହାନ୍ତି	"
୧୬	ଜୟନାରାୟଣ ଦାସ	"
୧୭	ଗୌରଚରଣ ମହାନ୍ତି	"
୧୮	ସୁକୁଞ୍ଜୋତ୍ସବ ଦାସ	"

ଓଡ଼ିଶା ରାଜପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାନିମିତ୍ତ ମଧ୍ୟପ୍ର-
ଦେଶର ରାଜକୁମାର ବିଦ୍ୟାଳୟପର ଏ ପ୍ରଦେ-
ଶରେ ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନର ପ୍ରସ୍ତାବ
ସମ୍ବଲପୁରହରିଶିଖା ବର ତହିଁପ୍ରତି ଓଡ଼ିଶାର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାଦପତ୍ରର ମତାମତ ନିର୍ଦ୍ଦାହାରୁ
ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଉପଲ-
କ୍ଷରେ ଅନୁମୋଦନେ କରୁଥିଲୁ ବା
ତଳ ମାତ୍ର କପର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଚିରଣ
ଚରଣାୟା ହୋଇ ରହିବ ତହିଁର
ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରକାଶ ହେଲେ ମତାମତ
ସୂଚନା ହେବ । ଏଥିକୁ ସହଯୋଗୀ
କିନ୍ତୁ ବ "ଓଡ଼ିଶାରେ ସକାଳୁ ଜମି
ସମ୍ବଲପୁରଲୋକ ଅଲୋକ ଅଛନ୍ତି ସେ
କଲେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁରୂପ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରଭାଷ୍ଟାକର ତହିଁର
ବାସିକ ବହୁ ୨ ଥା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଲେ ତଳମ
ଏ ଉତ୍ତର ଅନୁମୋଦନ କରବେତନା
ନୁହଇ । ସ୍ୱଳମାରାଜବଦ୍ୟାଳୟ
କେତେସ୍ଥାନରେ ଅଛି ଗୋଟିଏ
ଲେଖିଥିବା ପ୍ରକାଶରେ ଏପରି
ବେଉଁଠିଶିଖାର କେତେକଣ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମଗୁଣର ଅବସ୍ଥାକ
ଦେଖନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିମି
ଟକାର ପ୍ରୟୋଜନ ଯେଉଁ ସ୍ୱଳପୁତ୍ରମାନ
ସେଠାରେ ପଢ଼ିବେ ସେମାନେ ଜଣପ୍ରତି
କେତେଟକା ଲେଖାଏଁ ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେବେ ଓ
ଉଦ୍‌ଗ୍ରାସ ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଶିକାର ନ ଦେଲେ
କି ଉପାୟରେ ଅବଶ୍ୟୁଟକା ମସ୍ତକ କରିବାକୁ
ହେବ ଏସବୁର ଗୋଟାଏ ଅନୁମୋଦକ ଦେବାବ
ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ହାତୀ ନ ଦେଲେ କପର
ଲୋକଙ୍କର ଏଥି ର ପ୍ରଭୁତ୍ତ ଦେବାକୁ ଯାବସ୍ତ
ଦେବ । ଏହି ସମସ୍ତ ବବରଣ ଜାରିବାକୁ
ଅନୁମୋଦନେ ଅଶା କରୁଥିଲୁ । ସ୍ୱଳମାନେ
ଉଚ୍ଚା କଲେ ସବୁ କରପାରିଲୁ ଏହା ନିତାନ୍ତ
ସାଧାରଣ ଜଣା ଏଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏତ
ନାହିଁ ଏବଂ କେତେ ଏବଂଫିତ ହୋଇ ଯେତା-

ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ କାହାର ପ୍ରସ୍ତାବର ଅବଶ୍ୟକ ନ ଥିଲା ।

ମହାପୁତ୍ରା ।

ସମ୍ଭବତଃ ସମ୍ଭବ ଅଇନ ଶିଳ୍ପରେ ବଳ-
ବାସମାନେ ସମ୍ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ସଭାସମିତି ଆବେଦନ-
ପତ୍ର ଲେଖାଦ୍ୱାରା ସମାପାୟ ଅପତ୍ତିଦର୍ଶାଇବା-
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସିଲେକ୍ଟ କମିଟି ଅଇନ ଜାଣିକରବାର
ଅନୁମତି ଦେବାରୁ ଏବଂ ଏ ଅଇନ ଉଠାଇ
ନେବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ବୋଲି
ବିଚାରରେ ସେକ୍ରେଟରୀ କହିବାରୁ ଲୋକମାନେ
ଦିଗାଣ ଦୋଇ ଦୈଗ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି-
ବାକୁ ମନସ୍ତ କଲେ ଏବଂ ଶୋଭାବଜାରର
କମିଟି ଓ ଭାରତୀୟସଭାର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହି-
ପରି ପୁର ଦେଲେ କି ଏକଦମ ସ୍ୱାମୀନେ
ଅପଣା ଘରେ ଇଷ୍ଟଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବେ
ଏବଂ ପ୍ରଭୁତମାନେ କାଳୀଭାଷିତାରେ ଏକ
ମହାପୁତ୍ରା ଦେବେ । ଗଜମାସ ତା ୧୪ ରଖି
ଭାରତୀୟ ଏହି ମହାପୁତ୍ରାଭିନବ ପୁରଦେବାରୁ
ବେଳ ଘ ୧୦ ଖା ସମୟରେ ବନାରସ ଓ
ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରଧାନପ୍ରଧାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଭାଷପତ୍ରା
ନବଦୀପ ପଲଭର ପାୟୁ କି ୩୦୦ ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କାଳୀଙ୍କମନ୍ଦିରର ୧୨ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବସି
ଥୋକେ ଚଣ୍ଡୀଠା ଓ ଥୋକେ ବେଦଠା ଓ
କେତେକ ଦୁର୍ଗାନାମ କାଳୀନାମ ଶିବନାମ
ଲେଖାଦି କଥ ଏବଂ କେତେକ ହୋମ କରି-
ବାରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ଦେଲେ । ପ୍ରାୟ ଅପରାହ୍ଣ
ଘ ୪ ଖାକୁ ପୂଜା ଓ ହୋମ ଶେଷ ଦେଲା । ଏଥି-
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳସ ଯାତ୍ରୀ ଆଗପଛ ହୋଇ
ଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ଏବଂ କେତେ ବଡ଼ଲୋକ
ସକାରୁପାର ଅଲଙ୍କାର ଏବଂ ନଗଦ ଟଙ୍କା
କାଳୀମାତାଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ । 'ମା କାଳୀ
ଧର୍ମ ରକ୍ଷାକର ଏବଂ ଦୂରବୋଲି, ଶଙ୍ଖ ବାଦ୍ୟ
ଗନ ୨ ଥିନରେ ସ୍ଥାନଟି କମ୍ପମାନ ଦେଉଥିଲା ।
ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଗାଡ଼ିଘୋଡ଼ାର ଭିତ୍ତରେ ପିପୁଡ଼ି
ଗଜପିବାର ସ୍ଥାନ ନ ଥିଲା । ତ୍ରାମଗାଡ଼ିମାନ
ଅନୁଦର ଲୋକବୋହାଲ ଶେନଯାତ୍ରା ଅସିବା
କରୁଥିଲା । ଏକ ଲୋକ ଏମନ୍ତ ମାଉଥିଲେ
ସେ ଅର୍ଗଳରେ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇ ଅପଣାକୁ ବଳ
ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲେ କେବଳ ଅଇ-
ନବିରୁକ୍ତ ବୋଲି ଗୂଢ଼ାଲଦେବାରୁ ସ୍ଥାନ ଦେଲେ
ପକ୍ଷା ଶେଷଦେଲ ଉପାରୁ ସଙ୍କର୍ତ୍ତନଦଳମାନ
ଅସିବାର ଆରମ୍ଭ ଦେଲା ଏବଂ ଅଗପଛ ହୋଇ

ସକ୍ଷାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୭୦୧୦ ଦଳ ସଙ୍କର୍ତ୍ତନାୟା
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନଗର ଜାର୍ଜନ କଲେ ଏବଂ
ଶୁକ୍ର ଘ ୮ ଖା ସମୟରେ ଏଦିନର ସମସ୍ତ
ବ୍ୟାପାର ଶେଷ ଦେଲା । ଏପରି ମହାପୁତ୍ରା
ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ଆଉ କେବେ
ଏଠାରେ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଏଥିରୁ ବୋଧ
ହୁଅଇ ଯେ ସମ୍ଭବତଃ ସମ୍ଭବ ଅଇନର ପ୍ରମା-
ବକୁ ବଳବାସିମାନେ ଭାରି ବିପଦ ମନେ କରି
ଅଇନକୁ କାଉର ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ବିପଦ ଉଦ୍ଧାର-
ନମିତ୍ତ ଦୈଗକ୍ରିୟାର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ହିନ୍ଦୁ-
ମାନଙ୍କର ଚିରନ୍ତନଧର୍ମ ଅଟଇ ଏବଂ ଭକ୍ତି ଓ
ବିଶ୍ୱାସ ଅନୁସାରେ ଫଳ ହୁଅଇ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
ଯେଉଁ ବିପଦର ଆଶଙ୍କା କରି ଲୋକେ ଏଡ଼େ
କାଉର ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଯେବେ ତାହା ପ୍ରକୃତରେ
ବିପଦ ଥିବ ତେବେ ମହାମାୟା ଅବଶ୍ୟ
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ତାହା ଘୁଞ୍ଚାଇଦେବେ କିନ୍ତୁ
ହିତରେ ଅହିତର ଆଶଙ୍କା ହୋଇଥିଲେ ସେ
ତାହା ଶୁଣିବାପରି ଜଣାପାଉ ନାହିଁ । କୌଣ-
ସିମତେ ଅନୋଳନକାରକର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ-
ଠାରୁ ଏହି ଦୈଗକାର୍ଯ୍ୟଟି ଭଲ ହୋଇଅଛି ।

ଭାରତବାସିଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ।

ଲକ୍ଷନାୟ ନଗରରେ ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ରସାଲିୟ
ସ୍ଥାପନ ଉପଲକ୍ଷରେ ଉତ୍କଳପର୍ଯ୍ୟଟର ଶେଟଲଟ
ମାଡ଼ମାୟ ସର ଅବଲଗ୍ନ କଲଭଳ ଭାରତ-
ବାସିମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଦୋଷର କଥା
ଅପଣା ବନ୍ତୁତାରେ ଏହିପରି କହିଥିଲେ କି
ଭାରତବାସିମାନେ ସୁଖସଜ୍ଜନରେ ରହିବା କଥା
ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ କେବଳ କୌଣସି-
ପ୍ରକାରେ ଦନ କଟାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିନ୍ତି,
ଅର୍ଥପ୍ରୟୋଗ କରି ଉପଭୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ
ସଗ୍ରହ କରିନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ
ସେମାନଙ୍କମଧ୍ୟରେ ସତ୍ୟତା ଭେଦମ୍ଭୁ ବୃଦ୍ଧିଦେଉ
ନାହିଁ । ଭଲ ଖାଇବା ଭଲ ପିନ୍ଧିବା ଭଲ
ରହିବା—ଲୋକର ଏପରି ଇଚ୍ଛା ନ ଦେଲେ
ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ଭଲ ପରିଧେୟ ଭଲ ଆବାସ
ଜନିଷାରେ ନାହିଁ । ଏହିଦେରୁ ଭାରତବା-
ସିରେ କିଛି ଭଲ ଦେଉ ନାହିଁ ।
ଉପରଲିଖିତ ମନୁବ୍ୟବୁ ଜଣାପାଉଅଛି
ଯେ ଶେଟଲଟ ମହୋଦୟଙ୍କର ଧାରଣା ଯେ
ଭାରତବାସିଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ବେଶ ସଜ୍ଜଳ ହେବଳ
ଭଲ ଖାଇ ଭଲ ପିନ୍ଧି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି
ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଉ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏ-

ଧାରଣାଟି ଅଦୌ ଭୁଲ ଅଟଇ । ପ୍ରକୃତକଥା
ଏହି କି ଯେଉଁ ସମୟରେ ଭାରତର ଧନ ଭାର-
ତରେ ରହୁଥିଲା ସେ ସମୟରେ ଭାରତବାସି-
ମାନେ ସଜ୍ଜନରେ ଥାଇ ବିଭବିତାରେ ଅନେକ
ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରୁଥିଲେ ସୁତରାଂ ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ଉପ-
ଭୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀମାନ ଏଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉ-
ଥିଲା । ଏ ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟ ରେସମ ଓ ପସମ-
ନମିତ ଲୁଗାରେ ଇଉରୋପୀୟମାନେ ନୋହୁତ
ହୋଇ ସୁଦେଶକୁ କଣିକେଇ ଯାଉଥିଲେ ।
ନାନାପ୍ରକାର ବହୁମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନାଦି ମଣ୍ଡିତ ଅଲଙ୍କାର
ଅଭର ଗୋଲପପ୍ରଭୃତ ସୁଗନ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ଦାତା-
ଦାନ୍ତ ଧାତୁ ପଥର ଓ ବାସ୍ତୁନିର୍ମିତ ଅନେକ
ମନୋହର ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା ଓ ସୁକୁଶ୍ୟ
ଓ ଉକ୍ତୁଷ୍ଣ ଶିଳ୍ପ କୌଶଳନିର୍ମିତ ମନ୍ଦିର ଅଷ୍ଟା-
ଳକା ଲେଖାଦିର ମଧ୍ୟ ଅଭାବ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ
ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ସେ ସମସ୍ତର ଅଧୋଗତ ଛପସ୍ଥିତ
ହୋଇ ଅଛି । ଭାରତବାସିର ଧନ ବିଦେଶକୁ
ବାହାର ଯିବାରୁ ଭାରତବାସିମାନେ କମଶଃ
ଦରିଦ୍ରତାକୁ ଲଭୁଅଛନ୍ତି ଓ ବ.ଶିକ୍ୟ ବିଷୟରେ
ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ନିରୁପାଦକନକ ଏବଂ
ସହାନୁଭୂତିସ୍ଥାନ ସଜନୀତ ହେଉ ଦେଶର
ଶିଳ୍ପବ୍ୟବସାୟ କମଶଃ ଲେପ ଦେଉଅଛି ।
ଏଥକସ୍ଥାରେ ଯେବେ ଲୋକେ ସୁଖସଜ୍ଜ-
ନତାର ବାସନା ଉତ୍ତାପକରି କୌଣସିରୁପେ
ମୋଟ ଖାଇ ମୋଟ ପିଇ ସମୁଷ୍ଣ ରଦନ୍ତେ
ତେବେ ବରଂ ଭଲ ଦୁଆ କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ଅଭ୍ୟା-
ସବଶରୁ ତାହା କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ସୁତରାଂ
ଶସ୍ତ୍ରାକରରେ ବଲଭ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯାଇବାରୁ ତାହା
ଅକାଳରେ ବିଶୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଇଦ୍ୱାର ଅପଣା
କଷ୍ଟପର୍ଜିତ ଧନସୁଦ୍ଧା ପରକୁ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
ସାଦେବାସ୍ତୁ ଅନୁକରଣ କରି ଆହୁରି ଲିଖି-
ତୁଣ୍ଡ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଭଲ ଲୁଗା ଲୁଗା ଭେଲ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକର ଜୀବନଧାରଣର ନିତାନ୍ତ
ଅବଶ୍ୟକାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ । ଏଥକୁ ସେପ୍ରଲେ ଭାରତ-
ବାସିଙ୍କର ଲୁଗା ଲୁଗା ଓ ଭେଲ ବିଦେଶରୁ
କି ଆସିଲେ ଗତ ନାହିଁ ଏବଂ ଏକା ଭାର
ସୁଦେଶରେ ପ୍ରଭୁର ପରମାଣରେ ଦେଉଥିଲେ-
ହେଁ ବିଦେଶକୁ ରପ୍ତାନା ହୋଇ ଯାଉଥିବାରୁ
ତାହାମଧ୍ୟ ପେଟପସପ୍ରକାର ପାଉ ନାହାନ୍ତି ଓ
ଅନେକଲୋକ ଏବଂଲ ଖାଇଲେ ଅର୍ତ୍ତଳ
ଉପାସ ରହୁଅଛନ୍ତି ସେପ୍ରଲେ ଭଗବତର ଆଶା
କେଉଁଠାରେ ? ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅମ-
ଳରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଧନ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା ଓ ଜ୍ଞାନଶିକ୍ଷା

ଏକ ଅର୍ଥର ଧନ ନିସଂପନ୍ନରେ ଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ଶୁଣି ଏପରି କେବେ ନ ଥିଲା ଏବଂ ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣୀ ଏହା କୁହନ୍ତା ଏବଂ ସ୍ୱଳ୍ପକୃତ୍ୟ ସହିତ ସ୍ୱୀକାର କରୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନକର ବର୍ମଦୋଷ ଏପରି ଯେ ଏମନ୍ତ ଅତୁଳନୀୟ ଉଚ୍ଚଗାନ୍ଧବର ଅଧୀନରେ ରହିପୁଣ୍ୟା ନିମାଗତ ଦରଦରକୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହୁଏ । ବେବଳ ବାସିନ୍ଦ୍ୟ ଓ ଶିଳ୍ପୀ ବିଷୟର ସ୍ୱଳ୍ପନା ଏ ଦେଶର ଉପଯୋଗୀ ନ ଦେବାରୁ ଏପରି ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି । ଲଜା ଯେବେ ସର୍ବଦା ଏ ଦେଶର ପ୍ରୟୋଜନପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣୀଙ୍କୁ କଥାରେ ନ ଉଲ୍ଲିଖେ ତେବେ ଅଧିକାଂଶରେ ଏ ଦରଦରା ଗୃହସିଦ୍ଧ ଏବଂ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ହେଲେ ସଦ୍ୟଧାର ହୁଏ ଦେବ ।

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ-ମାମଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟାଳୟସମୂହର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟାର ଓ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଗୁଡ଼ାରି ସମ୍ପର୍କରେ ବିଭାଗୀୟ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ମହାଶୟ ଯେଉଁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ବଦଳ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଡାଇରେକ୍ଟର ଯାହାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେଉଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି, ତାହା ଏଥିପ୍ରକ୍ତେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛୁ । ତାହା ପାଠକର ପାଠକମାନେ ଅବଗ୍ୟ କରିଥିବେ ଯେ ସ୍କୁଲରେ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ମହାଶୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାରେ ହୁଏ କର ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଯେଉଁ ଉପାଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ସନ୍ତୋଷଜନକ ଓ ସୁଲିପଙ୍ଗତ ହୋଇଅଛି । ଅବଧାନମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ବଦଳରେ ପୁସ୍ତକ ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ଅନ୍ୟାୟଦାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ନିମନ୍ତେ ତାହାକୁ ମୋଫସଲକୁଳ ଦେଲେକ ଅବଧାନଙ୍କଠାରୁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ନେବାର ପାର୍ଥନା ହୋଇଥିଲା । ସେ ତାହା ନ କରିବାରୁ ଯଦ୍ୟପି କି ଦୋଷିବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ଧର୍ମ ନ ପଡ଼ିଲେ ମାତ୍ର ତହିଁ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷାରେ ଦୃଷ୍ଟିତ ନାହିଁ କାରଣ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟଟି ପ୍ରକାଶ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ତାହାକୁ ଦଣ୍ଡ ବିପ୍ଳାବକାର ପ୍ରୟୋଜନ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଏବେ ନିଳମରେ ଦଣ୍ଡ ବିପ୍ଳାବକାର ପ୍ରମାଣ ଦେବା ମଧ୍ୟ କଠିନ କେବଳ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ମହାଶୟ ବେନାମୀ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାରର କଥାଟି ଏକାନ୍ତେକେ ଛାଡ଼ି ସାର ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ଅନ୍ତତଃ ଡାଇରେ-

କ୍ଟରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ କାହିଁର କିଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନାହିଁ । ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ମନେ କରିଥିବେ ଯେ ପୁସ୍ତକ ପାଠ୍ୟୋଗ୍ୟ ହେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେଲା ଗୁଡ଼ାରିର ନାମରେ କିଛି ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ସ୍କୁଲରେ ଅନ୍ୟାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ଏକବ୍ୟକ୍ତିର ପୁସ୍ତକ ଅପର ନାମରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ସେ ସ୍କୁଲରେ ତାହା ଚାଲାଇ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା । ମାତ୍ର ହେଉ ଏକି କି ହୁଏ ଛାତ୍ରା ଇନ୍ସପେକ୍ଟରଙ୍କ ବିପୋଷ୍ଟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତହିଁପାଇଁ ଡାଇରେକ୍ଟର ସାହେବ ତାହାକୁ ଯେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଅନ୍ୟାୟ ବିବେଚନାରେ ସେ ତାହା ପାଲକାର ପ୍ରକୃତରୂପେ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଦୃଷ୍ଟରବିଷୟ ଯେ ଡାଇରେକ୍ଟର ସାହେବ ଯେଉଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁ ପାଇଁ ତାହାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ତାହାଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅଧ୍ୟାୟ ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇଅଛି । ସେ ବଙ୍ଗଳାର ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଇ କହିଅଛନ୍ତି କି ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ପ୍ରକାଶ ବା ଅଧିକାର ଦେଲେ କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବଙ୍ଗଳା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏବଂ ମତ୍ତଦର୍ଶନକର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସମତାର କଥା ସେ ଅଦୌ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ନାହାନ୍ତି । ପରଦର୍ଶନକର୍ମଚାରୀମାନେ ଅପଣାର ଅଥବା ଅପଣା ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ପୁସ୍ତକ ଅଧିକ ବିକ୍ରୟ କରିବା କାରଣ ଅପଣା ଅଧିକାର ଅନ୍ୟାୟରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରିବା କଥାକୁ ସେ ଗୁରୁତର ଦୋଷ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ଏକପ୍ରକାର ପ୍ରମାଣ ବୋଲି ଥିବାର ସେ ସମସ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି, ସେ ସବୁ ସମ୍ପର୍କ ଥିବାର କିଛି ସ୍ୱଳ୍ପା କେବଳ ଏଣିକି ସେପରି ଅଉ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଏକିକିରହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ରହି ଅଛନ୍ତି । ବିବିଧତରୁ ସାବଧାନ ଦେବା ସଜାଗେ ସ୍ୱଳ୍ପା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିବ କରି ନାହାନ୍ତି । ଅଦୌ ଉଚ୍ଚ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଦେବା ବଡ଼ କଠିନ ଏବଂ ଯେଉଁ ସ୍କୁଲ ସେପରି ଅନ୍ୟାୟଦାର୍ଯ୍ୟ ସଞ୍ଚିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇଲ ସେ ସ୍କୁଲ ଲେଖକମାନେ ଅସନ୍ତୋଷ ବା ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ ନ କରିବା କଥାଟି ଭଲ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ପୁଣି ଏଣିକି ଅନ୍ୟାୟ ନିବାରଣର ଯେଉଁ ଉପାୟ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି ତାହା ହାସ୍ୟଜନକ ଅଟଇ ।

ମୋପସଲର ସ୍ତାନେ ସ୍କୁଲକୁ ସୋସାଇଟୀର ଏକେଣ୍ଡ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ କରିବାର ନିୟମ କରିଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ସ୍କୁଲ ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାଂଶ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସଙ୍ଗେ ସୋସାଇଟୀର କିଛିମାତ୍ର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ସେ ସ୍କୁଲ ସୋସାଇଟୀର ଏକେଣ୍ଡମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କି କିପକାର ସାଧନ ଦେବ ଅପେକ୍ଷାରେ କୁହି ପାରୁ ନାହିଁ । ସୋସାଇଟୀର ଏକେଣ୍ଡମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ପ୍ରକାଶ ବା ପ୍ରକାଶ ଅପଣା ଅପଣା ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଯୋଗାଇବେ ଏପରି ଅପଣା କରାଯାଇ ନ ପାରେ ତାରଣ ଅନ୍ୟାୟ ଲେକର ପୁସ୍ତକ ନିମନ୍ତେ ସୋସାଇଟୀ ଦାୟିତ୍ୱ ଦେବେ ନାହିଁ ଏବଂ ସୋସାଇଟୀର ଏକେଣ୍ଡମାନେ ଅନ୍ୟାୟ ଲେକର ପୁସ୍ତକର ଦେସାର ଓ ଟଙ୍କା ଶାନ୍ତିମତ ଦେବାର କିଛି ନିୟମ ଦୋଇ ନାହିଁ । ବରଂ ସେବେ ଏପରି ନିୟମ ହୋଇଥାନ୍ତା ଯେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ ସରଦର୍ଶନକର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଯେ ସବୁ ପୁସ୍ତକ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସ୍ୱରୂପ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦେବ ତାହା ସବୁ ସେମାନେ ସ୍କୁଲକୁ ସୋସାଇଟୀର ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦେବେ ଓ ଅପରି କୋଣସିରୂପେ ବିକ୍ରୟ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ତାହା ଦେଲେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ନ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାରଣର ଉଚ୍ଚ ଉପାୟ ହୁଅନ୍ତା । ଡାଇରେକ୍ଟରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେ ଅପଣା ଅଧୀନକୁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ରୂପେ ବାଧନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହନ୍ତି ବରଂ ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ ଗୁଡ଼ାରି ଦେଲେ କୋଣସିମତେ ତାହା ବ୍ୟର୍ଥ କରି ଦେଇ ଅପଣା ମହଲୁମର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷିତା ଦେଖାଇବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ବାସନକର୍ତ୍ତାର ଏପରି ଉଚ୍ଚ ଭଲ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏଥିରେ ଦୁର୍ନୀତିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ତହିଁର ବୁଦ୍ଧି ବିନା ଅଉ କି ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ସଦ୍‌ବାସସଂଗ୍ରହ ।

ସଦ୍‌ବାସସଂଗ୍ରହର ବୟୋଦ୍ଧି ବିଷୟର ଅଲଗା ସର ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରକାଶକାର ସବୁ ସ୍ୱଳ୍ପବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ପାଠ୍ୟ ଦେଲା । ଉକ୍ତ ସବୁ ସଭାରେ ପାଠ୍ୟ ରଚନାକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଦେଉ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପାଠ୍ୟ ନ ଥିଲେ ସ୍ୱରୂପ ଭଲ ସଂସ୍କରଣମାନେ ଅଲଗାରେ ପରିଷଦ ଦେଲା । ରମେଶଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଅପସ୍ତା ଅଉ ଅନ୍ୟାୟରେ ଅଭିଶପ୍ତ ହୋଇ ସଭାରେ ତାହା

ଯୋଗଦାନ କରିବାର ଅଣା ଅଳ୍ପ ଥିବା ଦେହରୁ ବିଲର ବିରୁଦ୍ଧକାର୍ଯ୍ୟ ସୁଦୃଢ଼ ରଖିବାର ଅନୁଚିତ ବିରୁଦ୍ଧ କରି ବିଲନାସକ ସୋବଲସାହେବ ନିଜର ସ୍ଵକ୍ରିମାନ ସୁଧାର୍ଯ୍ୟ ବକ୍ତୃତାଦ୍ଵାରା ଦର୍ଶାଇ ବିଲକୁ ସଭାରେ ଅଗତ କରିଥିଲେ । ସଭାର ଉପସ୍ଥିତ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଛୋଟଲଟବାଦୀମାନଙ୍କ ଓ ବଡ଼ଲଟବାଦୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବହୁତା ପ୍ରଦାନ କରି ବିଲର ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଯାହାର ସାର୍ଂଶ ନିମ୍ନେ ଉଦ୍ଧୃତ କଲୁ । ଛୋଟଲଟ ସର ଶୂନ୍ୟ ଭଲିୟୁଟ ବିଲ ସମର୍ଥନ କରି କହିଲେ କି ଏହା ପାଶ ଦେଲେ ବିବାଦବୟସ ଦୃଢ଼ ବିଷୟରେ ସାଧାରଣ ମତ ଦୃଢ଼ ହେବ ଓ ମୋକଦମା ଅନେକ ହେବ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଯେପରି ହିସା-ପରବରରୁ ବୃଥାତୋତାଭେଷ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ମୋକଦମା ନ ହୁଏ ଓ ଯୋଗ୍ୟତାଦୃଷ୍ଟି କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦଳେ ଏହି ଦୁଇଗୋଟି ଦଳରୁ ନିବାରଣାର୍ଥେ ବିଶେଷ କମିଟି ଯେଉଁ ସରୋଧନବ୍ୟୟ କରିଥିଲେ ତାହା ତାଙ୍କ ମନକୁ ଗେଜିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତତ୍ତ୍ଵିକମାନଙ୍କୁ ଟିମାନଙ୍କର ଦୁଇଗୋଟି ବିଷୟରେ ସର୍ବଜନସମ୍ମତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ । ୧ମ, ବାସ୍ତବିକ ବିଶ୍ଵସ୍ଥ-ସୂତ୍ରର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ନ ଗଲେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କୌଣସି ଉପାୟ ନିମନ୍ତ କରିବେ ନାହିଁ, ୨ୟ, କୌଣସି ନାଲିସଦାସୂତ୍ର ଦେଲେ ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ନୋଟିସ ଜାରି ନ କରି ତାଙ୍କର ଅଧୀନସ୍ଥ କୌଣସି ଦେଶୀୟ ପ୍ରକାଶ ତ୍ରେପୁଟାମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କଦ୍ଵାରା ମୋକଦମାର ଦାଲ ଉଦ୍ଘୋଷଣା କରି ଦେବ । ଏହି ଉପାୟ ଦ୍ଵୟ ସୁଦୃଢ଼ ଓ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଛୋଟଲଟଙ୍କ ଶାସନ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇ ପାରେ ତଦୁ-ପରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରେକ୍ଷଣିକମାନେ ଏଭେସରକ ଏଥିରେ ମନୋଯୋଗ ଦେବେ କି ନାହିଁ ବୋଲିପାଇଁ ନ ପାରେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହା ବିକିରକ ହୋଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତା ।

ବଡ଼ଲଟ କହିଲେ ବିଲର ଚର୍ଚ୍ଚାକର୍ତ୍ତ-ନମନ୍ତେ ଆଉ କିମ୍ପା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ତଦ୍ଵାରା କୌଣସି ସୁଫଳ ନ ଫଳ ବରଷି ଲୋକଙ୍କ ଅସ୍ଥିର ଚିତ୍ତକୁ ଅଧିକତର ଅସ୍ଥିର କରିବ ଅତଏବ ଆଇନର ଶେଷ ମାମାଂସା କରିବାର ସ୍ଥିର କରି କହିଲେ ଯେତେ ପ୍ରକାରେ ଅସ୍ଥିର ଚାହା ଭବିଷ୍ୟୋଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇପାରେ

୧ମ, ସାଧାରଣ ସମ୍ବେଦ ଉପରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରକାଶର ବିବିଧାଭିନ୍ନସ୍ଵଭାବରେ ଦସ୍ତକ୍ଷେପ ନ କରିବାକୁ ଦୃଢ଼ପ୍ରତିଜ୍ଞ ହୋଇଥିଲେ ସ୍ଵକ୍ଷା ବ-ର୍ତ୍ତମାନ ବିଲରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏହି ସମାଜର ଏକ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରକାଶ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବହାର-ପ୍ରଥମ ଦସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଥିଲେ । ୨ୟ, ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ନାଶ ହେଉଥିଲା । ଏଭଳିସମ୍ଭାବରେ ସେ କହି-ଲେ କି ଶ୍ରୀମତୀଜୀରତେଜଶଙ୍କ ଘୋଷଣାପତ୍ରର ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରି ହେଉ ନାହିଁ ଘୋଷଣାପତ୍ରରେ ଯେଉଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞାମାନ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅଛି ତୁରନ୍ତଗୋଟି ଗୁରୁ କଥା ମନେ ରଖି ସେହି ପ୍ରତିଜ୍ଞାର ଅର୍ଥ ଗୃହ୍ୟକୁ ହେବ କଥା ଦୁଇ-ଗୋଟି ଖଣ୍ଡ ଓ ତଦନୁସାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବର୍-ବର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସୁଅଛନ୍ତି । ୧ମ କଥା ଏହି ଯେ ଧର୍ମର ଦୋହଲରେ ଯେବେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବୁ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଗତସାଧାରଣ ଓ ସାଧା-ରଣର ଶାନ୍ତି ନଷ୍ଟ ହେବ ଓ ଯେଉଁକାର୍ଯ୍ୟ ପୁସ୍ତ-କାର ସମସ୍ତକାଳର ନୀତି ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଦୁଷ୍ଟତାକୁ ତେବେ ଉଚ୍ଚ ଧର୍ମ ବର୍ଜନୀୟ ଓ ନୀତି ରକ୍ଷଣୀୟ । ଏହି ଅର୍ଥ ଅନୁସାରେ ଶିଶୁସମାନ-ଦୁଇଦିନ ସଦାଦାବ ଆଇନ ପାଶ ହୋଇଥିଲା । ମଦାରାଜୀଙ୍କ ଘୋଷଣାପତ୍ରାନୁସାରେ ଶୂଳିବାକୁ ଦେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉପରେ ଆଇନମାନ କରିବାଦ୍ଵାରା ଘୋଷଣାପତ୍ରର ବିରୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ହୋଇଥିଲା ବୋଲିବାକୁ ହେବ କିନ୍ତୁ ତାହା ନୁହେଁ । ୨ୟ କଥା ଏହି ଯେ ଯେଉଁଠା-ରେ ଧର୍ମ ଓ ନୀତିର ବିବାଦ ସେତୁ ସ୍ଥଳରେ ଧର୍ମକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ନୀତି ରକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ । ହିନ୍ଦୁଧର୍ମରେ ଆଗରୁ ବ୍ୟବହାର ହାରା ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଜୀବନକାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ଧିବେଶିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ବିଦୂରତ ନ କଲେ ନୀତି ରକ୍ଷା ହେବନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଲ ପାଶ ହେ-ଲେ ଧର୍ମ ବିନାଶ ହେବା କଥାର ଯେ କୋଳା-ହୁଲ ପଡ଼ିଥିଲା ତାହା କେବଳ ଜନରବ ମାତ୍ର । ଶର୍ତ୍ତାଧୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଘେନି ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ଦୁଷ୍ଟ-ସ୍ଥିତି ହୋଇଥିଲା ତାହା ସକଳରେ ପ୍ରଚଳନ ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ ତାହା ସ୍ଵାମୀୟ ଆଗରୁ ସୁଭାଷ ଓ ଅପରି ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ।

ଶୁଣିବୁ ଅପରି ଏହି ଦେଉଥିଲେ ସେ ବିଲ ପାଶ ହେଲେ ଘୋଲ୍ଲଣ ଭବାରଖର ଅଭ୍ୟନ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ହେବ ହିଂସାର ବ୍ୟବହାରୀ ହୋଇ ଲୋକେ ଶତ୍ରୁ ଜଳ ନିମନ୍ତେ ନାଲିଶ କରି-ପାରିବେ ଓ ଗୁରୁସ୍ଵର ସୂଦ୍ୟ ଗୁରୁବ୍ୟାପାରରେ-

ସ୍ଵକ୍ଷା ଘୋଲ୍ଲିଦାସ୍ ଅଦାଲତର ନିବାରଣ ରକ୍ଷା । ଏ ଅପରିରେ ଅନେକ ସଭ୍ୟମାନ ଅଛୁ କିନ୍ତୁ ଘୋଲ୍ଲଣ ଭବାରଖଦ୍ଵାରା ଆଇନର ଅପବ୍ୟବହାର ହେବ ଏହା ଭାବି ଆଇନ କରିବାକୁ ହେଉଥିଲେ ଅନେକ ଉପକାଂସା ଅଇନ ସ୍ଵକ୍ଷା ଅଇନ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । କେବଳ ଏହି ଅପରି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଅନେକ ଲୋକ ଆଇନକୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ସମର୍ଥନ କରିଅଛନ୍ତି । ମାନ୍ୟବର ସର ରମେ-ଶ୍ଵର ମିତ୍ର ଅପୁଷ୍ପିତା ଶୂର୍ଯ୍ୟା ସଦ୍‌ବାସକୁ ଘୋର-ଭର ପାପ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ ଲୋକେ ଜାଣିବେ ଯେ ସେହି କଥାଗୁରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦଶମସୂତ୍ର ହେଲେବେଳେ ଏ କଥାଗୁରୁ ଘଟଣା କଥାଗୁରୁ ଘଟଣା । ତେବେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବ୍ୟୟ ସ୍ଥଳରେ ପ୍ରଥମରକୋକର୍ଷନର କାଳ ପାଶୁଲିପିରେ ସନ୍ଧିବିଷ୍ଣୁ ନ ହେବାର କାରଣ ଏହିକି ତାହା ହେଲେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ତଦାରଖ ବ୍ୟାପାର ଅଧିକ ଗୁରୁତର ହେବ କିନ୍ତୁ କେବଳମାତ୍ର ବୟସର ଉତ୍ତେଜ କରାଯିବାରୁ ଏଭୂପ ହେବାର ସମ୍ଭା-ବନା ନାହିଁ । ଭାରତଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନେକ ଚିନ୍ତା କରି ଏପ୍ରକାର ମୋକଦମାକୁ ଘୋଲ୍ଲଣ-ଦ୍ଵାରାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନଷ୍ଟ କଲେ ନାହିଁ । ସ୍ଵାମୀ ଶ୍ରୀ ଶରଣ ମୋକଦମା ଜଣା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅନ୍ୟ କେହି ବିରୁଦ୍ଧ କରି ଆସିବେ ନାହିଁ ଏକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ସ୍ଵକ୍ଷା ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟି ନିମନ୍ତପସ୍ତ କୌଣସି ଘୋଲ୍ଲଣ କର୍ମଗୁଣ୍ଠା ଏ ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ପୁଣି ଯେ ମିଥ୍ୟା ମୋକଦମା ଅଣିବ କେବଳ ଯେ ଆଇନରେ ତାହାର ଦଣ୍ଡ ହେବ ଏପରି ନୁହେଁ ସମାଜ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଦୃଶ୍ୟାପଣରେ ଦେଖିବେ ସୁଭାଷ ସେ ଅଗଣା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ନୁହେଁ ଭାରତ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟକୁ ବେହି ଅହୁର ବୟସର ସୀମା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ନିମନ୍ତେ ପରମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଦେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ତାହା ହୋଇ ନ ପାରେ ପରିଶେଷରେ କହିଲେ ଯେ ଆଇ-ନର କାର୍ଯ୍ୟ ଯହିଁରେ ବିଶେଷ ସର୍ବଜନ ସହକାରଣ ହୁଏ ହେଉ କିଧାନ ସେମାନେ କରବେ ଓ ସେ ସର ବ୍ୟାକ ଅପ୍ରଭର ବୋଧ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ସର୍ବଜନ ଅବଲମ୍ବନ ବ୍ୟୁ-କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିଉପରେ ପାଶୁଲିପି ଆଇନରେ ବିଧ-

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ପାଠ୍ୟ ନିମାନ୍ତରଣ ମିତ୍ର କଟକ	୫୧
ପତ୍ରପତ୍ର ଦତ୍ତ ବସନ୍ତ	୫୩
ସର୍ବାଦ ସେନ୍ଦ୍ର ମାହି ଅର୍ଚ୍ଚନା	୫୩
ବ୍ୟକ୍ତମଣ ଅଧିକାରୀ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ	୫୩
ଗୋପାଳ ଅ ସାହୁ ବସନ୍ତ	୫୩

ବିଜ୍ଞାପନ ।

**PUBLIC WORKS DEPARTMENT,
ORISSA CIRCLE,
IRRIGATION BRANCH,
MAHANADI DIVISION.**

Notice is hereby given that the Taldandah and Machgan Canals will be closed for annual repairs from 1st May to 17th and 20th June 1891, respectively, both days inclusive; boats, rafts &c. should be removed from the above Canals on or before the 50th April 1891, as, if left in the Canal they will be charged Demurrage.

Owners of Steamers and boats are warned that the water in the Mahanady river above the river will be lowered for only about 10 days.

J. Butler.
Executive Engineer
Mahanadi Division

WANTED

A competent man as Head Clerk and Accountant of the District Board Pooree. Salary Rs. 60 rising to £0 by an annual increment of Rs. 2. The nominee must be well up in the routine business of the District Board's office and should have passed the examination prescribed in P. W. D. Code Vol. I, App. C. para 18. Applications must reach the Chairman on or before the 3rd proximo.

Pooree, } M. M. Chakraverty,
16-3-91. } Vice Chairman.

ଅମର ପାନ ଗୁଆ ବୋକାଳରେ ନାନା-ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଅନୁକ୍ରମ ଶାସ୍ତ୍ର-ସମ୍ମତମତେ ଏଠାକାର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯିବାର ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋର ସ୍ତଳପୁଲ୍ୟରେ ଚଳୁଥିବା ଦେଉଅଛି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦରଦ୍ରମାନଙ୍କ

ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ବିକରଣ କରା ଯାଉଅଛି ଏପରି ନାନାପ୍ରକାର ସାଲଗା ନାମାଗ୍ନି ସମ୍ପର୍କବନ୍ଧୁକା ଶକ୍ତି ସମ୍ପର୍କୀୟ ବଣିକା ଶୁକ୍ରମେହାନ୍ତକ ରୂପେ ଦନ୍ତରଣଶକ୍ତି ଧବଳକୃଷ୍ଣର ଓଷଧ ପ୍ରଭାବକ ଅଙ୍ଗୁଳା ଚାଉଳ କବଚ ଓ ଚାଉଳ ଅଙ୍ଗୁଳା ଓ ଚାଉଳ ମାଲୁଣା ଘଡ଼ି ଟାଇମସିସ ଓହାଳ ଓ ମେକ ଟୁଲ ବେଶ୍ ଚଉକା ଆଲମାଗ ସାମୁକ କବାଟ ବାକସ ଉଲ୍ଲୋଷଣ ପଲକ ଏବଂ ଦୁଇ ଧାନ ୪୦୦୦ ଟା ଓ ମାଣ୍ଡିଆ ୪୧୦୦ ଟାର ବିକୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ସେହିମାନଙ୍କର ଦରକାର ହୁଏ ସେମାନଙ୍କୁ କଣାର ଦିଆ ଯାଉଅଛି ଯେ ସେମାନେ ଆମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ଆମ୍ଭେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ଓ ପଠାଇବାର ଖର୍ଚ୍ଚା ଓଗେର ଚାଳୁ କଣାରୁ ପରେ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଦାମ ଆଗରୁ ପଠାଇଲେ ଡାକରେ ସିବାରମାଳ ଡାକରେ ଓ ମଜୁଦାରୀ ପଠାଇବାର ନିମସ୍ତାହମାନ ମଜୁର ଦୃଷ୍ଟରେ ପଠାଇବୁ ଇତ୍ୟ । ୨୭/୧୧/୯୦ ।

ଶ୍ରୀ ଜାଗାଗୁମ ପୂର୍ଣ୍ଣ
। ସା । ଅମାରପାଳ । କା । ଫକ୍ତକ
ପୋଷ ଶାଖି । କା । କଟକ

ଅ ଚ ପୁ ଲ ଉ ମୂ ଲ୍ୟ ।
ଧୂସରସଂଗୀତ
ବା
ନାଟକଗୀତ ।

ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ସ୍ତଳକର ଉଲ୍ଲେଖର ଓ ଅଧିକାଂଶ ବଙ୍ଗଳା ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀୟର ଅନୁ-କରଣରେ ରଚିତ ନୂତନ ପ୍ରକାର ସଂଗୀତମାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୋର ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପଲ୍ଲୀକାୟରେ ବିକୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ୯ ଦୁର ଅଣା ମାଣ ।
କଟକ } ଶ୍ରୀ କୌଶଳକର ସ୍ୱ
୨୮/୧୧/୯୧ } ସମ୍ପାଦକ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସରକାରୀ ସବୁ କଳ୍ପେ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋର ଅମ୍ଭଦୋନରେ ମୌଜୁବ ଅଛି ସେହିମାନଙ୍କର ନେବାରୁ ଲିଖା ଦେବ ସେମାନେ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ଯାହା ପାରିବେ ।

ଉପସିଳ ।—
ଅଲମାଗ, ଖୁରୁ, ଚଉକ, ବାକ୍, ସିକ୍ସ, ଖଟ ଓ ପଲକ, ମେକ ଓ ସଫଳମେକ ।

ଏହା ସବୁ ସାଳ ଓ ବଡ଼ ଏବଂ ମସଲୁକାୟା ରକମର ଅଛି ।
ଶ୍ରୀ କପିଳେଶ୍ୱର ନନ୍ଦ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ବ ନ ବା ନା ନା ଟ କ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପଲ୍ଲୀକାୟରେ ବିକୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକଟୁ ୪୦ ୩ ବାରଅଣା ମାଣ । ମୋଟସଲ ସକାଶେ ଡାକ-ମାସୁଲ ୪୦ ୨ ଲାଗିବ ।

ମେହୁରୋଗ ।

ପ୍ରାୟଶଃରେ ସମସ୍ତ ଜାଳା ସଂକ୍ରମଣ ନିମ୍ନ-ତ୍ର ଦେବ । ତୁରନ୍ତ ପ୍ରମେହବ୍ୟୟ ସେହିମାନଙ୍କ ଅନୁମତ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଲିକାର୍ଚ୍ଚ ଗୋ-ଶକରବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାଜ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-ସକାଶେ କାବଳର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରନ୍ତୁବେ ।

ଏହି ଉପସ୍ଥାପନାରେ ଏକସପ୍ତାଦି ସେବା କଲେ ନୂତନ ରୋଗ ଏବଂ ଉଚିତ ରୁକ୍ଷ ସପ୍ତା ହରେ ପ୍ରସ୍ତୁତରୋଗ ଅବସ୍ୟ ଅବେଶ୍ୟ ଦେବା ସେହିମାନେ ଅବେଶ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିସ୍ତୟ ବହୁଅଛି ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗା ହୋଇ କାବଳର ସେଷମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହୁବ । ଶରୀର ଉତ୍ତୁଷ୍ଟରେ ପରଶର ନ ଦେଲେ ଅତି ସିଦ୍ଧ ନାହିଁ ଏକେକ ରୋଗୀ ଅବେଶ୍ୟ ନୁହେଁ କର ପ୍ରତ୍ୟେକାପସମାଜ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଅବନିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରେ ପ୍ରଭୃତ ଦେବ କଲବରା ଅବେଶକୋଳ ନ୍ୟମର ଦରକରେ ସ, ହେ, ରକ ଉତ୍ତମାକାରେ ଏବଂ ବଟକ ଭରଣାବହାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା ଦେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପା-ସକ୍ ୪୨ ୩ । ପୁଲକା ଓ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରସର

Watches! Clocks! Time pieces!
Repaired by an efficient workman
the premises of the Onttack Printing
Company. Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତ ।

ନାନାପ୍ରକାର ଶେଟ ବଡ଼ ଶୂନ୍ୟଘଡ଼ି ଉତ୍ତମରୂପେ ମରମତ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-ୟରେ ପାଣ୍ଡୁପିକାର ଭଲ ବନୋପୁ ଏ କରରେ ନ ଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେ ଘଡ଼ି ମରମତର କାର୍ଯ୍ୟାୟ କରୁଅଛୁ । ଯାହାକର ଦରକାର

ଦେବ ଶ୍ରୀକାଳୀପାଠରେ ଭରୁ କଲେ ସମସ୍ତ ଜାଣି ପାରନ୍ତେ ।
 ଉତ୍ତର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାସ୍ତୀ ଯମାପାଠକୁ ଧୂଳି କର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଲେହି ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ ମର ମତ୍ତ ଦୋଷରୁ ନିର୍ମୂଳ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଘଣ୍ଟ ୫ ଚାରିରେ ସୁନାଶର ଦୁରସ୍ତ କରନ୍ତୁଅଯିବ ।

ଶିଳ୍ପି

ସଞ୍ଜିର ତେଲକ ବେଶ, ମୁଦ, ପୁଲ୍ଲ-ସୁଲନକୋରୁ ଓ ଇନକୋରୁକର କମଳ-ଦେବାଇ ଓନେର ସାକ, (କମ୍ପାର ଓ ପିଚ୍ଚଲକ ଜାନାବିଅ ଅଲକାଗୁବ ରୂପା ଅବା ସୁନାରେ; ରୂପାର ମତ୍ତ ଓନେର ଅଲକାର ସୁନାରେ) ଗିଲ୍ଲିକର ଅଧିବ ।

କଟକ ୧୮୯୧୮୯ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀମଠର ସସ୍ତ୍ର

ଅୟୁଷ୍ୟଦୋକ୍ତ
କୁଳଦ

ବାଲିବଜାର, କଟକ ।

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଔଷଧ-ମାନ ଅନୁକ୍ରମେ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରସମ୍ମତମତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦୟାକରୀଙ୍କୁ ବିକା ମୂଲ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ହୁଅ ପାରୁଅଛି । ପେରୁମାନେ ଉଦ୍ଭିଦ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତେ ସନ୍ତ ପୁଷ୍କଳ ସେମା-ତକର ଉଦ୍ଭିଦକୁ ବୁଲିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ବିଦେ-ଶୀୟମାନେ ପବନୀର ସେନର ବୁଲନ୍ତୁ ଜଣା-ଇଲେ ବ୍ୟବହାର ବିଧି ସହଜ ଭାଷୟକ୍ରମ ଔଷଧ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ।

ଅମୂଲ୍ୟ ଉଦ୍ଭିଦ ଏବଂ ଔଷଧର କ୍ଷୁଦ୍ର ପଦ୍ମଶାଳି କରୁବାକୁ ସମସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ।
 ଶ୍ରୀ ବଦାଧର ବିପାଠାୟ ।

ବାଲିକାଗଜା ।

ଈଶରୀୟ ଉଦ୍ଭିଦ ବର୍ଣ୍ଣା ବରଲେ ସବୁ କଟକ ଉଦ୍ଭିଦର କଟକ ବାବୁ ଗୌରୀମଠର ସସ୍ତ୍ରର ଉଦ୍ଭିଦକଟେ ବାବୁ ଅର୍ଥକଣ୍ଠର କର ଜଣାକର ଉଦ୍ଭିଦକଟେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ପଥା—

୧୧	୨୦	୩୫	୫୦	୬୫	୮୦	୯୫
୧୨	୨୧	୩୬	୫୧	୬୬	୮୧	୯୬
୧୩	୨୨	୩୭	୫୨	୬୭	୮୨	୯୭
୧୪	୨୩	୩୮	୫୩	୬୮	୮୩	୯୮

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାବୁ ଗୌରୀମଠର ସସ୍ତ୍ରର ଉଦ୍ଭିଦ-କଟାର ବସା ବିକ୍ରୟ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇକାଳରେ ଉଦ୍ଭିଦକୋଣା ଓ ଉଲକା ଓ ରେସମାଠନେର ଲୁଗା ଓ କ୍ଷେପଲକ୍ଷ୍ମ ଓ କଲି-କଳା ଚମାପ୍ତ ସତ୍ୟତର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ବାବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଅଛି । ବିଦ୍ରବିଅ ଅର୍ଥ ହେତେବ ଫୋପୁଳ ବିକ୍ରୟାତ୍ତ ବିକ୍ରୟ ସଦାସ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ବାବା ନମୁ ଭାବରେ ଲୋଶାଗଲ ଯାକାର ଯାକା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାଳରେ ଅହେ-ଷଣ ତଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-ପାରିବେ । ଏକଜା ଅନୁମୋଦେ ବିଲେଉ ଶାଢ଼ି ବିକ୍ରୟ ସଦାସ୍ତେ ଦୋକାଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି-ଅଛି । ଦେହି ବରକ କରବାକୁ ରୁପିଲେ ବାଲି ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ସତ ଉକ୍ତ ଶାଢ଼ିମାଳ ବିକ୍ରୟ ହେବା ହେବ ଅପଣା ମତକର ସଦାସ୍ତେ ପତ୍ରା ଲୁହାଶି ହେତେ ଏକ ପସକୁ ଯି ତଳ ୫-୭୨ ହୁଅକରେ ବକାଦେଲେ ଯାଉ ପାରିବେ । ମାତ୍ର ଚାଦାର ଶର ଉଦ୍ଭିଦକର ଉଚ୍ଚ ଶାବ୍ଦ ଉପରେ ଧ୍ରୁବ । ସତ ଦେଲେ ଶାଢ଼ିରୁ ପୁସ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ବାଲି ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଉପଦେଶ ।

ଋଷଭ ଉଦ୍ଭିଦ ଉଦ୍ଭିଦେ ବ୍ରତ ଦେଲେ ରୁଦୋ	କରକ ଦେଶରା ଠା ଋଷଭେ ବ୍ରତ ଦେଲେ ରୁଦୋ କଳେଦିକାତ	ବର୍ଷର ଅର୍ଥ । ଦୋକୋକାଳ । ବାତ ବିଦ୍ରବ ଓ ଋଷଭ ବିନିତ ଓ କାଠ୍ୟ
କଳେଦିକାତ କଳେଦିକାତେ କଳକା କେଳ ସାଧାରଣ ତୋର ଖଡ଼ ।	କୃତ ଅର୍ଥକ ନବରା ବଦନା ବାବର ହେଉ- ରେଳ ଓ ବରମ । ପେରୁମିଳ ବାହାଜା ସହ । ଶାନୀ ପ୍ରକାଶର ଅର୍- ତାଗଳ ଓ ଇନକା ହେବ ହେ	ବଢ଼ା କରକ ଦୁରଦ୍ରବ ଏହେଉ ବୁଦ୍ଧ କେଲକତ ପ୍ରଗୋତ ସମ ଦେଖରୁ ଅବଲ ଏ. ଶୋକନ ନିବେଦେ ବାମାତ ଓ ବୁଦ୍ଧା । କରକ ଅବଲୋକ ଏକନ ବାବରା ଅଧିମୋଦ ବେପୁଲ ର୍ଥକ ବ ବେଦ୍ଧିକାଦେ କେର୍ତ୍ତ ବରକ ଦେଉ କର୍ତ୍ତ ବରକ ଦେଉ କେପୁଲ କେଣା ବ କଳେ ଦେଉ ବରକ ଦୋକୋକାତ କ ଋଷଭ ବିକ୍ରୟ

କେବଳକ ଓ ବରକର କେବଳ କେଳ ଓ ବରକ କଳେ ଦେଲେ କୃତ ଅର୍ଥକ ବରକ କେର୍ତ୍ତବ୍ୟଦେଲେ କଳ ଓ ବୃଷିଲେ କଳା ହେବ । ଅଭିଜା ବିକ୍ରୟ ୧୨ x ୧୦ କ୍ର ୧୫ x ୧୨ କ୍ର ୧୫ x ୧୫ ମୋଟା ଓ ମୋଟାକ କଳର ଅଧ ବରକର କେରା ବାସିର କଳା ଓ ସଂକଳ କେଳେସୁବେଦ ।	କଳ ଓ ପାଳକକୋଣ ଦୋ କେର୍ତ୍ତବ୍ୟଦେଲେ କଳ କାବୋକ ଶାଢ଼ି ମତକାମା କେଳ ଓ ଦେଲେ କଳାକରା ଶାଳା ଓ ଦୋକ ଓ କଳ ମତକାକରା ଓ କିକା ପାଳ କାଳକୋଣ ଓ ଶାଳା । କୃତ ବ୍ରତ ଏହେଲେ ଅଧିକ ରୁଦ୍ଧ ଋଷଭ କାଳର କେର ବରକା ଦେଲେ କରକାଳ ହୁଏ ।
--	---

ପିତତାର ।

ଏ ଚାଉଳ ଦେଉଣି ଶାଢ଼ିରେ ବିକ୍ରୟ କରା ହେଉକାଳ କୋଟାଗର ଶାଢ଼ିରେ ଦେଲେ ପାଣିକଳା ବର ଦେବ ବରକ ମତେ ଅଲେ କେର୍ତ୍ତବ୍ୟଦେଲେ ମତକର ଦେବ ଓ କଳ ଧରକ କାହି ।

ବରିକ ତମକା ଓ ସାଧରେ ଲଗାଦକାଳ କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।
 ଅଳ ବରକ କର କଳାକ

ଉଦ୍ଭିଦକୋଣରେ ବିକ୍ରୟକ ପ୍ରକାଶକାର ଶ୍ରୀ ଉଦ୍ଭିଦକ ରୁପେ ଶାଢ଼ି ଦୋକାଳକ ପଥା —

ପ୍ରକାଶକ ସଦାସ୍ତେ ଧାତ୍ରପ୍ରତ ଅଧିକମୁଲ ଶୁଣି ଏକ ପ୍ରମୁଳ କ ୧୯ ମତ୍ର କୋଣି ବିକ୍ରୟକ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧ ଦେଲେ ଋଷଭ ବିକା କ ୨୫ ଗୁଣା ଦେଉ କାହି । କୃତ ଓ କରକର ସଦାସ୍ତେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ- କର ଦେଲା ଓ ଦୂରକ ମତାକମେ ହେବ । ଅଧିକ ବରକ ସଦାସ୍ତେ ସଠକ ବିକୋକସ୍ତ ଦୋକାକରକ । କୃତପ୍ରକର ମଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟକଦେଲେ ଋଷଭ କାକୁ ଦେବ ।
--

Handwritten signature and date: 3/4/91

Handwritten date: Feb 13/4

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର ।

ପୃ ୨୨ ଖ
୧୯୪୪ ଖ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରର ପତ୍ର ୧୯୪୪-୧୯୪୫ । ପୂ. ଚୈତ୍ର ୧୨ । ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରର ପତ୍ର

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା
ପଞ୍ଚମ ଦେୟ ୫ ଟଙ୍କା

ଭାରତବର୍ଷରେ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱା ୧୯୪୪ ଟା ଭୁଲାର
କଲ ଅଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଏକା ବମ୍ବେଇପ୍ରଦେ-
ଶରେ ୮୭ ଓ ଉତ୍କଳମଧ୍ୟରୁ ବମ୍ବେଇ ସଦରରେ
ଗୋ ୨୦ ଟା ଅଛି । ଭୁଲାର କଲରୁଡ଼ା
ଗୋ ୨୨ ଟା ହେ' ୧୯୧୯ ଗୋ ୧ ଟା ଉତ୍ତ-
ପଟର କଲ ଗୋ ୨ ଟା ପସର କଲ ଏକ
ଗୋ ୮ ଟା କାଗଜର କଲ ଅଛି । ଭୁଲାର-
ଲରେ କ ୧୯୨୨୦ ଶ ଏକ ଷୋଷ ଓ ଉତ୍ତ-
ପଟର କଲରେ କ ୨୧୧୧୧ ଶ ଲୋକ ମୂଲ
ଲଗୁଅଛନ୍ତି । କଲଦାରଖାନା ଯେତେ ବୃଦ୍ଧି-
ଦେବ ଭାରତବର୍ଷର ଦେତେ ଉତ୍କଳ ଦେବ ।

ଦୃଷ୍ଟପଦରେ ପୁଣି ଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
ସିନ୍ଧୁନୀରୁପରେ ଯେଉଁ ନୌସେଲ ହୋଇ-
ଅଛି ତହିଁ ଉପରେ ଇଂରାଜସେନା ଦୃଷ୍ଟପଦ-
ଦଗରୁ ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ପାଦାତୟୁ ଲେ-
କମାତେ ଅସି ଲଢାଇ କଲେ । ଏଥିରେ
ସରୁପସର ଅନେକ ଲୋକ ଦୁଇ ଓ ଅଦୃଶ
ଦେଲେ ଏକ ଇଂରାଜସରର ଜଣେ ଲୋକ-
ନାୟ ଏକ କ ୪ ଶ ବିପାତ୍ର ଅଦୃଶ ଦେଲେ ।
ପାଦାତୟୁଙ୍କସଙ୍ଗେ ଉଦାଏନା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର
ମୁସଲମାନମାନେ ଯୋଗ ଦେବାର ଜଣାଯାଏ ।
ଅର୍ଥ ଏକ ଯୁଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଶତ୍ରୁପସର ଉନେକ
ଲୋକ ମର ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ସୁକ୍ଷ୍ମ ଦାଉଲେସବା
ପାଦାତୟୁମାନେ ଶାନ୍ତ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ।

ବିଲଭରେ ଯେସମସ୍ତ ଭାରତବାସି ଅଛନ୍ତି
ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଦାଦାଭର ନୌସେଲ ସେମାନଙ୍କର
ଦଲପତ ଅଛି । ବ୍ରାଜଲ ସାହେବଙ୍କ ଶୋକା-
ବଦ୍ଧ ଅକାଳମୃତ୍ୟୁ ଦେବରୁ ଡାହାଙ୍କ ପୁଲରେ
ତୁଳୁ ଲୁରଭବସିମାନେ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ବାଟ ସାହେ-
ବଙ୍କୁ ଭାରତର ସତ୍ୟ ବୋଲି ମନୋମାତ କର-
ଅଛନ୍ତି । ବାଟ ସାହେବ କ ୧୫ ଶହେଲ
ବିଲଭ ପାରଲମେଣ୍ଟର ସତ୍ୟପଦରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ
ହୋଇ ସତ୍ୟତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟତତ୍ପରତା ହେତୁ
ସୁଖ୍ୟାତ ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶ୍ରମଜୀବକପ୍ରତି
ଡାହାଙ୍କର ବିଶେଷ ସହାନୁଭୂତି ଥିବାରୁ ଅଶା
ଦେଖୁଅଛି ଯେ ସେ ଭାରତୀୟ ବିଷୟରେ
ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରି ଅମୁମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ
ସମ୍ଭାରେ ଜଣାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।

ନବପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଉତ୍କଳ ଭୂମ୍ୟଧିକାର-ସମ୍ଭାର
ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ଗଭ ରବିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା
୧୨ ବା ସମୟରେ ପ୍ରିୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ କୋ-
ଠାରେ ବସିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲ ମାତ୍ର
ଉକ୍ତ ବିଷୟର ବିଜ୍ଞାପନ ବିପ୍ରାରଭରୁମ୍ଭେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ
ପ୍ରମୁରୁତ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ କେହି ଉପସ୍ଥିତ
ନ ଦେବାରୁ ସମ୍ଭା ହୋଇପାରଲ ନାହିଁ ।
ବନୋବସୁପର ଶ୍ରୁତର ବିଷୟରେ ଜମିଦା-
ରଙ୍କର ଏକାଦୁଶ ଦେଲା ଦେଖି ଅମୁମାନେ
ବଡ଼ ଅଧିର୍ଯ୍ୟ ଓ ଦୁଃଖିତ ହେଲୁ । ଅନୁମାନ
ଦୁଅର ପଞ୍ଚଦାନମଧ୍ୟରେ ସମ୍ଭାର ଦନ ଧାର୍ଯ୍ୟ

ହୋଇଥିବାରୁ ମୋଫସଲବାସିମାନେ ଦୋଳ-
ଯାବା ଶୁଭ ସଭାକୁ ଅସିଲେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଜଗ-
ରବାସି ଜମିଦାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସେପର କିଛି
ବୋଲିପାର ନ ପାରେ । ଯାହା ହେଉ ଅସନ୍ତା
ଲିଟିବଲ ସମୟରେ ଗୋଟାଏ ଦିନ ଧାର୍ଯ୍ୟ
କରି ସମ୍ମାନିତ ବିଜ୍ଞାପନ ପତ୍ରର କରନ୍ତୁ ଯେବେ
ସେଥିରେ କେହି ଉପସ୍ଥିତ ନ ଦେବେ ତେବେ
ବୋଲିବାକୁହେବ ଯେ ବନୋବସୁ ଯେଉଁ
ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ବିଜ୍ଞାପନ ଦ୍ୟସ୍ତତା ନାହିଁ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲରେ ବନ୍ଧୁଅଭିଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ
ହୋଇଥିବାରୁ ଜଣେ ବିଶେଷ ଜେପୁଟୀ ଅବ-
ଶ୍ୟକ ଏଣୁ ଓଡ଼ିଶାର କର୍ମନୁରମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ
ଜଣେ ମନୋମାତ ଦେବେ ବୋଲି ଶୁଣା
ଯାଉଅଛି । ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଗଲ ସାହେବଙ୍କ ଅମ-
ଲରେ ଓଡ଼ିଶାରୁ କେହି ଜେପୁଟୀକଲେକ୍ତ-
ପଦରେ ମନୋମାତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
କର୍ମନୁରଙ୍କ ଅମଲରେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ କେତେକ
ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ଜେପୁଟୀ ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ
ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ମନୁରଙ୍କ ଅମଲରେ ସେପର ହୋଇ
ନାହିଁ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଅଗମନ
କରିବା ଦିବସଠାରୁ ସର୍ଧାରେ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରି
ଅସିଅଛନ୍ତି ବିଗୁରଗୁଣରେ ପରୁବାଷ୍ଟା ଦେଖା-
ଇଅଛନ୍ତି ଓ ଅଗାମିତପ୍ରାରେ ବୁଟା ପ୍ରଦର୍ଶନର
ବିଲଭ ଯାତ୍ରା କରିବେ ଅଶା କରୁ ଓଡ଼ିଶାରୁ
ବିହାରବାଳୀନ ବିଦାୟ ପ୍ରଦର୍ଶ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା କରାଯିବେ । ଓଡ଼ିଶାର ଇଂରାଜଶାସିତା ଜମାଗତ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଥିବା ସ୍ତଳେ ଓ ଏଠାରେ ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକ ଓ କର୍ମଚାରୀମାନେ ବଦଳିଯାଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ହେଉଥିବା ସାଧନ କାର୍ଯ୍ୟର ଉପକ୍ରମ ଅଟେ ।

କପ୍ପାଳ ହିସାବରେ ଏକ ଏଲଡ଼ାବାଦର ପାଠକପଠକର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମାର କଥା ପାଠକମାନଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଥିବ । ଉକ୍ତ ସମ୍ପାଦକ କପ୍ପାଳ ହିସାବରେ ଦୁର୍ନାମ ରଚନା କରୁଥିବା କପ୍ପାଳ କଲିକତା ଓ ଦାକଡ଼ାର ମାଲିକ୍ଷ୍ଟ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୁଇଥର ମୋକଦ୍ଦମା କରି ହାରାହାରି ପୁଣ୍ୟ ନିକ୍ଷେପ କି ଦୋଳ ଶେଷପରରେ ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଉପରେ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ଦୋଳ ଅର୍ଥରତ୍ନ ଦେଲ । ଏଥିରୁ କପ୍ପାଳ ସାହେବ ଯାହା ନ ଦୋଳ ମାନବୀର ସ୍ତରପୁରଣ ସ୍ତରପୁରଣ ମୂଲ୍ୟବଦ୍ଧକାର ଟଙ୍କା ଦାବୀରେ ପାଠକପଠକର ଅଧିକାରକ ନାମରେ ଦେବାନା ନାଲିସ କଲେ । କିନ୍ତୁ ସ୍ତରପୁରଣ ସେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ରଦ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଅଧିକାରୀମାନେ ସ୍ତରପୁରଣ ସ୍ତରପୁରଣ ଦଣ୍ଡକାର ଟଙ୍କା ଏକ ମୋକଦ୍ଦମା ଦିଆ ଏକଦ୍ଦମାର ଏପରି ଏଗାରକାର ଟଙ୍କା କପ୍ପାଳକୁ ଦେଲେ ଏକ କପ୍ପାଳ ସାହେବ ତାହା ଗ୍ରହଣକରି ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଉପରେ ଅଧିକ କେବେ ଦାବୀ ନ କରୁଥିବ ସର୍ବ ଲେଖିଦେଲେ । ସେବେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରଥମରୁ ସମ୍ପାଦକୀ କରୁଥାନ୍ତେ ତେବେ ଏକେସରକ ଦୋଳ ନ ଥାନ୍ତା । ସ୍ତରପୁରଣ ଏବଂ ପଞ୍ଜକଦାଣ ଓ ଦେବାନା ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ମୂଲ୍ୟବଦ୍ଧକାର ଟଙ୍କାରୁ ଉଶାଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ନାହିଁ ।

—*—

ଏ କଗର ବକସିବକାରନିବାସୀ ବାବୁ ନାଳମଣି ଉକ୍ତକର ଏକ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରେସ୍‌ପତ୍ରରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବକସିବକାର ଆସୋସିଏସନ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସମାଜ ଉକ୍ତ ବଜାରରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ଏ ସମାଜର କର୍ମନା ପ୍ରଥମେ ବାରିକମାସୁରୀ ଏଲକାର ବାବୁ ବିଭୂଷଣ ଦତ୍ତକହାରୀ ଉଦୟ ହୋଇ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଉପକ୍ରମକ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଯୋଗ ଦେବାରୁ ଗର ବସନ୍ତରାସ ପା ୨୦ ରଖିବେ

ବାବୁ କୁସାନ୍ତ ସାହୁଙ୍କ ଘରଠାରେ ସଭା ବସନ୍ତ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଏକ ଗରାସ ପା ୨୦ ରଖିବେ ଏଥିର ପ୍ରଥମ ବୈମସିକ ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ଶିକ୍ଷିତଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଭାକର ସାକରଣ ଏକ ପିଲାମାନଙ୍କ ସମାଜ ଓ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାରେ ରୁଚି ଜାତହେବା ଏ ସମାଜର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ଉଲ ଦେଲେ ଶ୍ରମଜୀବୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷାମିତ୍ର ନୈଶ୍ଚିନ୍ଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପନ କରୁଥିବା ମଧ୍ୟ କଲ୍ପନା ଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅବଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କିଛି ସାଧକ ଦେବାର ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରୁ ଜାଣିପାରିଲୁ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅଲକରେ ଅଧିକ ଆଶା କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚତ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟମାନେ ଆଶା କରୁଛନ୍ତି ଏ ସମାଜ ଆପଣା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ବିଶୟରେ ସହବାନ୍ ଦୋଳ ସଂସାଧ ରଖିବେ ସାହାଜ୍ୟ ଓ ସହାନୁଭୂତି ଲାଭକରିବେ ଏକ ଏକାକ ଅଦର୍ଶ ଦେଖି ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଏହିପରି ସମାଜମାନ ପ୍ରାପିତ ହେବ ।

କଲିକତାର ଟାଇମ୍‌ସ୍‌ନାମକ ବିଶ୍ୱାସୀ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର କୁଶଳ ସମ୍ପାଦକୀ ବାସିକ ବେତନ ବସ୍ତୁଳକ ସଦସ୍ତ ଟଙ୍କା ପାଲ । ଏଥିରେ ସେ ପତ୍ରିକାର ମହାତ୍ମ୍ୟ ଓ ଅଧିକ ପାଠକମାନେ ସହଜେ ଅନୁମାନ କରୁଥିବେ । ସେ ସମ୍ପାଦକୀର ନାମ ଚିତ୍ତୋଇ ସାହେବ ଓ ନିବାସ ପରୁଣାଦେବୀ ରାଜ୍ୟାଳ ପାରିସ ନଗରରେ ଅଟେ । ଇରୋପ ଖଣ୍ଡର ପ୍ରଧାନ ରାଜଦରବାରମାନଙ୍କର ସମ୍ପାଦ ଯୋଗାଳବା ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । କେତେ ଗୋପନରେ ସେକଥା ହୋଇଥାଉ ତାହା ସେ କୌଣସିପକ୍ଷେ ଅଧିକରୁ ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରୁନାହାନ୍ତି । ବର୍ଲିନସଭାରେ (berlin conference) ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟମାନେ ସେ ସଭାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱତର୍କ ଗୋପନ ରଖିବା ସକାଶେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାରେ ସେ ସମସ୍ତ ଅଲକନ ଅଲକନେ ପ୍ରକାଶ ଦୋଳଗଲ । ଅରେ କର୍ମେଣ ରିଜସଭାରେ କିଛି ସୁରୁତର ବିଷୟର ବିଷୟ ଦେବାର ଥିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ପୂର୍ବେ ରାଜ୍ୟମଣି ନିଜେ ମେଜର ଚଳ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦି ସଦସ୍ତାନ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । କେହି କିଣେ ପରୁରେ "କଗ ଶୋକର" ସେ ଉକ୍ତର କଲେ "କାନେ ସମ୍ପାଦକୀ ଉକ୍ତୋର ସାହେବ କୌଣସିଠାରେ

ଲୁଚି ବସିଥିବ ଏଥିପାଇଁ ପତ୍ରିକା ଦେଖୁଥିବ" —ଏ ରାଜ୍ୟମଣି ଏବେ ସାବଧାନ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ସଭାର ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବାର ଦେଖି ଅଧିକ ଚଳିତ ହୋଇ କହିଲେ ଉକ୍ତୋରସାହେବକୁ ଅଧିକ ବଳ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ସେ ପତ୍ରିକା ଓ ଅନ୍ୟ ସେ ସମ୍ପାଦକୀ !!

ସଦବାସସଭା ବିଷୟର ଅଲକ ବିଷୟ ଦୋଳଗଲ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣାପୁସ୍ତକ ଲେଖି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଏହି ଅଲକସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେହି ବସ୍ତୁକା କଲେ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଏହି ଅଲକାନୁସାରେ ଦେଖି କିଛି ମୋକଦ୍ଦମା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାହା, ଅଧିକ ସାବଧାନ ପୂର୍ବକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତାସହ ବିଷୟ ଦେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଲାଭଦେବେ ଦୋଳ ସମ୍ପାଦକୀ ଅଧ୍ୟାସ ଦେଲେ ତଥାପି ବର୍ଣ୍ଣାରେ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କରେ ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚାର ବିଷୟ ନାହିଁ । ଧର୍ମନାଗର କଲକ ଜମାଗତ ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ଅନୋଳନର ଫଳ ଏଠାରେ କିଛି ନ ଦେବାରୁ ଉକ୍ତପତ୍ରିକା ବରଦାକାରଣ ଏଠାରୁ ଦୁଇକଣ ଯୋଗ୍ୟଲେକ ପଠାଇବା ଏବଂ ମୁହଁରେ ଅର୍ଥରତ୍ନ କରୁଥିବ ବିଷୟ ଲାଗିଅଛି । ଅନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏ ବିଷୟରେ ମାତ୍ରକା ପ୍ରକାଶ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବା ବିଷୟ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ସମ୍ପାଦକ ବିବେଚନାରେ ବିଲକ୍ଷ ଅପିଲରେ କିଛି ଫଳ ହେବ ନାହିଁ କେବଳ କେତେଗୁଣିଏ ଟଙ୍କା ବୁଆରେ ନଷ୍ଟ ହେବ । ବକସିବକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୋଳନ ଓ ପ୍ରକାଶକର ସଫଳ ପରତ୍ୟାଗ କର ସର୍ତ୍ତରେ ଅଲକର ପ୍ରକୃତ ଧର୍ମ ଲେଖେ ଚର୍ଚ୍ଚାପାଇ ଅଲକାନୁସାରେ ଲେଖେ ଶୁଭବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ ଚର୍ଚ୍ଚା ବିଷୟ ଉପାୟ ଶୁଭ କରନ୍ତୁ । ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷୟକର କୁପ୍ରଥା ରହିବ କରୁବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଲକ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଧର୍ମ ନାଗରମନ୍ତେ ହୋଇ ନାହିଁ । ସାବଧାନ ହୋଇ ଚାଲିଲେ ଅଲକ ଦେବୁ ଦୌଗସି ଅପଦ ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିବ ନାହିଁ । ସମାଜର ଦଳପ୍ରତ୍ୟମାନଙ୍କର ସହ ଓ ଦେଖାଇ ଅବଶ୍ୟକ ।

ଉଚ୍ଚତର୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।
ଇଂରାଜୀ ବକସିବକାର ଆଧାନରେ ଉଚ୍ଚତର୍କରେ ସେବେବିଷୟ ଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚାମଧ୍ୟରେ

ତାଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ପରି ସାଧାରଣ ସ୍ୱରାଜ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଥିବାରୁ ନାହିଁ ଏବଂ ଲୋକେ କରୁଥିବା ଦେଇ ସର୍ତ୍ତା ଦେବାର ଥିବାରୁ କାହିଁରେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଏ ବିଭାଗରେ ଯେମାନେ ନାନାପ୍ରକାରରେ ଲୋକଙ୍କର ଉପକାର କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଲାଭ ସଙ୍ଗେ ଥିବାରୁ ବୁଦ୍ଧି ଦେଇଥିଲେ । ସନ ୧୮୮୯୦ ସାଲର ବିଜ୍ଞାପନରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏବର୍ଷ ୫୨୦ ଟା ନୂତନ ଜାକସର ମିଶ୍ର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ୮୦୦ ଟାକର ଦୋଇଥିଲେ । ଏସବୁ ଜାକସରମାନଙ୍କ ୨୨୧ କୋଟି ଚାନ୍ଦି ଓ କାର୍ତ୍ତି ୨୩ କୋଟି ସମ୍ପାଦନ ପ୍ରାୟ ୧୦ କୋଟି ପୁସ୍ତକାଦି ପାକଟ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଦୁଇକୋଟି ପାର୍ସଲ ବନ୍ଦୀ ଦୋଇଥିଲେ । ଇହିଁ ସୁଦ୍ଧାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାନ୍ଦି ୧୭୦ କୋଟି ସମ୍ପାଦନ ୫ ଲକ୍ଷ ପୁସ୍ତକାଦି ପାକଟ ୨ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ପାର୍ସଲ ୮୦ ଦୁଇକାର ବୁଦ୍ଧିଦୋଇ ଥିଲେ । ଗଭବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୧୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ମନୁଅର୍ତ୍ତର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରଣ ଦୋଇଥିଲେ ଏବର୍ଷ ୧୪୩ କୋଟି ଦୋଇ ଥିଲେ । ମନୁଅର୍ତ୍ତର କମିଶନ ଗଭବର୍ଷ ୧୨୩ ଲକ୍ଷକୁ ଏବର୍ଷ ୧୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦୋଇ ଥିଲେ । ଏବଂ ଭାରତୀୟ-ମନୁଅର୍ତ୍ତର, ବିଦେଶୀୟ ମନୁଅର୍ତ୍ତର ମେଲିତାକ ଲିଭାଦି ମନୁଅର୍ତ୍ତରେ ବୁଦ୍ଧି ଦୋଇ ଥିଲେ ।

ମହାସରର ଜାକସର ମୋଗ ଦେବାରୁ ସୁଜନୀୟ ଜାକସର ସର୍ତ୍ତା ପ୍ରଧାନତଃ ବୁଦ୍ଧି ଦୋଇଥିଲେ ।

ମନୁଅର୍ତ୍ତର ମିଶ୍ର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ୩୦୦ ଲକ୍ଷ ୪୨ ଦୁଇକାର ଚାନ୍ଦିରାଦି ପଦାର୍ଥ ଜାକସର ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦୀ ଦୋଇଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ମେଧେପଦାର୍ଥ ଜାକସରକୁ ବାନ୍ଧିବା କାରଣ ଦୟାଯାଇ ଥିଲେ ଇହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ପରକର ୧୮ । ବନ୍ଦୀଯାଇ ଥିଲେ । ଏଥି ପୂର୍ବରୁ ମଇକର ୧୭ ବନ୍ଦୀ ଦୋଇଥିଲେ । ଯେଉଁବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବେ ଅଧିକ ଏବଂ ବିପ୍ରୁତ ସେଠାରେ ଶତକର ୧୯ ଚାନ୍ଦିରାଦି ମନୁଅର୍ତ୍ତର ସାମାନ୍ୟତା ଏବଂ ଏହା ଜାକସରର ସୁଦର୍ଭର ପରକରୁ ଅଟେ ।

ସନ ୧୮୮୯୦ ସାଲ ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ଷରୁ ବର୍ଷରେ ବସଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଭଲୁପେଅବଳ ଅର୍ଥାତ୍ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ଉତ୍କଳର ପଦାର୍ଥ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୋଇ ଥିଲେ । ଏସବୁର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ୧୦୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଟେ ଏବଂ ଏସବୁଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କମିଶନ ଆଦାୟ ଦୋଇ

ଅଛି । ଏଥି ପୂର୍ବରୁ ଯେମାନେ ଦ୍ରବ୍ୟମୂଲ୍ୟ ୧୦୭୦୦ ଓ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୧୧ ଲକ୍ଷ ବୁଦ୍ଧି ଦୋଇଥିଲେ । କେବଳ ଭାର ଉଣା ଦେବାରୁ ପ୍ରାୟ ୧୧ ଦୁଇକାର ଟଙ୍କା କମିଶନ ଉଣା ପଡ଼ି ଥିଲେ । ପୂର୍ବେ କେହି ବଦେଇ ଗ୍ରାହକର ଫରମାସ ବିନା ଭଲୁପେଅବଳ-ଜାକସର ମୋଗ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇ ଲୋକଙ୍କୁ ଠକୁଥିଲେ ଏବଂ ଫେରାଅପରେ ଜାକସରକୁ ଅନର୍ଥକ ଅଧିକ ଶ୍ରମ ପଡ଼ୁଥିଲେ । ତାହା ବିଦାରଣମିତ୍ତେ ଅଗଭୁତ କମିଶନ ଦେବାର ନିୟମ ଗଭବର୍ଷ ଜାକସର ଦୋଇ ଉକ୍ତ କୁପ୍ରଥା ରହିତ ଦୋଇଥିଲେ ଅଥଚ ଜାକସରର କାର୍ଯ୍ୟ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଣା କ ପଡ଼ି କରଂ ବୁଦ୍ଧି ଦୋଇ ଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ଏ ନିୟମରେ କେବଳ ଏକକ ଦୋଷ ଦୋଇଥିଲେ ଯେ ସୁଲକ୍ଷଣେ ସରେ ଗ୍ରାହକ ଫରମାସ ଦେଇପାରି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବକ ଦ୍ରବ୍ୟ ସୋଗାଇଦେଲେ ପ୍ରେରଣ ଶକ୍ତ ଗ୍ରସ୍ତ ଦେଇଥିଲେ ଓ ଜାକସର କାର୍ଯ୍ୟ ନ କର ଫିସ ପାଉଥିଲେ । ଏଥିରୁ କିଛି କଟକଣା ଦେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

ଜାକସରରେ ରଜସୁଅର ଅର୍ଥାତ୍ ବିମାକର ପଠାଇବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲେ ଇହିଁ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାୟ ୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏଥିରେ ୨ ଲକ୍ଷ ୩୦୦ ଦୁଇକାର ଟଙ୍କା ଫିସ ମିଳିଥିଲେ ।

କେବଳ ସେବଂସ ବାକରେ ଟଙ୍କା ଅମାନତ କରବା କାର୍ଯ୍ୟ ଉଣା ପଡ଼ି ଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବରୁ ଚାନ୍ଦିରୁ ଏବର୍ଷ ଅଳ୍ପଟଙ୍କା ଅମାନତ ଏବଂ ଅଧିକଟଙ୍କା ଫେରତ ଦୋଇଥିଲେ । ଏବଂ କଳ୍ପିର ମୋଟ ଅମାନତ ୩୦୦ ଦୁଇକାର ଦୁଇ ଦୁଇକାର ଏବଂ ଏକବର୍ଷରେ ୫୦୦ ସୁଲେ ୨୦୦ ଟଙ୍କା କମା କରବାର ନିୟମ ଦେବାରୁ ଏପରି ଘଟିଥିଲେ ।

ଜାକସର ବିଭାଗରେ ଗଭବର୍ଷ ୨୧୨୧ ଗୁଡ଼ାରି ଦୋଇଥିଲେ ଏବର୍ଷ ୨୮୭୦ ଗୁଡ଼ାରି ଦୋଇଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟ ବିପ୍ରୁତଦେଇ ଗୁଡ଼ାରି ସର୍ତ୍ତା ବଦ୍ଧିବା ଅଧିକ ନୁହେଁ । ଗଭବର୍ଷ ୧୫ ଗୁଡ଼ାରି କେବଳ ବିନାରେ କୃଷକ ଦ୍ରବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଅଟେ ଏବଂ ଏସବୁରେ ବିଲମ୍ବ ବା ଦଳିବାର ପ୍ରିରକରବା କଠିନ ।

ବର୍ଷରୁ ବର୍ଷରେ ଜାକସରର ମୋଟ ଆୟ ଟ ୧,୩୦,୧୩୨୧୯ କା ଓ ବ୍ୟୟ ଟ ୧,୩୭,୨୫୧୩୯ କା ଦୋଇଥିଲେ । ସୁଦ୍ଧା ଚାନ୍ଦି

ଟ ୨୫,୧୧୮୯ କା । କିନ୍ତୁ ଜାକସରର ଆୟ ମିଶାଇଲେ କେବଳ ୪ ଲକ୍ଷ ୧୨୦ ଦୁଇକାର ଟଙ୍କା ଉତ୍ତପତ୍ତବାର କଣାଯାଏ । ଏ ଉତ୍ତମସ ପ୍ରକୃତ ନୁହେଁ କେବଳ ଦେସାକ ରଖିବାର ନିୟମ ପରବର୍ତ୍ତନ ଦେବାରୁ ଘଟିଥିଲେ । ନୂତନ ପ୍ରକୃତ ଚାନ୍ଦି ୫୩ ଦୁଇକାର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ସରକାର ଚାନ୍ଦିର ଉଣାମାସଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଦେଶନା କଲେ ଏହି ଚାନ୍ଦି ଅଦୌ ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟରେ ବୋଲିଯାଇପାରେ ଯେ ସରକାରଙ୍କର ବିନା-ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଜାକସରର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ଦେଇ ଥିଲେ । ଏହା ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟେ ।

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଜାଣିପିଆର ।

ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶେଷ କରନ୍ତାଅଦେବକ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଜାଣିପିଆର ପ୍ରାୟ ଦୋଇ ଥିବା ଏବଂ ଇହିଁର ବିଧିମତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅବଗ୍ୟକ ଥିବାର ଉଲ୍ଲେଖକାଳରୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଥିଲେ ଏବଂ ଜାଣାସମୟରେ ଜାଣାବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିରେ ମନୋସୋଗୀ ଦୋଇ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାର ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ସୁପ୍ରଶସ୍ତ ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚଳ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରବାର ମନୁଅର୍ତ୍ତ ସେ କରୁଥିଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ଅପ୍ରେମାନେ ଏଥିପୂର୍ବେ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି । କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତର କଠିନ ଏବଂ ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ ଏମନ୍ତ କ ଉତ୍କଳ ଟଙ୍କାରୁ ଉଣାରେ ଦେବାର ନୁହେଁ । ଏଥିପାଇଁ କେବଳ ବିଭାଗରେ ଦଳକାଟିଆଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଣ୍ୟମାଳିକ୍ଷେଟ ଏବଂ ମିତ୍ତନ-ସିପାଲିଟାଙ୍କ ଧନକରେ ସକ୍ଷୟମୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ଥିବାରୁ ବିଲମ୍ବ କରବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ମିତ୍ତନସିପାଲିଟା କୋଟିସ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି ଏକସପ୍ତାଦିରେ ମନୁଅର୍ତ୍ତ ନ ଦେଲେ ମନ୍ଦିରକୁ ମାଟି ଶୁଦ୍ଧି କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏହିଦେଇ ପୁଣ୍ୟ ଓ ଏ କରବାର ସମ୍ପାନ୍ନମାନେ ଜାଗ୍ରତ ଦୋଇ ଗଭ ସପ୍ତାଦିରେ ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟୁ ସକ୍ଷୟ କର ଥିଲେ ଇହିଁର ବିବରଣ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲେ ।

ସନ ୧୮୯୧ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୨୫ ରୁକ୍ତ ଗୁଧବାର ଦିନ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ହରନାଥ ବସୁଙ୍କ ମୁହରେ ଗୋଟିଏ ସକ୍ଷୟ ଦୋଇଥିଲେ । ଇହିଁରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଶୁଣୁ ନନ୍ଦକଣ୍ଠର ଦାସ ବାହାଦୁର ଅଗ୍ରଣିୟ ସ୍ଵପ୍ନରଞ୍ଜଣେ ଶତ୍ରୁକ୍ଷାତ ମାହାତ୍ମ୍ୟ । ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଦରବନ୍ଧୁ ବୋଷ ବି, ଏଲ, ସରକାର ଓଜାଲ କଟକ । ଶ୍ରୀ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନଦାସ ବି, ଏଲ, ଓଜାଲ ହାଇକୋର୍ଟ କଟକ । ଶ୍ରୀ ବାବୁ ବନରାମ ମହାନ୍ତି ସର୍ବ ଜଜ କଟକ । ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣଦାସ ବୋଷ ବି, ଏଲ, ଓଜାଲ କଟକ । ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଜାନକୀନାଥ ବୋଷ ଏମ୍, ଏ, ବି, ଏଲ, ଓଜାଲ କଟକ ।

୧ । ଉକ୍ତ ସଭାରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲ କି ନିମ୍ନ-ଲିଖିତ ଉପବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ବିଶ୍ଵାସ ସୂଚନା ଅବଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ମିଉନିସିପାଲିଟି ଆଇନର ଥା ୧୧୦ ର ଅନୁସାରେ ସଦର ପୁରା ମିଉନିସିପାଲିଟି କମିଶନରମାନେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପ୍ରସରଣେଶ୍ଵେତା ପୁରା ସୁଶୀଳ ଉପରେ ଏହିପରି ନୋଟିସ ଜାରି କରିଅଛନ୍ତି କି ସ୍ଵପ୍ନ-ରଞ୍ଜଣେ ଏକ ସପ୍ତାହମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ମନ୍ଦିର ମସଜିଦ୍ କରବେ । ତାହା ନ କଲେ ଦେଉଳ ଉତ୍ସାହକୁ ସାଧାରଣକ ଗଢାଗଢାକଲ ନିଷିଦ୍ଧ

୧ । ଅନୁବନ୍ଧ ପ୍ରକ୍ଷେ ଖମ୍ବରର ଉପରରୁ ଖଣ୍ଡେ ତୁଳ ଖସି ପଡ଼ିବାରୁ ପୁରା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ମତେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା-ଧକାଣେ ରଜା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ମନ୍ଦିରର ଅବସ୍ଥା ତଦାରଖ କରିବା ସଦାଶେ ଏକଜଣୁଣିତ ଇଞ୍ଜିନିୟର ବାବୁ ଅମୃତଲଲ ଦୋଧିଆଙ୍କପ୍ରତି ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲ । ଉକ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କ ତଦାରଖରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ମନ୍ଦିର ମରାମତ କରିବାର ଅବ-ଶ୍ୟକ ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ଵାକ୍ଷରକାରିମାନେ ମଧ୍ୟ ଇଞ୍ଜିନିଅର ବାବୁଙ୍କ ପଦାରଖ ଠିକ ଥିବାର ଜୋଧ କରିନ୍ତି ।

୨ । ଉପରଲିଖିତ ବିଷୟକୁ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜପ୍ରତି ଅବଦାନ ରାଜୁର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଏବଂ ଅତି ପ୍ରାଚୀନ ଏବଂ ଚିରସ୍ଥିତି ଉକ୍ତ ଧର୍ମକର୍ତ୍ତା ଲେପ ଦେବାର ଅଶକ୍ୟ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜକୁ ଜଣାଇ ଦେବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ଵାକ୍ଷରକାରିମାନେ ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି ।

୩ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦିର ପୁସ୍ତକମଧ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜର ବିଦ୍ଵାନମତା, ବିଶ୍ଵକାର୍ଯ୍ୟ-ବିଷୟ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧର ଚିତ୍ରସୂତ୍ର ଏକ ଅଦ୍ଵିତୀୟ ଧର୍ମକର୍ତ୍ତା ଅଟେ । ଉକ୍ତ କର୍ତ୍ତା ରଜା କରିବାର ଚ ଚାହା କରିବ ଧର୍ମୋପଲକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ

ତାହା କର୍ତ୍ତାମାନ କିନ୍ତୁ ସର୍ବସାଧାରଣ ହିନ୍ଦୁ-ଜମି କର ପାରିବେ ।

୪ । ଅଭାବର ସଭାରେ ଏହି ବିଷୟମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲ କି

୧ମ । ସମୁଦାୟ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜକୁ ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ସମୃଦ୍ଧ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଷୟ କରିବାକାରଣ ଓଡ଼ିଶାନବାସୀ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଏକସଭା ଅତି ଶୀଘ୍ର ଅବୃତ୍ତ ହେବ ।

୨ୟ । ମନ୍ଦିର ମରାମତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ପନ୍ନ ହେବେ ଶୀଘ୍ର ଅରମ୍ଭ କରିବା କାରଣ ଏକ କମିଟି ଗଠିତ ହେଉ । ପୁରା ସଦରପ୍ରିତି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଉ କି ସେମାନେ ଏ କମିଟିର ମେମ୍ବର ହେଉନ୍ତି ଓ ଉକ୍ତ କମିଟିରେ ଅଭିଭାବ ମେମ୍ବରମାନ ନିୟୁତ୍ତ କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ସମତା ରହୁ ।

ବାବୁ କେଦାରନାଥ ଦତ୍ତ ରାୟ ବାହାଦୁର, ବାବୁ ମଦେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମୁଖୁର୍ସି ରାୟ ବାହାଦୁର, ବାବୁ ମଦେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ରାୟ ବାହାଦୁର ବାବୁ ହରିହର ପୋଷ, ବାବୁ ହରିହର ବୋଷ, ବାବୁ କାଳି, ଚନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ର, ବାବୁ ହରିହର ମିଶ୍ର, ବାବୁ ଗୌରୀଶ୍ୟା ବୃତ୍ତିବାସ ଦାସ, ବାବୁ ମଦନ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଦାମାଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ, ବାବୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରସନ୍ନ ରାମାନୁଜ ଦାସ

୩ୟ । ପୁରା ରାଜାକି ପ୍ରାର୍ଥନା କରା ଯାଉ ଯେ ସେ ତାଙ୍କର ଏକଜଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କି ଉକ୍ତ କମିଟିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆଦେଶ କରିବେ ଏବଂ ରାଜାଙ୍କ ବିନେତନାରେ ଉକ୍ତ କମିଟିକୁ ଯେତେଦୂର ସାହାଯ୍ୟ କରା ଉଚିତ ସେପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ ଚୁଧକାର ଟ୍ରି-ଲିଙ୍ଗମାନଙ୍କ ହୋଠାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶକରଣ ଦୋଲ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହନମିତ୍ତ ଭାରତବାସୀ ଭଜା-କମିଟିର ଓ ଧର୍ମବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆଦେଶ ପଠାଇ ମତାମତର ଆଧାର ହେଲ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକମିଟି ଗଠିତ ହେଲ । ଅଠ-ଗଡ଼ର ଛତା ଏ ସଭାର ସଭାପତି ଥିଲେ । ଏଥିର ବିସ୍ତାରଣ ବଚରଣ ଆଗାମୀରେ ପ୍ରକା-ସିତ ହେବ ।

(ଏକ୍ସକ୍ସେକ୍ୟୁଟିଭ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ)
 ଛକର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବନାସ୍ଵାର ।
 ସେହି ମାନ୍ୟଜନମାନଙ୍କର ଦେଖିବାକରା-

ଦୂର ରାଜ୍ୟାଧିକାରୀ ଦୋଷରୁ ସଂଗ୍ରହପତ ପ୍ରଦାନ କରି ମୁକ୍ତିଦେଇ ବର୍ତ୍ତା ଛକର-ସାହେବଙ୍କ ଦେହା ଶ୍ରଦ୍ଧା କରୁଥିଲେ । ଏହି ସାହେବଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଏକଜଣ ଭଗବତର ସମ୍ଭାରକ । ଏହାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦରଦରଭବଗାଦିକ ଅବ-ବନ୍ଧର ସମ୍ମାନ ହେବ ଦେବା ।

ମୁକ୍ତିଦେଇର ସମ୍ଭା ଏବଂ ଅଧିକାରୀ ସେନାପତି ବୁଝାସାହେବ ପ୍ରଥମେ ଧର୍ମସା-ଏବଂ ଚରନ୍ଦ୍ରବିଗୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତେଜ-ବ୍ରଜା ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଉତ୍ତରୋପଗ୍ରହ କୋଣସି ଦେଶରେ ଶୁକ୍ରଧର୍ମ-ସ୍ଵାଧୀନ ଇଥରେ ଏତେକେଲେ ସେପରି କର୍ମ-ପତ ହେଉ ନାହିଁ । ସେହିପରି ଶ୍ରୀପ୍ରଧାନ ଦେଶରେ କେବଳ ପରଜାକରମିତ୍ତ ଶୁକ୍ରଧର୍ମ-ନ କର ଯାନ୍ତୁ ରହିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ସମ୍ଭା-ରବବର୍ତ୍ତୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସ୍ଵପ୍ନ ଏବଂ ସାମାଜ୍ୟ ସାଧନର ଉପାୟ ଅବଶ୍ୟତ କରିବାକୁ ହେବ । ଜେନରେଲ ବୁଝାସାହେବଙ୍କ ମଧ୍ୟ ସେଥିପାଇଁ ଇଂଲଣ୍ଡବାସୀମାନମାନଙ୍କର ସହଯୋଗୀତାର ପ୍ରତି ମନୋନିବେଶ କରିବାକୁ ହୋଇ ଅଛି । ସେ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଗୁନା କର ଛକରପ୍ରଦ କରୁ-ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେକ ଦ୍ଵାର୍ତ୍ତକ ନିତ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଗଢାଇ ଦେବାର ଏବଂ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିଦେଶକୁ ନେଇଯାଇ ଉପନିବେଶ ପ୍ରାପନ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଭଲଭର ସେହି ଦେଖାଇ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅସି ଛକରରେ ଲାଗିଅଛି । ଯେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-ଦେଉରୁ ମାନ୍ୟଜା ଛକର ସାହେବଙ୍କ ସଭା ଏବଂ ତହିଁରେ ଦେଖିନାନ ବାହାଦୁରଙ୍କ ସମ୍ଭାପତି । ଛକର ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଗୁଡ଼ାଣୁ ସେ ଭଗବତର ଅଭାବକୋଟି ନିରାସ ଏବଂ ଅଭିଭାବକୋଟି ପ୍ରାୟ ନିରାସ ଏହି ପାଠକୋଟି ଲେଖକର ଖିଲା, ଶିଳା ଏବଂ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେବେ ।

ଛକର ସାହେବଙ୍କ ମତରେ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତି ସଦକ । ସେ ବୋଲନ୍ତି ଯେଉଁ ଦେଶର ଯେଉଁ ଯେଉଁ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହୋଇ ଅଛି ସେହି ସଦକ ସ୍ଥାନରୁ ଲୋକ ନେଇଯାଇ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଲୋକ କମ, ସେଠାରେ ବାସ କରାଇବେ । ଅତି ସମ୍ଭାରେ ଚାରିଖାନା ଫିଟାଇ ଯେଉଁମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ନାହାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୁବନ୍ଧାତ ବଦା-

ଏକମ ଦୁଇଗୋଟି ପିଲା ଦୋକାନୀଙ୍କଠାରୁ ମିଳାଇ-
 ଚାନ୍ତ ଠକେଇଣା ଅଣାରେ ଗୋଟିଏ ଅଧକରୁ ପାଦ୍ମବତୀ
 ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ କିପରି ତାହା କିଏ ନ ପାରି
 ସେଥିପଥରୁ କେତେବ ପିଲା ଶ୍ରୀମତୀ ମନଜିତରେ
 ତାମାମାଙ୍କୁ ପୁରୁଷାର ଦେଇଥିଲା ତାହା ପତ୍ରସମାପ୍ତ
 କରାଯାଇବାର ପୁଣ୍ୟସମ୍ପାଦକ ଧନ୍ୟବାଦେ ଦୋଷ ସ୍ୱୀକାର କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି । ପିଲାମାନଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦେ ଏ ଖବର ଉଦ୍ଧୃତ ହେବ ।

ଏଠା ମହାନେତ୍ର ଶ୍ରୀ ମୁନଶୀ ମହାପାତ୍ର ଅତି କଷ୍ଟକାରୀ-
 ସହାୟକ କରୁଛନ୍ତି ମାତ୍ରାତର ସ୍ୱପନିତ୍ୟେଶେଷେ ସାହେବଙ୍କ
 ବିକ୍ରମପାତ୍ର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ଓ ତାଙ୍କ ବର୍ମରେ
 ସମ୍ମାନନୀୟ ପଦପରିଚିତ ହାତୁ ଶ୍ରୀ ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର ସେନ
 ଏଠାରୁ ଅଧିକାରୀ ବୁଣାଯାଏ ।

ପଦକ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାସ ତା ୪ ରିଶଠାରୁ ବୃଦ୍ଧି ଅକ୍ଷୟହୋଇ
 ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମତୀ ତା ୨୫ ରିଶପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇ
 ଥିଲା । କେତେକଦିନ ପ୍ରକୃତ ଶୈଳରୁ ପ୍ରାୟ କୋଣାର୍କ
 ଥିଲା । ଏବର୍ତ୍ତ ଅଧ୍ୟାପନ ଅର୍ଥେ ହେବାର ଅଣା ନାହିଁ ।
 ସାଧା କିଛି ହୋଇଥିବ ତୋପାନ ଓ କରବା ପଥରରେ
 ବନ୍ଧୁ ହୋଇଯାଇ ଅଛି ।

ପ୍ରେସ୍‌କମ୍ପାନୀ ।

ପତ୍ରପ୍ରେସ୍‌କରଙ୍କ ମହାନିତ କମନେ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଦାସୀ କୋଟୁ ।

ମାନାଧର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଦିପିକାର ସମ୍ପା-
 ଦକ ମହୋଦୟ ସମୀପେଷୁ
 ମହାଶୟ !

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଟିକୁ ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
 ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶକର କା ଧ୍ୟତ କରା
 ହେବେ ।

ମହାମାନାଧର ବଙ୍ଗଦେଶର ଲେଫ୍ଟେ-
 କେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆଦେଶାନୁସାରେ ମହାମ-
 ହୋପାଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀ ମହେଶଚନ୍ଦ୍ର ନ୍ୟାୟରଜୁ
 ମହାଶୟ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ସ୍ୱସ୍ଥକ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ
 ପରିଦର୍ଶନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଖୁଲଗମନ କରି-
 ଥିଲେ । ଜିଏସ୍‌ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟର ମହାଶୟ ଏ ବିଷ-
 ଯୁରେ ସ୍ୱଳ୍ପରୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଶାସକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ
 ମହୋଦୟଙ୍କ ସହିତ ସତ୍ୟବାଦୀରେ ସମ୍ମାନ
 କରି ଅର୍ଥଧର୍ମୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ
 କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖରବିଷୟ ଯେ ଶାସକମାନ
 ପତ୍ରିକାମାନେ ସତ୍ୟବାଦୀରେ ଦୁଇଗୁଣଦିନ
 ଅପେକ୍ଷା କରି କରି ରହିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମହୋ-
 ଦୟଙ୍କର ସେଠାରେ ଅବସ୍ଥାନ ନ ହେବାକୁ
 ପତ୍ରିକାମାନେ ନିଜ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ରମାନ ଜିଏସ୍‌-
 ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଜାକଯୋଗେ ପ୍ରେର-
 ଣକର ନିୟମ ହୋଇ ଫେରିଗଲେ । ଆଶା
 କରୁ ଉକ୍ତ ମହୋଦୟ ସେ ପତ୍ରମାନ ନ୍ୟାୟ-

ରଜୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରି ପୁଣ୍ୟ ଦ୍ୱାଲ୍ପ-
 ଶାସକମାନଙ୍କରେ ସ୍ୱସ୍ଥକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉପଲ-
 ବିଷୟରେ ସମ୍ପର୍କେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହେବେ । ଇତି ।

ମହାଶୟ !
 ଶ୍ରୀମନ୍ ମହାଶୟ ଶ୍ରୀ ଭାଲଚେରୀଆର
 ମହୋଦୟଙ୍କ ବିରଚିତ ବନ୍ଧୁରାଜ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
 ନିର୍ଣ୍ଣୟପୁସ୍ତକମାନଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱଦେଶ୍ୟର ପତ୍ରିକାରେ
 ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଦାନ କରି ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଇବା-
 ହେବେ । ଯଥା ।

- ଓଁ ବମେରା । ୧ ।
- ସଜିର । ୨ ।
- କର୍ମାବଳୀବନ୍ଧୁରାଜ । ୩ ।
- ଧାର୍ମିକାବଳୀପ୍ରସଙ୍ଗ । ୪ ।
- ବାଳାକୂରନ୍ୟାୟସେଷୁରାଜ । ୫ ।
- ନୀଳସୁକୁ ଦାନେଃ । ୬ ।
- ପଶୋରଭେଦା । ୭ ।
- ଅନ୍ୟସମ୍ବନ୍ଧକର୍ମ ପ୍ରସିଦ୍ଧେଃ । ୮ ।
- ସହକର୍ମୀନିର୍ଣ୍ଣାଳା । ୯ ।
- ଭଦ୍ରପୁରକାଉରାଜ । ୧୦ ।
- ବିବେକାସମ୍ପାଦ । ୧୧ ।
- ପୁରୁଷାର୍ଥୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧେଷୁ । ୧୨ ।
- ଇତି ବନ୍ଧୁରାଜ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟପୁସ୍ତକ-
 ଚଳା ସମାପ୍ତ ।

ଭାଲଚେରୀ } ଅପେକ୍ଷକ ଭଣ୍ଡାରୀ
 ୨୨/୩/୧୯ } ଶ୍ରୀ ବିବେକର ତ୍ରିପାଠୀ ସ୍ୱସ୍ଥକ ସ୍ୱଳ ପତ୍ରିକା
 ଭାଲଚେରୀ ଦୁର୍ଗ ।

To THE EDITOR OF UTKAL DIPIKA,
 Sir,
 We are surprised to find that
 in your "Dipika" dated the 21st
 Instant you have published a letter
 said to have been sent to you by the
 students of this institution.
 To the great disappointment of the
 anonymous writer there of, who may
 have to serve thereby some sinister
 motive of his own, we solemnly
 assure you that we are far from hav-
 ing any knowledge of such letter.
 On the contrary, we beg to express
 here for the information of the pub-
 lic, our feeling of gratitude to our

Head master Babu Chandī Charan
 Maitri to whose exertion the school
 owes its success at the last Entrance
 Examination.

In Justice to ourselves we would
 request you to publish this in a corner
 of your highly esteemed Journal, and
 send us the letter in question in order
 to enable us to clear ourselves from
 a suspicion.

We have the honor to be,
 Sir
 Your most obdt. servants
 Harekrishna Das
 and other students of
 the Jajpur H. C. E.
 school.

Jajpur, 23—3—91.

We have been since told by our corres-
 pondent in using the names of students he
 merely anticipated there feelings and that
 one of the students who was asked to sign
 it admitted before two honorable gentlemen
 that he fully sympathied with its contents.
 Ed.

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାବୁ ଶ୍ରୀଧର ପାଠାପୁକ	ଘୋରଧା	୫ ୦ ୦
ମୁକ୍ତି ଚିନ୍ତା ଅର	ଧର୍ମଶାଳା	୫ ୦ ୦
ବାବୁ ମୁକ୍ତିଚକ୍ର ସାହୁ	ପଦ୍ମପୁର	୫ ୦ ୦
ମୁକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ ଅର	କଟକ	୫ ୦ ୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମହାଶୟ !
 ମୁଲପତ୍ରରୁ ଅନୁବାଚିତ ସମ୍ପର୍କ ।
 ପ୍ରଥମଭାଗ ଅଦି ପତ୍ର ଶୁଣା ହୋଇଅଛି ।
 ଆକାର ରବଳ ୮ ପେଜ ପୁ ୨୦୩ ପୃଷ୍ଠା ।
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୯ ଅଣା ଅଗ୍ରମି ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ
 ୫୦୯ ବର୍ତ୍ତମାନ ହେତୁ ଏ ଦୈନିକ ଶେଷ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫ ୧ କାରେ ଦିଆଯିବ ।
 ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୫୦/୨ ଓର୍ଡର ପତ୍ରିକ
 ଅବଶିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦକ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବାହା-
 ରକ, ବିଶେଷ ବିକରଣ ବହି ନେଲେ ଇହିଁରୁ
 ବନ୍ଦା ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପଠି ଲେଖିଲେ ତାରି
 ପାଇବେ । ଅମ୍ଭ ନିକଟରେ ଓ ସ୍ୱସ୍ଥକଦୋ-
 କାନମାନଙ୍କରେ ବହି ମିଳିବ ।
 ଶାନ୍ତା } ଶ୍ରୀଗୁଣନିଧି ଦାସ
 ଭଗବତପତ୍ରା
 କଟକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଇଳକମଣିକ୍ଷଣ ଅଇନର ୧୮ ଗ୍ରାଧାର
୧ ପ୍ରକରଣର (ଖ) ଦଫାନୁସାରେ ସାଧାରଣ
କୋଷିଷ ।

(ବଧନ ୧୯ ଯାଗ ।)

ସାଧାରଣଙ୍କ ଏକଦ୍ୱାରା ଏହି ସମ୍ବାଦ ଦିଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ କୃଷି ଛତ୍ରା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ
ସେହି ଅୟ ଦୁଏ ଚହଁ ଉପରେ କରର
କର୍ତ୍ତାର୍ଥ ୧୮୮୭ ସାଲର ୨ ଅଇନ ୧୮-
୯୧-୧୨ ସାଲ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ରହିବ ଏବଂ
କୃଷି ଛତ୍ରା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ସେହିସବୁ
ଅୟ ଦେବ ଚାହା କରଯୋଗ୍ୟ ଦେବ ।
ଅଇନର ୪ ଥି ଭାଗ ଅନୁସାରେ କରଯୋଗ୍ୟ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁସୂଚ୍ୟ ଏହି ସେ
ସେ ଏପ୍ରେଲମାସ ତା ୧ ସଖରେ ବା ଚହଁ-
ପୁଞ୍ଜେ ନମ୍ବର ୧୩ ୨ B ଚିହ୍ନିତ ପାଠରେ ଖଣ୍ଡେ
ରଟଣିରେ ସେହି ରଟଣିଲିଖିତ ଆଦେଶାନୁ-
ସାୟା ଅପଣା ଅୟର ସବିଶେଷ ବୁଝାନ୍ତୁ ଲେଖି
ତାହା କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଅର୍ପଣ
କରବେ ବା କରାଇବେ ।

ରଟଣିର ପାଠ ବା ଚହଁରେ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ
ଅଧିକରେ ମିଳିପାରିବ ।

Cuttack Collectorate } J. D. Bysack,
24-3-1891. } Dy. Collector,
Income Tax.

NOTICE

It is hereby notified for general information, that the undermentioned Canals in the Akhuapada-Jajpur Division will be closed for annual repairs from 1st May, 1891 to the date specified against each. Merchants, Boatmen, and others are therefore informed that all boats must be taken out from the undermentioned Canals on or before midnight of 30th April, 1891. When the Steamer and Boat Traffic between Bhadruck & Cuttack and Mallandpur and Jajpur will be stopped during the period mentioned hereunder.

1st High Level Canal Range II from 1st May 1891 to 7th June, 1891.

2nd High Level Canal Range III from 1st May 1891 to 8th June 1891.
3rd Branch Canal to Bhadruck from 1st May 1891 to 8th June, 1891.
4th Jajpur Canal from 1st May, 1891 to 12th June, 1891.
Akhuapada } J. P. COY.
30-3-1891. } Executive Engineer
Akhuapada-Jajpur Dn.

ଆମ୍ଭର ସାନ ଗ୍ରାଧ ଦୋକାନରେ ନାନା-
ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଔଷଧିମାନ ଅଳ୍ପମି ପାଖ-
ସଙ୍ଗତମରେ ଏଠାକାର ସୁପରିକ କରାଯାଇପା-
ନକଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସଲଭମୂଲ୍ୟରେ
ବିକୟ ହେଉଅଛି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦରଦ୍ରମାନଙ୍କୁ
ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ବିକରଣ କରା ଯାଉଅଛି ଏପରି
ନାନାପ୍ରକାର ସାଲଗା କାମାଗ୍ନି ସକ୍ରିୟନବଟକା
ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣୀୟ ବଟକା ଶୁକ୍ରମେହାନିକ
ରୁଣି ଦନ୍ତରକ୍ଷଣରୁଣି ଧବଳକୃଷ୍ଣର
ଓଷଧ ପ୍ରଭୃତିକ ଅଙ୍ଗୁଳା ଛାଡ଼ିତ କବଚ ଓ
ଚାଡ଼ିତ ଅଙ୍ଗୁଳା ଓ ଚାଡ଼ିତ ମାନ୍ୟ ଘଡ଼ି
ଚାଲପିସ ଓଷା ଓ ମେଜ ଟୁଲ ବେଶ
ଚଉକା ଅଲମାସ ସାନ୍ଧୁକ କବାଟ ବାକସ
ଉକ୍ରମୋଗ ସଲକ ଏବଂ ଦୁଇ ଧାନ ୪୨୦୦ କା
ଓ ମାଣ୍ଡିଆ ୪ ୧୦୦ କାର ବିକୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛି ସେହିମାନଙ୍କର ଦରକାର ହୁଏ ସେମା-
ନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଉଅଛି ଯେ ସେମାନେ
ଆମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ଅମ୍ଭେ ତାହାର
ମୂଲ୍ୟ ଓ ପଠାଇବାର ଖର୍ଚ୍ଚା ଓଗେର ତାଙ୍କୁ
ଜଣାଇବୁଁ ଯଦି ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଦାମ ଆଗରୁ
ପଠାଇଲେ ତାଙ୍କରେ ସିବାରମାଳ ତାଙ୍କରେ ଓ
ମଜୁରୀଦ୍ୱାରା ପଠାଇବାର ଜନସାହୁମାନ ମଜୁର
ହସ୍ତରେ ପଠାଇବୁଁ ଇତି । ୨୨/୧/୯୧ ।

ଶ୍ରୀ କାଶୀରାମ ସୁଆଁର
। ସା । ଅମାଇପାଳ । ଜା । ଭୁଜଙ୍ଗ
ପୋଃ ଶାଖିଣା । କ । କଟକ

ଅତି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ।
ଅପଟରସଂଗୀତ
କା
ନାଟକଗୀତ ।
ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ସୁଲଭ ଉତ୍କଳପୁରର ଓ
ଅଧିକାଂଶ ବଙ୍ଗଳା ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀୟର ଅନୁ-
କରଣରେ ରଚିତ ନୂତନ ପ୍ରକାର ସଙ୍ଗୀତମାନ

ସୁନ୍ଦର ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ
ପତ୍ରିକାୟତ୍ରେ ବିକୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।
କଟକ } ଶ୍ରୀ କାଶୀରାମଙ୍କର ସ୍ୱୟ
୨୮/୧/୯୧ } ସମ୍ପାଦକ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତିକା ।

ବ ନ ଦା ନା ନା ଟ କ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପତ୍ରିକାୟତ୍ରେ ବିକ-
ୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୦ ୩
ବାରଅଣା ମାତ୍ର । ମୋଟସଂଖ୍ୟା ସବାସେ ତାଳ-
ମାସୁଲ ଟ ୦୯ ୨ ଲାଗିବ ।

ମେହୁରୋଗ ।

ଘୃଷ୍ଣାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ସଂକ୍ରମଣର ନିବ-
ୱାଦ ହେବ । ଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କୁ
ଅକମଳ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଉଦାର ଗୌ-
ମହରବାର ଛୁଡ଼ିତ ନୁହେଁ ସାମାଜ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
ସବାସେ ଜୀବନର ମାୟା ସରତ୍ୟାଗ କରନ୍ତୁବେ ।
ଏହି ଔଷଧ ଯଥାସ୍ତରରେ ଏକସପ୍ତାଦି ସେବା
କଲେ ନୂତନ ରୋଗ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଶୁଣ ସପ୍ତା
କ୍ଷରେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟ ଅଭାବ୍ୟ ଦେବା
ସେହିମାନେ ଅଭାବ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିମ୍ନସ୍ତ
ହସ୍ତଅଛି ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ
ଜୋନ ଜୀବନର ଶେଷସମସ୍ତ ସର୍ଯ୍ୟକୁ ରହିବ ।
ଶକ୍ତିର କୃଷ୍ଣଗଣରେ ପରଶତ ନ ହେଲେ ଉଚ୍ଚ
ସିଦ୍ଧି କାହିଁ ଅନେକ ରୋଗୀ ଅଭାବ୍ୟ ଲବ
କର ପ୍ରସଂସାପତ୍ରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ଅକ୍ଷୟରେ ସୁସ୍ୱାଦାକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ
କଲକତା ଅହେରକୋଳ ନମ୍ବର ହସ୍ତନରେ
ସ, ବେ, ବକ କମ୍ପାନୀକଠାରେ ଏକ କଟକ
ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
ଏହି ଔଷଧ ବିକୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପର୍ଯ-
ସକ ୪୨୫ କା । ପ୍ରକାଶ ଓ ତାଳଖଣ୍ଡୀ ପ୍ରଥକ

Watches! Clocks! Time pieces!
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company. Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତି ।

ନାନାପ୍ରକାର ଘେଟ ବଡ଼ ଶୁନ୍ୟଘଡ଼ି
ଉତ୍ତମରୂପେ ମରମତ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ୟରେ ପାଖୁସିବାର ଭଲ ବନୋବସ୍ତ ଏ
କରରେ ନ ହୁଏବୁ ଅମ୍ଭେ ଘଡ଼ି ମରମତର
କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କରୁଅଛୁ । ସାହାବର ଦରକାର

ଦେବ ଶ୍ରୀଗଣେଶାୟ ନମଃ ।

ଘଡ଼ିର ଅବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଉପାସନାକୁ ପୂର୍ବ-କର୍ମ ସର୍ବସମ୍ପନ୍ନ କେତେକ ଦିଅଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-ମଳ ଦୋଷରୁ ନିର୍ମୂଳ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଘଡ଼ି କରାଗଲେ ସୁନାବାର ଦୁଇପ୍ର କରଦିଅଯିବ ।

ଶିଳ୍ପି

ଘଡ଼ିର ତେଲନ କେଶ, ମୁଦ, ପୁଲ୍ଲସ-ସବୁଲନଶେକର ଓ ରଜଶେକରକର କମର-ଦେନାଲ ଓଗେର ସାଜ, (କମାର ଓ ଶିଳ୍ପିଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାନାବିଧ ଅଳଙ୍କାରକୁ ଗୁଣା ଅବା ସୁନାରେ; ରୂପାର ମଦ ଓଗେର ଅଳଙ୍କାର ସୁନାରେ) ଗିଲିଃ କର ଦିଅଯିବ ।

କଟକ ୧୯୧୫-୧୬ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ

ଅସୁବେଦୋକ୍ତ

ନୂତନ

ବାଳକନାର, କଟକ ।

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଔଷଧ-ମାନ ଅକୃତ୍ରିମ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରମତାମତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପୁଲ୍ଲବ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କରମାନଙ୍କୁ କମା ମୂଲ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଦିଆ ଯାଉଅଛି । ସେହିମାନେ ଚିକିତ୍ସିତ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତେ ସହ ଧୂଳିକ ସେନା-କର ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ବିଦେ-ଶୀୟମାନେ ପହଞ୍ଚିବା ସ୍ତରରେ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଜଣା-ଇଲେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ସହର ଉପସ୍ଥଳ ଉଷଧ ଶାଳକେ ।

ଅମୃତ ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଔଷଧର ଗୁଣ ସମ୍ବନ୍ଧା-କରିବାକୁ ସର୍ବସମ୍ପାଦନାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ।
ଶ୍ରୀ ରାଧାଧର ସିଂହାଠାଣୀ

ସାଲିକାଗଜ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଶସ୍ତ୍ରୀ କରରେ ସବୁର କଟକ ଶୈଳ୍ୟ କଟକର ବାଉଁଶଶଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ଅଧୀନରେ ବାଉଁଶ ଅର୍ଥକ୍ରମେ କର କମ୍ପାନୀର ହୋତାକରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛୁ ।

୧୯ ଚର୍ଚ୍ଚ	ବାଉଁଶ	୧୧୦୦	୧୯୦୦
୧୯ ଚର୍ଚ୍ଚ	"	୧୧୦୦	୧୯୦୦
୧୯ ଚର୍ଚ୍ଚ	"	୧୧୦୦	୧୯୦୦
୧୯ ଚର୍ଚ୍ଚ	ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ	୧୧୦୦	୧୯୦୦

ଶାସ୍ତ୍ରୀ ବାଉଁଶଶଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନର ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ବାଉଁଶ ଅନୁମତିର ଦୋକାନରେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଓ ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଲୁଗା ଓ ଶ୍ରେଣୀକର ଓ କଲି-କଳା କମାର ସତରତର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି । ବାଦା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗର ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ଅଛି । ଉତ୍କଳର ଅଛି ଦେବେବ ଫେସ୍ତକ ଉତ୍କଳର ବିକ୍ରୟ ସବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ବାଦା ନମୁ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାକର ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-ପଣ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-ପାରିବେ । ଏହିଭା ଅନୁମତିରେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ବିକ୍ରୟ ସବାରେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି-ଅଛି । ଦେହ ଶରୀର କରବାକୁ ବିକ୍ରିଲେ ତାକୁ ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ସହ ଉକ୍ତ ଶାଢ଼ୀମାନ ବିକ୍ରୟ ହେବା ପୂର୍ବ ଅପମା ମଜଲିସ ସବାରେ ଉକ୍ତା ମୁଦାଜି ତେବେ ଏକ ସମୟ ଫି ବଜା ୧୦୦୦ ହୁଏକରେ ଉକ୍ତା ଦେଲେ ଯାଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର ଚାଦାର ଶର ଖୟାଳରେ ଉକ୍ତ ବାଉଁଶ ଉପରେ ଧୂଳି । ସହ ଦେଲେ ଶାଢ଼ୀକୁ ପୁର ମୂଲ୍ୟ ତାକୁ ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଉପହାର ।

ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୧	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୧
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୨	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୨
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୩	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୩
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୪	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୪
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୫	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୫
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୬	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୬
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୭	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୭
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୮	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୮
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୯	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୯
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୧୦	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୧୦

ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୧	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୧
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୨	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୨
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୩	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୩
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୪	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୪
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୫	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୫
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୬	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୬
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୭	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୭
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୮	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୮
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୯	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୯
ଉତ୍କଳ ଶେଷଣୀ ୧୦	ଉତ୍କଳ ଶର୍ଚ୍ଚ ୧୦

ପିତୃତାର ।

ଏ ତାରକୁ କେଉଁଠାରେ ପାଖରେ ବିକ୍ରି କରାଯିବେ ଉତ୍କଳର ଦୋକାନର ଫାଟରେ ଦେଲେ ପାଣିଗଳା ଦର ଦେବ ଦଲର ମଧ୍ୟ ଅରେ ଲେପ୍ଟଦେଲେ ମଜଲିସ ଦେବ ଓ ଉକ୍ତ ଧରଣ କାହି ।
ବରିକ୍ତ କମରା ଓ ସାକରେ ଲେଖାଗଲ ବାକ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀଗଣେଶ
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀଗଣେଶ
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀଗଣେଶ
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀଗଣେଶ
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀଗଣେଶ
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀଗଣେଶ
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀଗଣେଶ
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀଗଣେଶ
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀଗଣେଶ
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀଗଣେଶ

File
23/4

କରୁଣା ପାଠକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୯୨୭
୧୯୨୭

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ । ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଗୋଟିଏ ଖଣ୍ଡରେ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।

ଅଗ୍ରମ ଦାକିନ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦
ସହାୟକ ୫ ୦

କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଅଭାବ ଯେ ସର ସମେତ ମିତ୍ର
ପାଠକ ଅପୁତ୍ରା ଦେବୁ ବଞ୍ଚିଲଟକ ବ୍ୟବସ୍ଥା-
ସହକାରୀ ସହକାରୀ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତେ ।
ଏପରି ସୋପାନରେ ପଦକ୍ଷେପ କଲେ ସମସ୍ତେ
ଦୁଃଖିତ ହେବେ । ଅନୁମୋଦନ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା
ଦୁର୍ଘଟଣା ସେ ଶାନ୍ତ ଅଭ୍ୟାସକାରୀ କରନ୍ତୁ ନିୟ-
ମିତ ନୀତିମାନଙ୍କୁ ଏପରିରେ ଆଇ ସାଧାରଣ
ମାନଙ୍କ ସାଧନ କରନ୍ତୁ । କେହି ଅନୁମାନ
କରନ୍ତୁ ଏ ସହକାରୀଙ୍କର ଆଇନସମ୍ମତରେ
କାହାଙ୍କ ମତ ନ ରହିବାରୁ ନେ ବରକୁ ବୋଲି
ଲସୁଣୀ ଦେଉଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଚାହୁଁ କପରି ଧାର୍ଯ୍ୟ-
କରେକ ଓ ଶାନ୍ତଲୋକ ଯେ ଏପରି କରନ୍ତେ
ଅନୁମାନଙ୍କ ମନକୁ ଆସ ନାହିଁ ।

ଭୂତାଳ ଦେଇ ଏହି ଟଙ୍କାରେ ଗୁରୁତ୍ଵାପିତ୍ତ
ଇଞ୍ଜିନିୟର ପ୍ରଭାତ ସିଂହା ଦେଇ ଏ ଦେଶର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ ଯେ କେତେ
ଉପକାର ହେବ ବୋଲିଆଇ ନ ପାରେ ।
ବାସ୍ତବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହା କରନ୍ତେ କ ?

ଗଜ ମୁକ୍ତ ଶୁକ୍ରବାର ଗୁରୁଦିନକୁ କଲକତା-
କୁ ଯେ ସମସ୍ତ ଦାରଜାବାଜ ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲ
ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ସିଗଲ ଜାହାଜ ବଡ଼ ବିପଦରେ
ପଡ଼ିଥିଲା । ଧାମର ମୁହାଣ ଶୁକ୍ତି ବାଦାର
ଦଗ୍ଢାୟରେ ଅନେକ ବାଟ ଥାଇ ସାଗରକୁ
ବନ୍ଧୁ ହୁଏ ଥିବା ସମୟରେ ଏଥର କଲର
ଗୋଟିଏ ଧାଂଶ ଭାଙ୍ଗି ସିଗରୁ କଲ ଆଉ
ଗୁଲିଲ ନାହିଁ । ପ୍ରଭାତ ଜାହାଜ ଅନାୟତ୍ତ
ହେଲା । ସେଠାରେ ସମୁଦ୍ର ପ୍ରାୟ ୧୮୦ ଫୁଟ
ଗଭୀର । ଯାତ୍ରିମାନଙ୍କର ଅର୍ତ୍ତନାଦ ବଡ଼ ଗୁଣ୍ଠଣ
ହୋଇଥିଲା ଗୁଣ୍ଠଣକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାରି ଜାହାଜ-
ମାନ କିଛି ଆଗରେ ଥିଲା । ବିପଦ ଜାହାଜର
କପ୍ରାନ ହବେଲି ଇତ୍ୟାଦି ବିପଦ ସଙ୍କେତ
ଦେବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ କରଳ ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ
ଲେଉଟି ଅତି ଶେଷରେ କରଳ ଜାହାଜ
ସିଗଲକୁ ପଛରେ ବାନ୍ଦ ଗୁରୁଦିନକୁ ଟାଣି
ଅଣିଲା । ଯାତ୍ରିମାନଙ୍କର ବିଳମ୍ବ ହେବୁ ଉଡ଼ା
ଆଉ ବନ୍ଧୁ ବିପଦ ହୋଇ ନାହିଁ ପ୍ରଭାତ ବିପଦ
ଅଟଇ । ଏଠା ଓଜାଲ ବାବୁ ମଧ୍ୟସୁଦନ ବାସ
ଏହି ଜାହାଜରେ କଲକତାକୁ ଯାଉଥିଲେ ।

ସେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁଦିନକୁ ଲେଉଟି ଅତି ଅନ୍ୟ
ଜାହାଜରେ କଲକତା ଗଲେ ।

ସହକାରୀ ସମ୍ମତ ଆଇନବିଚାରରେ ବିଲମ୍ବ-
ଅପିଲ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଲାଗିଅଛି କିନ୍ତୁ ଏ-
ପ୍ରସ୍ତାବରେ କଙ୍ଗବାସୀ ନାମକ ସମ୍ପାଦକ
ବିଶେଷ ସହକାରୀ ଦେବାର ଦେଖି ଅନୁମା-
ନକୁ ହେବ ଅଭୁତ୍ତ କଣାପାତ୍ର ଅଛୁ । କଙ୍ଗ-
ବାସୀ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମବଳମିତ୍ତ ମୁଖପାତ୍ରସ୍ଵରୂପ ପର-
ତୟ ଦେଇ ଏହି ଆଇନ ବିଚାରରେ କାଳୀ-
ଘାଟରେ ମହାପୁଜାଦ୍ଵାରା କାଳୀ ଠାକୁରଣୀଙ୍କ-
ଠାରେ ଅପିଲ କଲଭାବୁ ପୁଣି ବିଲମ୍ବ ଅପି-
ଲର ପରମର୍ଶ ବିପରୀତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ବୁଝାଯାଉ
ନାହିଁ । ଦେଖ ଅପିଲଠାରୁ ମନୁଷ୍ୟମାଣରେ
ଅପିଲ କରବା କ ବଡ଼କଥା ହେଲା ? ଯାହା
ହେଉ ପୁଣି ବିପଦ ଯେ କଙ୍ଗବାସୀ ଅନେକ
ସମ୍ପାଦକ ବିଲମ୍ବ ଅପିଲରେ କିଛି ଫଳ ଦେବ
ନାହିଁ କହି ଚାହୁଁ ଶାନ୍ତ ଦେବାରୁ ପରମର୍ଶ
ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅପିଲର ସମାପ୍ତିକୁ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ
ସେତେବେଳେ ଆଇନ ଜାଣ ହେଲା ତେତେ-
ବେଳେ ଜାହାଜ ମାନବା ଓ ଚନ୍ଦନୁପାରେ କାର୍ଯ୍ୟ
କରବା ଗୁରୁତ୍ଵ ପ୍ରକାଶର ଉଚିତ ଅଟଇ
ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ଵାପିମାନେ ଏ ଗୁଣରେ ଗଣା
ନୁହନ୍ତି । ଆଉ ଅନର୍ଥକ ଆନ୍ଦୋଳନରେ
ହତହତା ଦେବାର ଉଚିତ ନୁହଇ ।

କର ଶନିବାର କନକାର ମୁଦ୍ରେଣା ପଦ୍ମ-
 ନାଭି ରଞ୍ଜନର ଅଦ୍ୟ ଶ୍ରୀକି ଯଥାବିଧିରେ
 ଉତ୍କଳମୁଖେ ନିର୍ବାଦ ଦେଲ । ଅନନ୍ତର କୁଞ୍ଜ-
 ଶ ଓ ଦେବି କଙ୍ଗଳ ଲକ୍ଷ୍ୟବ ୨୮ କ୍ରମର
 ଦୋଇଥିଲେ । ଅମ୍ବେମାନେ ଅନେକ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ
 ମୁଖରୁ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ସେମାନେ ଉତ୍କଳ ଗୋ-
 ଲକ ଓ ବଡ଼ମାନେ କରାପ୍ରତି ୪୦ ୩ ଓ
 ପିଲମାନେ ୪୦ / ଲେଖାଏଁ ଦକ୍ଷିଣା ପାଇ
 ବଡ଼ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ପଣ୍ଡିତ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର
 ପ୍ରାୟ ୬୦ ଶକୁ ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ମ-
 ଧରୁ ୩୦୩୩ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିଲେ କେନ୍ଦ୍ର
 ସ୍ଥାନୀୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରେମପତ୍ରରୁ ଜଣାଯାଏ
 ଯେ ସେମାନେ ସନ୍ତୋଷଜନକରୂପେ ସମ୍ମାନିତ
 ହେଲ ନାହାନ୍ତି ଶ୍ରୀକର ଭୂଇବନ ଉତ୍କଳରୁ
 ଅର୍ଥାତ୍ ସତ ସୋମବାର ସୁତରାଜଙ୍କର ଅଭି-
 ସେବ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା ହେଲ ଓ ତହିଁ ଅଭି-
 ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ସେ ରାଜବେଶରେ ଉପି ଅ
 ଦେଶୀ ବାଦ୍ୟଲବ୍ୟାଦ ସଙ୍ଗେ ଘେନ ଜଗର
 ଭୁଣ୍ଡେ କରୁଥିଲେ । ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟୟ-
 ଚର୍ଚ୍ଚା ସରକାର ୨୧୫ ଲାକି ଟଙ୍କା ଦେଇ
 ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଜାମାନେ ଅବଶ୍ୟ କିଛି ବେଟି
 ସଲମି ଦେଇଥିବେ । ବାବୁ ଦରବରୁଦ୍ଦେସ
 ସରକାର ଓକିଲକମ୍ପୁଳ ପ୍ରଧାନ ଭାବ ଅର୍ପିତ
 ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ସେ ସରକାରୀୟ ସବନୋ-
 ସ୍ତ୍ରରେ କରାଇ ଅଛନ୍ତି ।

—*~*~*—

ଅମ୍ବେମାନେ ଅଭିନ୍ନ ଦୁଃଖରସହର ଅବ-
 ସର ହେଲୁଁ ଯେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜନବାଣୀ ବଖ୍ୟାତ
 ସୁଜା ସର ମାଧବ ରାଠି ବେ, ସି, ଏସ ଆଇ
 କେରମାସ ତା ୪ ଉତ୍କ ଅର୍ଥାତ୍ ଗର ଶନିବାର
 ଦେଲ ତା ୧୧ ଶା ସମୟରେ ସ୍ୱର୍ଗାବେଦନ
 ଦଲେ । ଉତ୍କଳର ପୂର୍ବରୁ ଏହାଙ୍କର ଯେପରି
 ପୀଡ଼ାର ସମ୍ଭବ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ତହିଁରେ
 ଏହି ଦାଉଣ ସମ୍ଭାବ ଶୁଣିବାକୁ ଲୋକମାନେ
 ଏକପ୍ରକାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇଥିଲେ ଫଳତଃ
 ସ୍ୱାଧୀନତା ଅର୍ଥପତ୍ୟ ନ ଦେଲେ ଅଭିନ୍ନ ଶୋ-
 ନାବଦ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ କାରଣ
 ଭାରତବର୍ଷର ଏକପ୍ରାନ୍ତରୁ ଅପରପ୍ରାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଲୋକେ ଏଥିପାଇଁ
 ଦୁଃଖିତ ହେବେ । ତାପ୍ରକରେ ସର ମାଧବରାଠି
 ଭାରତବର୍ଷର ଗୋଟିଏ ଅମୂଲ୍ୟ ରହି ଥିଲେ ।
 ତାହାଙ୍କର ଉତ୍କଳୀୟା ଗର୍ଭାବରୁଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରଗତି
 ସଜନେଇବ ଶୁଭ ଏବଂ ଅପ୍ରକୃତ ସଦେସ

ମଙ୍ଗଳକାମନା ସଦୃଶରେ ପ୍ରସଂଶିତ ଦୋଇ-
 ଥିଲ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତର ସାଧାରଣ ବ୍ୟ-
 ସ୍ତରେ ଲୋକେ ତାହାଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନସମର୍ପ ଲେଉ-
 ଥିଲେ । ସର ମାଧବରାଠି ଜାତିରେ ମରହଟ୍ଟା
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶର ତାଣ୍ଡୋର ଜିଲ୍ଲାରେ
 ସର ୮୮୮ ମସିହାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରି-
 ଥିଲେ । ଏହାଙ୍କର ପିତା ଓ ପିତାମହମାନେ
 ଦେବାନା ପ୍ରଭୃତ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱଳକାର୍ଯ୍ୟମଳ କରି-
 ଥିଲେ । ଏ ମହାଶୟ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରି
 ପ୍ରଥମେ ହବାକୁରର ସରକାରୀର ଶିକ୍ଷକ
 ଦେଲେ ଓ ତହିଁରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇ
 କ୍ରମେ ଜିବାକୁରର ଦେବାନ ଦେଲେ ।
 ଏହିସମୟର ଯେଉଁଠି ଉତ୍କଳ ତାହାଙ୍କ ଦେଲୁ
 ଦେଲ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସେ କଲଚରୀୟନ୍ତ
 ପ୍ରଖ୍ୟାତଲଭ କରିଲେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାଙ୍କର
 ଅସାଧାରଣ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖି କ୍ରମେ ତାହାଙ୍କୁ
 ଲନୋର ଏବଂ ବରୋଦା ସରକାରଙ୍କର ଶାସ-
 ନକାର୍ଯ୍ୟ ଭାବ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତହିଁ-
 ରେ ସେ ଅପରା ସୁବୁଦ୍ଧ୍ୟାଦି ଅଧିକ ରଖି-
 ଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁକ୍ସମସ୍ତ ସେଇ ସେ ବହି-
 କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ନ ଥିଲେ ବେକର ହିବାକୁରରୁ
 ମାସିକ ୪ ୫୦୦୦ ଲା ଯାହା ଶେକସକ ପାଉ-
 ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର ବୟସ ୨୭ ବର୍ଷ ଅଧିକ
 ନ ଥିଲ ସୁତରାଂ ଅତି କିଛିନ ବଞ୍ଚିପାରାଆନ୍ତେ
 ଏବଂ ତାହାର ଦେଶର ଅଧିକ ମଙ୍ଗଳ ଦୋଇ
 ଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ବଳ କାହାର ।
 ଉତ୍କଳ ତାହାଙ୍କ ଅଭାବ ମଙ୍ଗଳରାଧାନ ବଞ୍ଚନ୍ତୁ ।

ମଣିପୁର-ସ୍ତବ ।

ଭାରତର ପୂର୍ବ ପ୍ରାନ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ଭାରତ ଓ
 ବ୍ରହ୍ମ ସାଧ୍ୟମଧ୍ୟରେ ମଣିପୁର ନାମରେ ଗୋଟିଏ
 ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ ଅଛି । ଏଠାର ରାଜାମାନେ
 ଇଂରାଜଙ୍କ ଅନେକ ସମୟେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ
 ଇଂରାଜଙ୍କ ସହର ଏ ରାଜ୍ୟର ମହତା ଅଛି
 ଏବଂ ଇଂରାଜଙ୍କର ଜଣେ ରେସିଡେଣ୍ଟ ଏଥିର
 ବାସ କରନ୍ତି । ମତ କେତେକ ମସ ସୁବେ
 ଶ୍ରୀକ୍ଷୁରସେଧ ହେଲୁ ଏ ରାଜ୍ୟରେ ଯେଉଁ
 ଗୋଳମାଳ ଦୋଇଥିଲ ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କର
 ଅବଶ୍ୟ ମୁରଖ ଥିବ । ସେସମୟରେ ମହାରାଜା
 ଚନ୍ଦ୍ରଶର୍ମାଙ୍କୁ ଦଳ ସ୍ୱଳ ମହାରାଜା ସରକାରୀଦ
 ମଣିପୁରର ରାଜା ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର ବୈମା-
 ଚ୍ଚେୟ ଗଇ କୁଳଚନ୍ଦ୍ରଦିବ ଓ ବେବେନୁଜି
 ଫିଦ୍ଦ ବାହାଙ୍କ ଦସ୍ତରେ ଗୁରୁତର ସ୍ୱଳକାର୍ଯ୍ୟ
 ଏବଂ ସେନାପତିରର ଭାବ ଥିଲ ସେମାନେ

ଏକଦଳ ଗଭୀର ଶାରେ ସ୍ୱଳକରଣ ଅନ-
 ମଣ କରିବାରୁ ମହାରାଜା ମୂରକନ୍ଦୁ ସିଦ୍ଧ ପ୍ରଥମେ
 ରେସିଡେଣ୍ଟରୁ ପକାଇଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ
 ଅଶ୍ରମ ନ ପାଇ ରାଜ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ ।
 ସେହିସମୟରୁ କୁଳଚନ୍ଦ୍ରଦିବ ହିଦାସତ ଅଧି-
 କାର ଏବଂ ବେବେନୁସିଦ୍ଧ ସେନାପତିପଦ
 ଅଧିକାର କରି ବସିଅଛନ୍ତି । ମହାରାଜା ସୁରକ-
 ନୁସିଦ୍ଧ କଲକତାରେ ବସା କରୁ ରହି ଅପ-
 ଶାର ଦୁଃଖ ମହାମାଲ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେକରଲକୁ
 ଜଣାଉ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ କି ଉତ୍କର ବା ଅସାପ
 ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସାଧ୍ୟ ଫେର ପାଇବେ କ
 ନାହିଁ ସେ ବସ୍ତୁମାନ ସାଧାରଣରେ କିଛି
 ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ । କେଲେ ଏକତ୍ର ଶୁଣା ଯା-
 ଥିଲ ଯେ ଅସାମର ପତ୍ ବର୍ମଣ୍ଡରସଦେବ
 ମଣିପୁର ବନୋବସ୍ତ ନିମିତ୍ତ ଉନ୍ନ ସ୍ୱଳକୁ
 ଗମନ କରିବେ । ପତ୍ ବର୍ମଣ୍ଡର ସେଇଭାବରେ
 ମଣିପୁରକୁ ଯିବେ ଏଥିର ବିପ୍ଳର ଅବଶ୍ୟ
 ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ଶୁଣିବାରେ ରେସିଡେଣ୍ଟ ପ୍ରମ-
 ଉତ୍ତସାହେବ ସରମର୍ପ ଦେଇଥିଲେ କି ଦେନା
 ସଙ୍ଗେ ଘେନି ପତ୍ ବର୍ମଣ୍ଡର ଅଧିକେ ମଣିପୁ-
 ରାମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଦୋଇପାରେ ଓ ତହିଁରେ
 ଅନିଷ୍ଟ ଘଟିବାର ବିଧି ଅଛି । ସେତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
 ହସର ଦେଲ ଜଣା ଯୁଁ ମାତ୍ର ଅସାମର
 ପ୍ରଧାନ ବର୍ମଣ୍ଡର କୁଳଚନ୍ଦ୍ରସାହେବ ତା ୧୪ ଶ
 ଇଂରାଜ ବର୍ମଣ୍ଡର ଏବଂ ତା ୪୭୦ ଶ ଶୁରୁଖା
 ସୈନ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ମଣିପୁରକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ
 ଏବଂ ସେଠାରେ ସହସ୍ର ମର୍ତ୍ତମା ତା ୨୪ ଉତ୍କ
 ସଦାନେ ସୁତରାଜଙ୍କ ସ୍ୱଳକରଣ ଅନମଣ
 କରିବାର ଅଛା ଦେଲେ । କର୍ଣ୍ଣେନ ହିଦାସା-
 ହେବ ୨୫୦ ପିସାହି ଘେନ ସ୍ୱଳକରଣ ଅନ-
 ମଣ କଲେ ମାତ୍ର ସ୍ୱଳକରଣ ରଖ ନିମିତ୍ତ ୧୦୦୦
 ସେନା ଏବଂ ୪ ଟା ଘୋଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲ । ସୁତ-
 ରାଂ ଘୋର ସମ୍ମାନ ଲାଗିବଲ । କେତେକ
 ଗୁବେଲବସ ଏବଂ ତା ୨୧ ଶ ଲୋକ ଜଣମି
 ଦୋଇଗଲେ ଏବଂ ସ୍ୱଳ ବାରଦ୍ଦ ସେତ ଦେ-
 ବାରୁ ଇଂରାଜସେନା ରେସିଡେଣ୍ଟସିଦ୍ଧ ଲେଉଟି
 ଅଧିକେ । ମଣିପୁରା ସେନା ତହୁଁ ରେସିଡେଣ୍ଟ
 ଭୂସରେ ସ୍ୱଳ ବର୍ମଣ୍ଡ କଲେ । କୁଳଚନ୍ଦ୍ରସା-
 ହେବ ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସୁତ ପ୍ରବଚ କରୁ
 ଯା-ସୁହେଲର ଥିଲା ଘେନ ପତ୍ ବର୍ମଣ୍ଡର
 କୁଳଚନ୍ଦ୍ର, ରେସିଡେଣ୍ଟମନ୍ଦୁ, ବର୍ଣ୍ଣେନ ସିଦ୍ଧ
 ଏବଂ ରେସିଡେଣ୍ଟ ସିମସଲ ମହାରାଜାଙ୍କ ପ୍ରାସାଦ-
 ରୁ ଗମନ କଲେ । କିନ୍ତୁ ମଣିପୁରସ୍ୱାମକେ

ସହଯୋଗରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ୟବର ଏହା-
 ନରୁ ଦେଖିବାର ସେଠାରେ ବନ୍ଦୀ କଲେ ଏବଂ
 ସୁଜନୀର ସୁଜନୀରୁ କର ରେପିଡେନ୍ସି କଡ଼େ-
 ଶ୍ଚ ଯୋଡ଼ି ଦେଲେ ଏବଂ ଇଂରାଜର ଖଜା-
 ଶାଳା ଲୁଟିନେଲେ । ଇଂରାଜସେନା ବାଉଦ
 ଓ ଗୋଟି ଅଭାବରେ ସୁଜନୀ-ବନ୍ଧୁ ପଳ ନ
 ଦେଖି ରେପିଡେନ୍ସିରେ ଥିବା ଇଂରାଜମାନଙ୍କ
 ଦେଖି କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି ସେ ପଲ୍ଲୀୟନ କଲେ । ସର-
 କାରୀ ସମ୍ପାଦକରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀଜଣ-
 ଦେବଙ୍କ ଶ୍ରୀ, କପ୍ରୀନ ବୋଲେ ଲେଖନୀ
 ବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାହେବମାନେ କାନ୍ଦୁ-
 ରରେ କରପଦରେ ପହୁଣ୍ଡ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନେ-
 ଷ୍ଟନୀୟ ବାବେକବନ୍ଧୁ ଯେଉଁ ଅପାତ ପାଇ-
 ଥିଲେ ତହିଁରେ କାଳପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
 କେତେ ସପାହ ମସ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ତହିଁର ତା-
 ଲୁନା ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । କେମିତିକରି ବହୁ
 ସମ୍ପଦ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ କେବଳ ଭରସା
 କୁଅଇ ଯେ ସେମାନେ ପାଣିରେ ଅଛନ୍ତି ବିଦ୍ୟୋ-
 ହମାନେ ତାହାକୁ ମାର ପକାଇ ନାହାନ୍ତି ।
 ସୁଜନ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ମଣିପୁରୀୟମାନେ ବିଜୁଳ
 ଭାରସକୁ ବାଟିପକାଇ ବାଟସକୁ ଜଗିରହିଲେ
 ଦେଖି ଦେଖିବ ଫଳ ଅପପାଇଲ ନାହିଁ ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବଣ୍ଡର ଜେନରଲ ଏ ସମସ୍ତ
 ସମ୍ପଦ ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଭୂମଣରେ ଅତି
 ସୁବୁଦ୍ଧ ନ ହୋଇ ଏକାକେକିକେ ଶିମନାକୁ
 ଶାନ୍ତା କଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ ପହୁଣ୍ଡ ଅଜ୍ଞ
 ସୁବାନ କରୁନାହିଁ ନାନାଦଗରୁ ଇଂରାଜସୈନ୍ୟ
 ମଣିପୁରକୁ ଧାଉଡ଼ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗଳା
 ଅସୀନ ଓ ମାନ୍ନାଜରୁ ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ଏଥୁମଧ୍ୟରେ
 ସେପ୍ରାନ୍ତକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମଣିପୁର-
 ସୀମାପ୍ରତି କାହୁଣୀ ଏବଂ ଓମାଡ଼ି ଆକାମାନ
 ଅଧିକାର କରି କେତେକ ଗ୍ରାମ ଯୋଡ଼ିଦେଇ
 ମଣିପୁରକୁ ଶିଖା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ମଣିପୁର-
 ଯୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ କୁମ୍ଭମାନେ ବଡ଼ ସାହସୀ ଓ
 ସୁବରେ କଡ଼ ପଟୁ ବନ୍ଧୁ ଏହାବୋଲି ଇଂରା-
 ଜକ ସୁଗଣିତ ସେନାକ ସଙ୍ଗେ ସର ନୁହନ୍ତି ।
 ଏ ପ୍ରକାର ବିଦେଶବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ-
 ଶା ଦୃଷ୍ଟିର ତହିଁର ସବସେଷ ସମ୍ପଦ ଜମାଣ
 ତଣାପଡ଼ିବ । ଅନ୍ୟମାନେ ଏତକ ଅସା କରୁଁ
 ଯେମନ୍ତ ଇଂରାଜର ଅଭ୍ୟନ୍ତର କୋଷ ସରକାର
 ଦୋଇ ମଣିପୁରକୁ ଜେନୁଇନ କରିବାରେ
 ପ୍ରବୃତ୍ତ ନ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ଅବ-
 ସାଧ ଦୋଇ ତହିଁର ସୁବୁଦ୍ଧ କରିବେ ଏବଂ

ଦୋଷିବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କି ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ପ୍ରକାରେ ରକ୍ଷା କରିବେ । ରଣରେ
 ମତ୍ତ ହୋଇ ଗ୍ରାମମାନ ଯେଉଁ ଦେଶ ଓ ଯା-
 ଦାହାହାକୁ ମାରପକାଇବା ବଡ଼ ବସନ ବାଣ୍ଟି
 ଅତି ଅଧିକ ଗୌରବିଠାରେ ଯୁଦ୍ଧ ଘଟିଲେ
 ଏପ୍ରକାର ବାଣ୍ଟି ପ୍ରାୟ ଘଟଇ । ନ୍ୟାୟକରୁ
 ଇଂରାଜସରକାର ଏକପଦରେ ସମ୍ପଦା ସାଧନ
 ଦେବାର ଉଚିତ ।

ସୁଜନୀର ସହାୟ ।

କଳକଥା ତା ୧ ଉଷରେ ଏ ନଗରରେ
 ଯେଉଁ ସଭା ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ
 ବିଷୟମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

୧ । ଏ ସଭା ବିବେଚନା କରିବୁ କି ଶ୍ରୀ-
 ପୁରୁଷୋତ୍ତମକ୍ଷେତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦିରର
 ଶାନ୍ତିସ୍ଥାଳ ନିରାନ୍ତ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ
 ତହିଁ ନିମିତ୍ତ ଅଭାଗୀୟ ବିହୃତପ୍ରାୟ କରିବା
 ଉଚିତ ।

୨ । ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଆବେଦନ ଏ ପ୍ରଦେଶର
 ଏବଂ ଭାରତବର୍ଷର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ହିନ୍ଦୁ-
 ମାନଙ୍କ ନିଃଃଠକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେବ ।

(ଏହି ଆବେଦନପତ୍ରରେ ନିମ୍ନର ସଂସ୍କାର
 ନିମିତ୍ତ ୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଥିବାର
 ଲେଖାଅଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ
 କରାଯାଇଅଛି କି ସେମାନେ ଅପଣା ସାଧା-
 ନୁସାରେ ଏହି ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ ପକ୍ଷରେ ସାହାଯ୍ୟ
 କରନ୍ତୁ)

ସ୍ଥାନାଭାବରୁ ଆବେଦନପତ୍ରର ପ୍ରକାଶିତ
 ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ଅକ୍ଷମ ହେଲୁ ।
 ଏପରେ ପାଠକମାନେ ତାହା ଦେଖିପାରନ୍ତେ ।

୩ । ଦେବାସଂଗ୍ରହ କରିବା ତହିଁର ଦେ-
 ସାକ ରାଜିବା ସଂସ୍କାରକାର୍ଯ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ଅଗ୍ରସର
 ଦେବ ତହିଁର ଉପାୟ ଓ ଭୋଗଧାରଣ କରିବା
 ଏବଂ ଏ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ
 ନିର୍ବାହ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ-
 କମିଟି ଗଠିତ ହେଉ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀବ୍ୟକ୍ତି-
 ମାନେ ତହିଁର ସହ୍ୟ ହେଉନ୍ତୁ, ଯଥା ।

ମହାରାଜା କେନ୍ଦୁଝର, ମହାରାଜା ଅଠମଣ୍ଡିକ,
 ରାଜା ଆଠଗଡ଼, ରାଜା ନୟାଗଡ଼, ରାଜା ବି-
 ଲୁଣ୍ଡନା ଦେ, ରାଜା ବିଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ, ବାବୁ
 ବିହାରଲାଲ ପଣ୍ଡିତ, ଚୌଧୁରୀ କୁଞ୍ଜବାସ ଦାସ,
 ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଚୌଧୁରୀ, ବାବୁ ବାଳୀପଦ
 ବଳେୟାପାଆୟ, ବାବୁ ରାମଗୋବିନ୍ଦ ଜଗଦେବ,

ବାବୁ ବିଶ୍ଵନାଥ ଚୌଧୁରୀ, ବାବୁ ବଳରାମ ଭୂମର-
 ବର, ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଭଗତ, ବାବୁ ଭୂମେଶ୍ଵର
 ମଣ୍ଡଳ, ବାବୁ ରାଧାରମଣ ଦାସ, ବାବୁ ଲୋକ-
 ନାଥ ରାୟ, ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦବନ୍ଧୁ ରାୟ ମହା-
 ଶୟ, ବାବୁ ଶୋଧାଲକ୍ଷ୍ମୀ, ରାୟ ନନ୍ଦକିଶୋର
 ଦାସ ବାବାଦୁର, ବାବୁ ରାମବ୍ରହ୍ମାଣ ନାୟକ,
 ବାବୁ କେଦାରନାଥ ଦତ୍ତ, ବାବୁ ମନମୋହନ
 ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, ବାବୁ ମଦେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମୁଖୁର୍ସି, ବାବୁ
 ଦ୍ଵାରକାନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, ବାବୁ ରାମପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖୁର୍ସି,
 ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ, ବାବୁ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ
 ଚୌଧୁରୀ, ବାବୁ ନିମାଇଚରଣ ମିତ୍ର, ବାବୁ
 ପାଦ୍ମଚରଣ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, ବାବୁ ଦାନନାଥ
 ଦୋଷ, ମଦନ୍ତ ରଘୁନନ୍ଦନ ରାମାନୁଜ ଦାସ,
 ମଦନ୍ତ ରାମପ୍ରସନ୍ନ ରାମାନୁଜ ଦାସ, ଅଧିକାରୀ
 କୁଞ୍ଜପ୍ରସନ୍ନ ଦାସ, ବାବୁ ହରବନ୍ଧୁ ବୋଷ,
 ବାବୁ ବଳରାମ ମଣିକ ।

୪ । ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ଦେବାଦାର ସଂଗୃହଣ
 ହେବ ତାହା ଜଗନ୍ନାଥମନ୍ଦିରସଂସ୍କାରପଣ୍ଡି
 ନାମରେ ଏକ ବୁଢ଼ିଜି ପତ୍ର ଦୋଇ ବଙ୍ଗାଳ-
 ବାଙ୍କରେ ଜମା ହେବ । ବଙ୍ଗାଳବାଙ୍କକୁ ଏହି
 ପତ୍ରର କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବା ନିମିତ୍ତ ଅନୁରୋଧ
 କରାଯାଉ ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ପୁଣ୍ୟରେ
 ଯେଉଁ କମିଟି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ସେ କମିଟି
 ଏଠାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଠିତ ହେବା କମିଟି-
 ସଙ୍ଗେ ଏକ ଯୋଗ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା-
 ନାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ହେଉ ।

* । ଏ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀର ପ୍ରକାଶିତମାନ
 ସଜସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରର୍ଥେ ଭାରତବର୍ଷର
 ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶ ହେବାନିତ୍ତ
 ପଠାଯାଉ ଏବଂ ସୁଖର ମାତ୍ରଷ୍ଟୋଟି ଏବଂ ମିତ୍ର-
 ନିସିପାଲିଟୀର ତେଅରମାନଙ୍କ ନିଃଃଠକୁ ମଧ୍ୟ
 ଏକଂଶୁ ପ୍ରକାଶିତ ପଠାଯାଉ । ଇତି ।

ସୁଖରେ ଏ ବିଷୟରେ ସେଉଁ ସଭା ଦୋଇ-
 ଥିଲ ତହିଁର ବିବରଣ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା,
 ଯଥା ।

ତା ୧୪ ଉଷ ମାଈ ମଙ୍ଗଳବାର ରବି
 ଦ ୭ ଶା ସମୟରେ ମହାମହୋତ୍ସାହାୟ ପଣ୍ଡିତ
 ଶ୍ରୀମୁକୁ ଶ୍ରୀ ମଦେନ୍ଦ୍ର, ନ୍ୟାୟରୁ ସିଃ ଅଲକ୍ଷ୍ମ
 ମଦୋଦୟଙ୍କ ସହରେ ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦରସଂସ୍କାର-
 ନିତ୍ତ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦିରମଧ୍ୟରେ
 ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମଣ୍ଡପସମ୍ମୁଖରେ "ଶ୍ରୀ-
 ଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ସଂସ୍କାରଣ" ନାମକ ଗୋଟିଏ

ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁରୋଧ ଯୋଗୁଁ ଉକ୍ତ ସଭାରେ ନିମ୍ନ-
ଲିଖିତକାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେଲା ।

୧ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମିତ୍ତ
ଉକ୍ତ ସଭା ମହୋତ୍ସବ ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀମତୀ
ଦେବୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସିଃ ଅଭିଧାନ ମହୋତ୍ସବ
ସର୍ବସମ୍ମତ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଅବନୀତ ହେବ ।

୨ । ସଭା ସଭାରେ ପଢ଼ାଯିବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଉକ୍ତ ସଭା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରେ
ସେପେଟ୍ଟି ନମାଣ ଜାଣି ଦେଇ ଉକ୍ତ ସଭା
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅନୁମୋଦିତ ରୁହେବ
କାର୍ଯ୍ୟ ସଭାରେ ପ୍ରତିଦିନ ଯେ ଏ ବସ୍ତୁରେ
ପ୍ରାୟ ଏକ ଦିନ ଲେଖନୀଙ୍କର ଶକ୍ତି
ସହାୟକ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ।

୩ । ଶ୍ରୀ ଚେନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରୀ
ସଭା, ଦୋଳ ଏ ସଭାର କାମ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେଲା ।

୪ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥସନାତନଧର୍ମରକ୍ଷଣ-
ସଭାର ଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଏକମତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଅନୁରୁପ ସେ ସଭାର ସଭ୍ୟମାନେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ
କିମ୍ପାରେ ପୁଅକୃତ୍ୟୋଗ ନ କର ଏ ଦିନ-
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଯୋଗ ଦେଇ ପ୍ରତିଦିନ
ପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରତି ଦିନ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର
ଦୟାକର ଉପାଦାନ; ଏମାନଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ
ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳଲେଖକଙ୍କୁ ଦାସ ଦକ୍ଷିଣାଧରଙ୍କର
ମହତ୍ତ୍ୱ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳଲେଖକଙ୍କୁ ଦାସ, ଉତ୍କଳ-
ପାଠକଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳଲେଖକଙ୍କୁ ଦାସ
ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ଖୁଣ୍ଟିଆ, ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଖୁଣ୍ଟିଆ,—
ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଲଭ ମାନଙ୍କର ଖୁଣ୍ଟିଆ, ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଖୁଣ୍ଟିଆ
ଶ୍ରୀବାବା ମର୍ଦ୍ଦିନୀମାନଙ୍କ ଦାସ, ଶ୍ରୀବାବୁ ମହେ-
ନ୍ଦ୍ରନାଥ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ, ଶ୍ରୀବାବୁ କେଦାରନାଥ
ଦତ୍ତ, ଶ୍ରୀବାବୁ ମନମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, ଶ୍ରୀବାବୁ
ଦୁରନାଥ ଚକ୍ରୋପାଧ୍ୟାୟ, ଶ୍ରୀବାବୁ ଅନନ୍ତଲାଲ
ବୋଷ, ଶ୍ରୀବାବୁ ସର୍ବଜିତମୋହନ ସେନ, ମହାକଳ
ଶ୍ରୀକାଶ୍ୟା ମିଶ୍ର, ଶ୍ରୀବାବୁ ଦୁରନ୍ତ ବୋଷ, ଦେ-
ଓଧାନ ଶ୍ରୀବାବୁ ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୁଣ୍ଡି, ମାନେଜର
ଶ୍ରୀବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି, ଶ୍ରୀବାବୁ ନିଧାନନିଧାସ,
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥସନାତନଧର୍ମରକ୍ଷଣସଭାର ସମ୍ପା-
ଦକ ଶ୍ରୀବାବୁ ଶିବଚରଣ ମହାନ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଏକ କାମଗ୍ରାହ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ—ମହାନ ଦାସାଧ୍ୟାୟ ଉକ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ
ମହେନ୍ଦ୍ର ନିଧାୟକ ସି, ଅଭି, ଇ:—ଦର୍ଶଣୀ
ସୁଜା ଶ୍ରୀ ଦେବୀନାଥପଣ୍ଡିତ, ସାହୁକୁଠ ସୁଜା
ଶ୍ରୀ ଗୌରୀନନ୍ଦମାଧବୀଙ୍କ ଦରଦାନ ମର୍ଦ୍ଦିନୀ

ଉତ୍କଳଲେଖକଙ୍କୁ, ସୁଜା ଶ୍ରୀ ଦେବୀକୃଷ୍ଣନାଥ ଦେ,
କିଦେଶୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସଭ୍ୟସଭାରେ ମନୋ-
ମାଗ ହେଲେ ।—

୫ମ—ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ମୁକୁନ୍ଦଦେବ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ
ଉତ୍କଳଲେଖକ ନିମନ୍ତେ ଏ ସଭା-ସଭାପକାର୍ଯ୍ୟର
ଉପର ଅର୍ପଣ କରିବାର ମାନେଜର ଶ୍ରୀବାବୁ
ଦୁର୍ଲଭ ମହାନ୍ତି ଓ ଶ୍ରୀବାବୁ ଦୁରନ୍ତ ବୋଷ
ଉପର ଏ ସଭାର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ମନୋମାଗ
ହେଲେ ।—

୬ଷ୍ଠ—ସାଧାରଣସଭାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କାର୍ଯ୍ୟ
ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମାବଳୀରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କାର୍ଯ୍ୟ
ସଭା : ପ୍ରତିଦିନ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ।
ସଭାପକଙ୍କର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସଭ୍ୟମାନେ
ସଭାପକ ମନୋମାଗ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
ହେବ ।

୭ମ—ଉତ୍କଳଲେଖକଙ୍କର ସାଧାରଣ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ
ମନୋମାଗ ସଭାର ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ ଦେବା ସଭାରେ
ଏସଭାରୁ ଅନୁ ରକ୍ଷା କରାଯିବ ଓ ଉକ୍ତ ସଭା
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ସଦେବ ଓ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
ଲିଖିତ ସାଦେବ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
ଦାସମାନଙ୍କୁ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ରକ୍ଷିତାଧ୍ୟକ୍ଷ ମନୋମାଗ
ନିକଟକୁ ଅନୁସୂଚ୍ୟ ହେବ ।

୮ମ—ଏ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟରେ
କେତେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବ ତହିଁର ଏକଇଞ୍ଚୁ-
ନିକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ସଭାର ସଭାରେ ଯିବ
ଗଠିତ ହେଲେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ
ଉପଯୁକ୍ତ ଲେଖକଙ୍କୁ ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରାଯିବ
ଶ୍ରୀ କଲେକ୍ଟର ସାଦେବଙ୍କୁ ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରା-
ଯିବ ।

୯ମ—ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦର୍ଶନ
ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଯେଉଁ ଯାମାନେ ଅଧିକେ
ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜଣକୁ ଅନୁଷ୍ଠିତ
ଏକମତ ସାହିତ୍ୟ ଏକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ
ଉପ ନେବାନିମନ୍ତେ ସଭାରୁ ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରାଯିବ
ଓ ସାଧୁ ଅଧ୍ୟାୟ ଏକ ନିରାକୃତ ଗରବ ଦୁଃଖ
ଲେଖକଙ୍କୁ ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

୧୦—ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ମହାମହୋତ୍ସବ ସଭାପକ
ମହୋତ୍ସବ ସଭାରେ ଏସଭା ସଭାପକ ହୋଇ-
ଥିବା ଏବଂ ସେ ଜିଲ୍ଲା ଏକମତ ଟଙ୍କା ଦେଇ
ସଭାସାଧାରଣଙ୍କର ଉକ୍ତ ଦେବା କିମ୍ପାରେ
ଉକ୍ତ ଉକ୍ତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସଭ୍ୟମାନେ ଉକ୍ତ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଦେଇପାର ସଭା ଉକ୍ତ ହେଲା ।

ସାମ୍ବାଦିକସମ୍ବାଦ ।

ଉତ୍କଳଲେଖକଙ୍କୁ ମନୋମାଗ ସଭାରେ
ଉକ୍ତ ଦେବା ଉକ୍ତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ମନୋମାଗ
ହେଲା ।

ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କର ପୁରୁଣା କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କର କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ

ଏ ସଭାରେ ଏ ସଭାରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ

କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ

କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ

କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ

କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ

କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ

କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ

କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ

ଦ୍ରାଘିଣ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କର ସମ୍ପାନ ବ୍ୟୟାଳୟକୁ
 ଯାକା ଏଠାରେ ବ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଧାରଣ କରି-
 ବାର ଦେଖା ଗଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ କେହି (ସେହିମାନଙ୍କର କେହି
 କେହି ବନ୍ଦିଲେବ ସଦାୟ ଥିଲେ) କିଛି
 ସିଦ୍ଧା ବା ଖର୍ଚ୍ଚା ପାଇଅଛନ୍ତି, ଅର୍ଥମାନଙ୍କୁ କେହି
 ପଞ୍ଜରୀକାର ଦେଖା ନ ଗଲା । ଏପରି ସଦା-
 ଧାରଣରେ ନିୟମ ଅଛି ଯେ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କୁ
 ନିମନ୍ତଣ କରୁ ଗଲେ ଉପସ୍ଥିତ ଦିନଠାରୁ ବ୍ୟା-
 ଖର୍ଚ୍ଚ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଏକତ୍ରଳିକା ବିଶେଷରୂପେ
 ସିଦ୍ଧା ବ୍ୟୟାଳୟ ଏକତ୍ରଳିକା ଉତ୍ତମରୂପେ ଫଳା-
 ଦାର କରାଯାଇ ପରେ ଶ୍ରୀକରେ ଉତ୍ତରଣ କର
 ପାଇଥିବା ଉପକରଣରୁ ଛେ, ବସ୍ତୁମାନ ଏବଂ
 ଦୁରନ୍ତାଅନୁମାନଙ୍କର ପଥ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀଅ-
 କ୍ରମରେ ମେଲଣ ଦେଇ ବଦାୟ କରାଯାଏ ।
 ତହିଁକି ଏଠାରେ ସମସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟର ବିପକ୍ଷ
 ଦେଖା ଗଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ୟାଖର୍ଚ୍ଚର ଅବସ୍ଥା
 ଉପରଲିଖିତ ପ୍ରାୟ, ସିଦ୍ଧା ଓ ଫଳାଦାରର ନାମ
 ଉଲ୍ଲେଖ କରୁ ଗଲା ନାହିଁ, ଫଳତଃ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କୁ
 ଉଦ୍ଧାର କରି ଦିଆଯାଇ କରୁଥିବା ଫଳାଦାର
 କରାଯାଇ ଯେଉଁ ବ୍ୟୟ ଥିଲା ତାହା ଏଠାରେ
 ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ଏପରି ଏପରି ବକ୍ତାବରୁ
 ନିମ୍ନଲିଖିତ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କୁ କିଛି ବସ୍ତୁ ଦିଆ ନ ଯାଇ
 କେବଳ କିଛି କିଛି ଶ୍ରେଣୀ ଓ ଉପକରଣରୁ
 କିଛି ଦେଇ ବଦାୟ କରାଯାଇ ଦେଖା
 ଗଲା ।

ତୁଝିବାରେ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କୁ ଉପକରଣରେ
 ବ୍ୟୟ କରାଯିବ ଯେ ତହିଁକି ଲେଖାକାର
 ପତ୍ରିକା ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଥାଇ ଯିବା ଅସିବା
 ପଥକର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ବଦାୟା ଟ ୮୮ ନା, ଗୋଟିଏ
 ଗରୁ ପାଇଲେ । ଯାହାପୂର୍ବର ପତ୍ରିକା ପ୍ରଥମ-
 ଶ୍ରେଣୀର ଥାଇ ଯିବା ଅସିବା ପଥକର୍ତ୍ତବ୍ୟତା
 ଟ ୧୦୮ ନା ଏବଂ ଖଣ୍ଡେଲେଖାଏଁ ରୂପାରପାକ
 (ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ୮୯ ଉପକରଣର ଦେବ) ପାଇ
 ମେଲଣ ଦେଲେ । ବିଦେଶୀ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କ
 ମେଲଣ ଏପରିଥିଲେ ଏଠା ଗ୍ରାହଣୀ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କ
 ମେଲଣ ବଦାୟା କରୁ କରୁ ଯିବ ଏଥିରୁ
 ଅନୁମାନ କରାଯାଉ ଦେବ । ଫଳତଃ କେହି
 ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଳ୍ପବାକ୍ତାରେ ଉପସ୍ଥିତ ବିଦେଶକ
 ନ ଥିବାରୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଘଟିଅଛି । ଅର୍ଥ
 କେହି ଅମଲ ଓ ଓଲଲମାନେ ରୁଣ୍ଡୁଥିବାରୁ
 ଏହା ଯାହା କିଛି ଦେବାର ଦେଖାଗଲା, ତାହା
 ଦେଖିଥିଲେ ପ୍ରାୟ କିଛି ଦୋଇ ପାଇ ନ

ଥାନ୍ତା । ସେହିମାନେ ବକାକର ପୂର୍ବରୁ ନି-
 ଟରେ ରହି ସବୁ ବୁଝୁଥିଲେ ସେମାନେ ଅଳ
 କାଲି ସଦାଧିକାର ଦେବାରୁ ଅର୍ଥ ବାଦକୁ
 ନେବକୋଶରେ ରୁଣ୍ଡୁକାର ଦେଖା ନ ଗଲା ।
 ସେ ଯାହା ଦେବ କେବଳ ରୁଣ୍ଡୁକାର ଖାଇବା,
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୋଗୀପ୍ରଭୃତି ଉତ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀକର
 ଯାଇଥିବାର ଶୁଣାଯାଏ ତାହା କେବଳ ସରକାରୀ
 ଅମଲ ଓ ଓଲଲମାନଙ୍କଯୋଗେ ଦୋଇ ଉଠି
 ଅଛି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଇତି ।

କେହି ଦେଖାଦାଗ ।—

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।	
କାହା ଉପକରଣ ସମ୍ପଦ	୫୦୦
ଦେବତା ମହାତ୍ମ୍ୟ ବାଲେଶ୍ୱର	୫୦୦
ବକାକାରୀପତ୍ରୀ ସର୍ବିକ ବରପିଠା	୫୦୦
ଗୋଟାଏ ମିଶ୍ର ପଠନିକ	୫୦୦
ପ୍ରକାଶକର ଦାମ	୫୦୦
ବୁକ୍ସବନ୍ଧୁର ଦୋଷ	୫୦୦
ବ୍ୟାମସ୍ତର ସାହୁ	୫୦୦
ଅବଲକ୍ଷ୍ମୀକର ଦୋଷ	୫୦୦
ପ୍ରକାଶକ ମହାତ୍ମ୍ୟ	୫୦୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Wanted for Raj Mourbhunj, the following men for a branch dispensary at Panchpir Sub-Division.

	Salary
1 Hospital Assistant.	50 p. m.
1 Compounder	10 p. m.

None but passed and competent men need apply. Applications to be sent to undersigned on or before April 30th. After which date none will be received.

H. WYLLY.
 Manager.

NOTICE.

It is hereby notified for general information that the undermentioned canals in the Brahmanee Byturnee Division will be closed for annual repairs from 1st May 1891 to the date specified against each.

2. It is also notified that in consequence of the closure of the canals the steamer traffic between Cuttack and Albha Cuttack and False Point and Cuttack and Bhadruck will be

stopped during the periods specified here under.

1st. Kendrapara Canal from Jagatpur to Marsaghai and Gobree Canal with its extension to Albha from 1st. May 1891 to 5th June 1891.

2nd Kendrapara extension Canal from 1st. May 1891 to 7th June 18 1.

3rd Pattamoondie Canal from 1st. May 1891 to 5th June 1891.

4th. High Level Canal Range I. from 1st May 1891 to 18th June 1891.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସଦାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉ ଅଛି
 ଯେ, ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବିଦେଶୀ ବିଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ
 ଉଲଲିଖିତ ନାଲମାନ ସନ ୧୮୯୧ ସାଲ
 ମଇମାସ ୧ ରଖଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଲର
 ପାର୍ଶ୍ୱଲିଖିତ ଭାରତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଷିକ ମରାମତ-
 ସଦାଶେ ବନ୍ଦ ହେବ ।

୧। ଅଧିକ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ,
 ନାଲମାନ ବନ୍ଦହେବା ହେତୁରୁ କଟକ ଓ ଅଲକା,
 କଟକ ଓ ବାଲସୋର ଏବଂ କଟକ ଓ ରୁଣ୍ଡୁ
 ମଧ୍ୟରେ ଯାତାୟତ କରୁଥିବା ଧୂଆଁକଳାଦା-
 ଜର କାରବାର ଉଚ୍ଚ ସମୟମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦ
 ହେବ ।

୧ମ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ନାଲ ଜଗତପୁରଠାରୁ
 ମାରସାହାଉ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଗୋବରୀ ନାଲ ଅଲକା-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସନ ୧୮୯୧ ମଇ ୧ ରଖ ଠାରୁ
 ଜୁନ ମାସ ତା ୫ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

୨ୟ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ବୁଦ୍ଧିନାଲ ସନ ୧୮୯୧
 ମଇ ୧ ରଖ ଠାରୁ ତା ୭ ରଖ ଜୁନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

୩ୟ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡି ନାଲ ସନ ୧୮୯୧ ମଇ
 ତା ୧ ରଖ ଠାରୁ ଜୁନମାସ ତା ୫ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

୪ର୍ଥ, ଦାଲକେବଲନାଲ ୧ ମ ଶ୍ରାବ
 ସନ ୧୮୯୧ ମଇ ତା ୧ ରଖଠାରୁ ଜୁନ
 ତା ୧୮ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

Cuttack D. B. HOEN
 6th April 1891. } Executive Engineer
 Brahmanee Byturnee
 Division.

ଯେହେତୁ ଦୁଇଜଣ ସ୍ୱରୂପ ଲୋକ ଯେଉଁ
 ମାନଙ୍କର ହୁଲିଆ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା
 ସେମାନଙ୍କ ଟକାଠାରୁ ୧୫ ମାଇଲ ଦୂର ଗଣ୍ଡାମ-
 ଗ୍ରାହର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ମାସ ପଡ଼ୁଥିବାର ସନ ୧୮୯୧
 ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚମାସର ୧ ୨ ରଖ ପ୍ରାୟକାଳରେ
 ଦେଖା ହୋଇଅଛି । ବୋଧ ହୁଏ ସେମାନେ

ନିଜାଳ ପୁସ୍ତକାଳୟକୁ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି
 ଲକ୍ଷ୍ମକୋଷ୍ଠ ରେଲ ଏକକାର କନ୍ଦୁକଟର
 ନେବା ଲଗାରେ ଯାଉଥିଲେ, ସହ କେହି
 ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ବଦରଣ ଜାଣନ୍ତି ଓ
 ଜଣେଇବାକୁ ଲଜା କରନ୍ତି, ତେବେ ପୁସ୍ତକ-
 କଲାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପୁସ୍ତକ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଶେଷ ଅଥବା
 ଖୋଦା ମୋକାମ ସଦୃଶଜନ ଅଧିକାର ସାଦେ-
 ବକ ନିକଟରେ ଜଣେଇ ପାରବେ ।

୧ । ବୃକଲୋକ ଜଣେ ନାମ ଧାମ କ ପିତାର
 ନାମ ଜଣା ନାହିଁ ଗଦ୍ୟମଣ୍ଡଳ ବସ୍ତୁ ବ ୨୦ ଶ
 ମୁଣ୍ଡରେ ଖୁଣ୍ଟିବାଳ ଚାହିଁ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ
 ପାତ୍ର ଅଛି ଓ ସାମନା ଚରମ ଗୋଲକର ଦୁକା-
 ମର ଦୋର ଅଛି ମଧ୍ୟ ଅନୁର ପଲଲ ଶରୀର
 ଦାହୀ ମୃତ ଦୁକାମର ହୁଏ, ବେକରେ ଭିନି
 ଲହର କାଠର ମାଳ ଅଛି । ଉପର ପାଟିର
 ଦାଲୁ ଦୁଇ ଭିନିଗୋଟା ପଡ଼ିଯାଇ ଅଛି, ଆନ-
 ଫଜା ଯୋଡ଼ି ପିକି ଅଧେ ଅଧାରେ ବାଜି ଅଛି,
 ଦୁଇ ବାନ ଫୋଡ଼ା ଚେହେରା ବଜଲାର
 ଲୋକ ପରି, ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୁକା
 ଓ ଗୋଟିଏ ବଜଲାଦେଶର ଚଳମ । —

୨ । କୁବା ପୁରୁଷ ଜଣେ ନାମ ଧାମ କ
 ପିତାର ନାମ ଜଣା ନାହିଁ । ବସ୍ତୁ ଅନୁର
 ବ ୩୦ ଶ କଳାକର୍ତ୍ତ ମୁଣ୍ଡରେ ଖୁଣ୍ଟିବାଳ ଆର
 ସାମନାରେ ଗୋଲକର ଦୁକାମର ଦୋର ଅଛି
 ନାଚ ପଲଲୀ ମୃତ ଅଛି ଦାହୀ ଦୁକାମର ହୁଏ
 ବେକରେ ଭିନି ଲହର କାଠର ମାଳ ଖଣ୍ଡେ
 ଆନଫଜା ଯୋଡ଼ି ପିକି ଅଧେ ଅଧାରେ ବାଜି-
 ଅଛି, ପଲଲୀ ଶରୀର ମଧ୍ୟ ଅନୁର, ଦା ୧୦ର
 ଅନୁରରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୁକା ଓ ବଜଲ-
 ଦେଶର ଚଳମ ଥିଲ, ୩୦ ହିଁ ମାର୍ଚ୍ଚ ସୁ ୧୮-
 ୧୧ ମସିହା ।

Khorda } F. W. DUKE
 The 1st. April } Sub-Divisional
 1891. } Magistrate Khorda.

ମହାଶୟ ।
 ମୁକ୍ତଗୁରୁ ଅନୁବାଦକ ସଚ୍ଚ ।
 ପ୍ରଥମରୂପ ଅବ ସବୁ ପ୍ରକା ଦୋରଅଛି ।
 ଅକାର ର-ଏଲ ୮ ପେଜ ପୃ ୨୦୩ ଷ୍ଟା ।
 ମୂଲ୍ୟ ୪ ୧୪ ପ୍ରକା ଅଗ୍ରୀମ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ନିମିତ୍ତ
 ୪୦୧୧ ବର୍ତ୍ତମାନ କେତାକ୍ତ ଏ ଦୈନିକ ଶେଷ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୪ ୧ କାରେ ଦିଅଯିବ ।
 ଜାକ ଦ୍ୱାର ୪୦/୨ ଓର୍ଡ଼ ପଢ଼ିବ
 ଅବଶିଷ୍ଟ ସବୁମାନ ଦୁଇ ଶ୍ରୀଗରେ ବାଦା-

ସିବ, ବସେଷ ବଦରଣ ବହି ନେଲେ ଚାହିଁବୁ
 ବମା ଅମ୍ ନିକଟକୁ ସମ୍ପି ଲେଖିଲେ ଜାଣି
 ପାରବେ । ଅମ୍ ନିକଟରେ ଓ ପୁସ୍ତକଦୋ-
 ବାନମାନଙ୍କରେ ବହି ମିଳବ ।

କାମାଳ } ଶ୍ରୀଗୁଣନିଧି ଦାସ
 ଜଗବନ୍ଧୁ ।
 ବଟକ

ଅମ୍ଭର ସାନ ଗୁଆ ଦୋକାନରେ ନାନା-
 ପ୍ରକାର ଦେଖାୟୁ ଉତ୍ତମାନ ଅକୃତ୍ରିମ ଶାଢ଼ୀ-
 ସଙ୍ଗତମରେ ଏଠାକାର ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ କବିରାଜମା-
 ନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ମୂଲ୍ୟମୂଲ୍ୟରେ
 ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଅବପ୍ରା ଦେଖି ଦରଦ୍ରମାନଙ୍କୁ
 ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ବଦରଣ କର ଯାଉଅଛି ଏପର୍
 ନାନାପ୍ରକାର ସାଲଖା କାମାର୍ଗୀ ସନାପନବଟିକା
 ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚରଣୀୟ ବଟିକା ଶୁକ୍ରମେହାନୁକ
 ରୁଣ୍ଡି ଦନ୍ତରକ୍ଷଣରୁଣ୍ଡି ଧବଳକୁଣ୍ଡର
 ଓଷଧ ପ୍ରଭୃତିକ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ଗାତକ କବଚ ଓ
 ଗାତକ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ଓ ଗାତାଦି ମାନ୍ୟ ଘଡ଼ି
 ଶାଲମପିସ ଓଦା ଓ ମେଜ ଟୁଲି ବେଶ
 ଚଉକା ଆଲମାଣୀ ସୀଦୁକ କଦାଟ ବାକସ
 ଚକ୍ରପୋଷ ପଲଙ୍କ ଏବଂ ଘୃତ ଧାନ ୪୨୦୦ଟା
 ଓ ପାଣିଆ ୪ ୧୦୦ କାର ବ୍ୟବସ୍ଥାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ମେଉଁମାନଙ୍କର ଦରକାର ହୁଏ ସେମା-
 ନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ ଯାଉଅଛି ଯେ ସେମାନେ
 ଅମ୍ଭ ମୂଲ୍ୟକୁ ପଢ଼ି ଲେଖିଲେ ଆମ୍ଭେ ତାହାର
 ମୂଲ୍ୟ ଓ ପଠାଇବାର ଶର୍ତ୍ତା ଓଗେର ତାଙ୍କୁ
 ଜଣାଇବୁଁ ସରେ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଦାମ ଅଗରୁଣ୍ଡ
 ପଠାଇଲେ ଜାକରେ ସିବାରମାଲ ଜାକରେ ଓ
 ମଜୁରଦ୍ୱାରା ପଠାଇବାର ଜନସାହୁମାନ ମଜୁର
 ଦସ୍ତରେ ପଠାଇବୁଁ ଇତି । ୨୨୧୧୧୦ ।

ଶ୍ରୀ ଜାଣାସୁମ ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ! ସା । ଅମାଲପାଳ । କା । କୁଜଙ୍ଗ
 ପୋଃ ଜାଣିଣ । କ । ବଟକ

ଅତି ମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ।
ଧୂସରସଂଗୀତ
 ବା
ନାଟକଗୀତ ।
 ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍କଳସର ଓ
 ଅଧିକାଂଶ ବଜଲୀ ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀୟର ଅନୁ-
 ବରଣରେ ଉତ୍କଳ ନୂତନ ପ୍ରକାର ସମାବେଶନ

ସନିଷ୍ଠା ଦୋରଅଛି । ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ
 ପତ୍ତନାୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ ୩ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।
 ବଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚର ସମ୍ପ
 ୨୮୧୧୧୧ } ସମ୍ପାଦକ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।
 ବ ନ ବା ନା ନା ଠ କ ।
 ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀକ ପତ୍ତନାୟରେ ବିକ୍ର-
 ୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ୪ ୦ ୩
 ବାରଅଣା ମାତ୍ର । ମୋଟସଲ ସକାରେ ଜାକ-
 ମାସୁଲ ୪ ୦୯ ୨ ଲାଗିବ ।

ମେହରୋର ।
 ଘ ୨୨୩ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ଅବଶାର ଚିତ୍ତ-
 ଓ ଦେବ । ଦୁଇଟି ପ୍ରମେହରାଧ୍ୟ ଦେଇମାକଳ
 ଅନନ୍ତର ଚଉଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଭିକାରୀ ଗୋ-
 ଶବରପାଳ ଉଚ୍ଚତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
 ସକାଶେ ଜକର ମାୟ ପଡ଼ିଯାଇ କରୁନୁହେ ।
 ଏହି ଉତ୍କଳ ଯତାସତରେ ଏ ୨୨୩ର ଶେଷ
 କଲେ ନୂତନ ଦେବ ଏବଂ ଉଚ୍ଚତ ଉଚ୍ଚ ସପ୍ତା
 ବଟକ ପୁସ୍ତକ ଗୋଟିଏ ଅବଶ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ଦେବା
 ଯେଉଁମାନେ ଅବଶ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଷ୍ଠ
 ବଦୁଅର୍ଥ ଏ ୨୨୩ର ସେମାନଙ୍କ ସକାରେ ସକା
 ଶୋଇ ଜକର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାହିବ ।
 ଶରୀର ବସ୍ତୁରେ ପ୍ରତିଶତ ନ ଦେଲେ ଅଛି
 ସିବ ତାହି ଅନେକ ଦେଖା ଅବଶ୍ୟ ଲକ
 କର ପ୍ରସଂସାସନମାଳ ତେ ଅଧିକ ସେ ସମସ୍ତ
 ସକଳମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତକାଳେ ପ୍ରକାଶ ଦେବ
 କଲିକତା ଅବେଦନେଲ ୧୯୧୧ର ବଦଳରେ
 ସ, ବେ, ପର ଉତ୍କଳକାଳରେ ଏବଂ ବଟକ
 ଦରଦାକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ପ୍ରସ୍ତୁତକାଳେ
 ଏହି ଉତ୍କଳ ଦେବ କେଉଁଠି । ମୂଲ୍ୟ ଏପର୍
 ପୃ ୪୨୦ ବା । ପୁଲକା ଓ ଜାକଖଳା ପ୍ରଥକ

Watches! Clocks! Time pieces!
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company. Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତି ।
 ନାନାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଡ଼ ଶୂନ୍ୟକର୍ତ୍ତ
 ଉତ୍କଳରେ ମରମତ ହେବା ଓ ଯତା ସମ-
 ସ୍ତରେ ପାୟସିବାର କଲ ବନୋବସ୍ତୁ ଏ
 ଜଗରରେ ନି ସିବାରୁ ଅମ୍ଭେ ଘଡ଼ି ମରମତର
 କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କରୁଅଛୁ । ସାବାକର ଦରକାର

File
13/4

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର

<p>ଫିଲ 13/4</p>	<p>ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର</p>	<p>ପତ୍ର ମାଲିକ ପତ୍ର ଦେୟ</p>
---------------------	--------------------------	--------------------------------

କରକ୍ରମା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ମାଉନର ଓ ଉତ୍କଳୀୟଲର ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଫଳ ଏସପ୍ରାଦରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବାରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟମାନ ଅଗାମିକୁ ରଖି ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲୁ ।

ଗତ ମୁକୁନ୍ଦ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ୨୦୦ ରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ପଢ଼ା । କିନ୍ତୁ ଏହି ପାଠ ଦେବଦଳ କ୍ର ୨୫୫ ଶ ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାରୁ କ୍ର ୨ ଶ ପଞ୍ଚାକ୍ଷା ଦେଇ କେବଳ କ୍ର ୩ ଶ ଉତ୍କାଳୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସର୍ଥା ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୫ ପାଣି, ଦୁର୍ଗାଚରଣ ମହାପାତ୍ର ଓ ମାଳମଣି ଲାଲ ।

ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ପ୍ରଚାରକ ବାବୁ ନିମଲଲ ବାବୁ ଯଦ୍ୟ ବାଲେଶ୍ୱର ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମାଳ ମନ୍ଦିର ସମ୍ପର୍କରେ ବାବୁ ଭଗବତଚନ୍ଦ୍ରଦାସ ବାବୁ ଉଦୟନାଥ ଦେ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ନାମରେ ଚୋରି ଅନୁଧାର ପ୍ରକେଶ ଉଦ୍ୟାତ ଅଭିଯୋଗରେ ସେହି ମୋ-ନଦମାମାଳ ଉପସ୍ଥିତ କରିଥିଲେ ସେସମ୍ପ୍ର ଉପସିଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁରୋଧ ଦେଲୁ ଯେହେତୁ ଧନ ପ୍ରଚାରକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସାମାଜ୍ୟ କଥାରେ ପଢ଼କଦାରିମାମଲ କରିବା ବୌଶଧିମତେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୟ କୁହଇ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଲୋକସଙ୍ଗା ଦସବର୍ଷ ଲଳେ ୨,୨୫,୮୯,୫୫୩ ଥୁଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ୨,୧୦,୦୩, ୪୫୨ ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ସମସ୍ତ ବା ୪୮ ଲକ୍ଷ

ଜଣ ଅଧିକା ଗଣକର୍ମୀ ଯଦି ଦୂର୍ବ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରେଷ୍ଠାଗସୁର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା କରଦରଜ୍ୟର ଜନସଂଖ୍ୟା ଏଥିରେ ମିଶିକାହିଁ ତାହା ପ୍ରାୟ ୨୫-ଲକ୍ଷ ହେବ । ଯାହାକି ଉତ୍କଳରେ ସର୍ବାଧିକ ଅଧିକ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ସର୍ବାଧିକ ଉତ୍କା-ଲୋକର ବସ । ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ପୁରୁଷ ୩,୫୦,୮୫,୫୫୨ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ୩,୫୫,୧୮,୦୧୨ ଅଛନ୍ତି ।

ପଶୁମାନଙ୍କରେ ମିଶ୍ରମାନମାନେ ମାଲି ଉଠି ଇଂରାଜ-ସହିତ ଘୋରପୁକ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ସାଂସଦ୍ୟ ଜାତି ମାଲି ଉଠି ଏମାନଙ୍କ-ସହିତ ଗୋଗପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଅନୁମାନକ ଦଶପଦ ପ୍ରାୟ ଅଟଇ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟ ପାଠକ ଅଡ଼େ ପ୍ରାୟ ପନ୍ଦରପଦ ପ୍ରାୟ ଲୋକେ ସହିତ ଦୋଇ ରହି ଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜମାନେ ଏମାନଙ୍କସହିତ ଯୁକ କରବାକୁ ଦୂର ବେଗରେ ଯାଉଁ ଅଛନ୍ତି । ଇତ୍ୟାଧରେ ଗୋଟିଏ ସୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ଚିହ୍ନ-ରେ ଇଂରାଜକର୍ମରୁ କ୍ର ୧୫୫ ଶ ଦତ କ୍ର ୨୫ ଅଦର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଶହପଦର ମୂଲ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଜଣାପାରି ନାହିଁ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କର କ୍ର ୩୫ ସରକାର ମସୃଜି ଥିବାର ବସ୍ତୁତ ଦ୍ରବ ।

ଅନୁମାନକର ନୂତନ କମିଶ୍ନର ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ଟିଏନଗାଦେବଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ଅର୍ପଣ କରି

ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ଓରସଲିସାଦେବ ଗତ ଗତବାର ସମୟରେ ଅଲଭବାଟେ କଲିକତାକୁ କଲେ । ତାହାକୁ ବିଦ୍ୟା ଦେବାଦା ନଗରବାସୀ ଅନେକ ସମ୍ମାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ସାଦେବ ପ୍ର-ଜଣେ ଧାର୍ମିକ ଶାନ୍ତ ଓ ସୁବିଶ୍ୱାସୀ ଦ-ଦୋଇ ରେଡିଲ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦୦ ରୁ ବିଷୟ ଏହି ସେ ଏଠାଲୋକଙ୍କ ଉନ୍ନତ ବ-ପୂରେ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ କରି ନାହାନ୍ତି ନୁହନ କମିଶ୍ନର ଟିଏନଗାଦେବ ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଣେ ପୁସ୍ତକନ ବନ୍ଧୁ ଓ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଅନେ-ମତଳ ଅପାଅଛି । ଏଣୁ ସେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସମୋକ୍ତ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଅସିବାରୁ ସମ-ସ୍ତେ ଅନୁରୋଧ ଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ଦିବସର ଅପରାଧ ସମୟରେ ଏ-କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟୀର ନୁତନ କମିଶ୍ନର-କଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ମ-ନ ତେୟାରମାନ ଓ ଲୁଗାଚୋରମାନ ମି-ଚନ କରବାର ଏହି ଅଧିବେଶନର ଉ-ଥିଲା । ତାଙ୍କର ଚୋରକ ତେୟାରମାନ-ଲକବଦାର ଗୋଷ ଲୁଗାଚୋରମାନ-ଚିତ ହେଲେ । ତେୟାରମାନ ସତରେ ଦ୍ୱାରକାଳୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କୁ ଯୁକ୍ତ-କରବାର ପ୍ରଥମରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିଲା-କୋଷଦାଦେବଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅଧିକାଂଶ

ଦେବାକୁ ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଲ ନାହିଁ । ବାବୁ ମଧୁସୂଦନଦାସ ଏ ନଗରରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥିବେ ସ୍ୱଳା ଦେୟରମାନ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶକର ଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ନାମ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋର ଥିଲେହୁଣ୍ଡା ଅନୁପସ୍ଥିତ ଦେଉ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରଦାନକାର କର ଦୋର ଥିଲ । ତାଙ୍କୁ ଚଳା-ପଦସହେବ ଜଣେ ସୋଗ୍ୟଲେକ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ମିତ୍ରା-ସିଂହଲକ୍ଷ୍ମୀର ଦେୟରମାନ ସ୍ୱରୂପ ବେତେକବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ବିଶେଷ ପରଦ-ିତା ଲଭ କରି ଅଛନ୍ତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସେ ଦେୟରମାନ ଦେବାକୁ ଅନୁମୋଦନ ଅନୁମତି ଦେଲୁ । ମଧୁସୂଦନଦାସ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଦେ-ଅରମାନ ଦୋର ଥିଲେ ଅଧିକ ଅନୁମତି ହୁଅନ୍ତୁ ବାରଣ ତଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଣାଳୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଧିକ ସଫଳ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଗର ଲେକସଂଖ୍ୟାର ମୋଟାମୋଟି ଫଳ ସିମଳାଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଗରର ବର୍ଷର ଇଂରାଜୀଧର ଗରର ଜଳସଂଖ୍ୟା ଗର ଲେକଗଣନାରେ ୧୯,୮୭,୫୫,୦୦୦ ଏଥର ଗଣନାରେ ୨୨,୦୪,୯୦,୦୦୦ ହୋଇ-ଅଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦୁଇକୋଟିର କିଛି ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ଦୋର ଅଛି । ଗରର ପ୍ରଭୁତ ଦେଶୀୟ ଗରର ଲେକସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ମନୋରେ ୮୫୫୯୭୦୦ ଲକ୍ଷ ଥିଲ ଏଥର ୭ କୋଟି ୫୦ ଲକ୍ଷ ଦେ-ଶୀୟ ସମ୍ପାଦନା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମ୍ପ୍ର ଭାରତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଜଳସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବେ ୨୫ କୋଟି ଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାତେ ଅଠଲକ୍ଷକୋଟି ହୋଇଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ଦଶବର୍ଷରେ ଭାରତବର୍ଷର ଲେକବୃଦ୍ଧି ୩ କୋଟି ଅଥବା ପ୍ରତିବର୍ଷ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଲେଖାଏଁ ହୋଇଅଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ବା ଖାସଗା-ପିତ ଗୁଳ୍ୟର ବୃଦ୍ଧି ସତରଫ ୯୫ ଲକ୍ଷାଏଁ ଏବଂ କରଦ ପ୍ରଭୁତ ଗରର ସତରଫ ୧୪-ଲକ୍ଷାଏଁ ହୋଇଅଛି । ଖାସଠାରୁ କରଦ ଗୁଳ୍ୟରେ ଲେକବୃଦ୍ଧି ଅଧିକ ଦେବାରୁ ଅବଶ୍ୟ ବୋଲିବିବ ଯେ ଦେଶୀୟ ସ୍ୱଳାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଭେଦମାନେ ଅଧିକ ସ୍ୱତ୍ୱ ସ୍ୱଳନକା ଭୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି । ବାରଣ ଲେକବୃଦ୍ଧିର ବାରଣ ଅବଶ୍ୟ ସୌଭାଗ୍ୟ ଅଟଇ । ବାସ୍ତବରେ ଖାସ ଗୁଳ୍ୟରେ ଧଳପ୍ରାଣ ଲୋକ ଅନେକ ବନୋ-ହସ୍ତ ଥିଲେହେଁ ଲୋକେ ଅଧିକ କର ଭର ଓ ଖାଦ୍ୟସାମଗ୍ରୀର ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ଦେଲୁ ନିଷ୍ଠା-ଭୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି । କରକରଣରେ ଖଜଣାର

ଦର ଅଧିକ ଏବଂ ଗୁଣକମି ବିସ୍ତର ପୁଣି ବେଳ ଲଭ୍ୟାଦି ନ ଥିବାରୁ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲୋକେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଛନ୍ତି ।

ମଣିପୁରରୁ ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଅଧ୍ୟାୟ ହୁଏତ-ବିଦ୍ୟାରକ ସମ୍ପାଦ ଅସିଅଛି । ମଣିପୁରର ସ୍ୱତ-ନ୍ତ୍ର ସ୍ୱତ୍ୱ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲଙ୍କ ନିକଟକୁ ଲେଖି ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି କି ଆସାମର ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନର କୁଳଦୟାଦେବ ଜେନେରାଲ ସିନ୍, ରେସିଡେଣ୍ଟ ଗ୍ରୀମ୍ଭୂତ୍-ଏବଂ କମିଶନସାହେବଙ୍କୁ ମଣିପୁରଆମାନେ ପ୍ରାରଣ କର କରିଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଏପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୋର ଥିଲେ ଯେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ନିଷେଧ ନ ଶୁଣି ଉପର ଲିଖିତ ଇଂରାଜ ବନ୍ଧନାମକୁ ବଧ କଲେ କେବଳ ସେସମସ୍ତ ଦେଶୀୟ କର୍ମଚାରୀ ଓ ସିପାହୀମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ସାହେବମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧ କରିଥିଲେ ସେ-ମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣଦେଇଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜ ଉପରେ ଏମାନଙ୍କର ଏଡ଼େ ଭାଗ କାହିଁକି ହେଲା କିଛି ଜଣା ପଡ଼ିନାହିଁ କିନ୍ତୁ ବନ୍ଧ କଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବଧ କରିବା ବଡ଼ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଏବଂ ଅସତ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ । ଶୁଣିବାରେ ଏମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ ଯାତନା ଦେଇ ଶସ୍ତ୍ର କର କାଟି ମାର ପକାଇଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପାଦ ଶୁଣ କାହା ମନରେ ମଣିପୁରୀୟଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା ଦେବ ? ପ୍ରକୃତରେ ଗୁରୁଆଡୁ ମାର ମାର ଗମ ଧୁନିତ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ଇଂରାଜ ସେନା ଦ୍ରୁତ ଦେଶରେ ମଣିପୁରକୁ ଧାରଣ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଅଠକୋଟିର ସେନା ସେଠାକୁ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଥୋକାଏ ମଣିପୁର ସୀମାରେ ପ୍ରବେଶ ଦୋର ସ୍ୱକ ଅରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି । ମଣିପୁରଆମାନେ ସେପରି ନିଷ୍ଠୁର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ମଥୋଚିତ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ନିତାନ୍ତ କର୍ତ୍ତ-ବ୍ୟ ଏବଂ ସେ ବିଷୟରେ ତ୍ରୁଟି ଦେବ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କେବଳ ଏକତ୍ର ସର୍ବକ ଦେବା ଉଚିତ ସେମନ୍ତ ସତ୍ୟ ଓ ଶିଷିତ ଇଂରା-ଜସେନା ମୂର୍ଖଙ୍କ ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଉପରେ ଅଭ୍ୟାଗୁର ନ କରିବେ ।

ଗର ରକ୍ଷକାର ଅପସ୍ତମସ୍ତରେ ଏଠା ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷର ସମ୍ଭାର ବିଷୟର ଏକ ସାଧାରଣ ସଭା ହୋଇଥିଲା ।

ସଭାରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ସମ୍ମାନୁଦେକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଚୌଧୁରୀ ବୃଦ୍ଧିବାସ ଦାସ ସଭାପତିର ଅଧିକପ୍ରବଣ କରିଥିଲେ । ସଭାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ ଯେ ମନ୍ତ୍ରପତ୍ରମତକାର୍ଯ୍ୟ କମିତ୍ଟି ଟଙ୍କା ଉତ୍ପାଦ କରିବା ଭାର ସେହିମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଦେବି ତାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷର ମନୋମତ କାର୍ଯ୍ୟନିକାଦକ କମିଟି ପ୍ରତି କର ସେମାନଙ୍କ ନାମ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ଗୁଣାପ୍ରସ୍ତରରେ ସାକ୍ଷର ଗ୍ରହଣ ଦେଲା । ପ୍ରାୟ ୩୫ ଶ ଗୁଣାପ୍ରସ୍ତ-ରେ ସମ୍ପରକ ୫ ୧୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାକ୍ଷର କରିଥିଲେ ଏବାକା ବାବୁ ଦରବହର ବୋଗ ୫ ୧୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବାର ସାକ୍ଷର କରିଅଛନ୍ତି । ଏହିପରି ମନାଦୟାଶୀଳ ଧନାତ୍ୟକଳ୍ପିମାନେ ମୁକ୍ତସ୍ତ ହେଲେ ସୁଖ ଜଗଦାଧିପତିର ମହାଶୟର ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ଜାଳିଲ୍ୟମାନ ରହିପାରବ ଏଥିରେ ଅଣମାଣି ସନେଦ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ଅଣା କରୁ ଓଡ଼ିଶାର ମହାଶୟର ବାକା କମି-ଦାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହିନ୍ଦୁମାନେ ସଥାସାଧ ଦାକ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଅନୁଷ୍ଠ ମତ୍ତମତ କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ପାରବ । ପରଶେଷରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସଭାରେ ଅଗର ହୋଇଥିଲା ଯେ ବାକା କମିଦାରମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକାମାନ-ଠାରୁ ମନ୍ତ୍ରବିହୀନ ଗ୍ରହଣ କର ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଉତ୍ପାଦ ହୋଇ ପାରିବ ।

ସାଧାରଣପ୍ରତି ଅନୁମାନକର ଏକତ୍ର ଜଣାଣ ସେପରି କେହି ଅପରପିତ ଉତ୍ପାଦକାସ-ମାନଙ୍କ ପ୍ରବନ୍ଧନାରେ ପ୍ରବନ୍ଧନ ଦେବେ । କମିଟିରୁ ସେହିମାନେ ହେଦାଉତ୍ପାଦ କରିବାର ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ସ୍ୱାସାଧା-ରଣକୁ ଜଣାଇ ଦୟାଦିବ ସେମାନଙ୍କ ଉକ୍ତା ଅନ୍ୟ କେହି ହେଦା ମାଗିଲେ ତାହାକୁ କଳି ଦେବେ ନାହିଁ । ତାହା ଦେଲେ ପ୍ରକାଶତ ଦେବାର ଉତ୍ତ ନ ଥିବ ।

ଗର ମଙ୍ଗଳକାର ଅପସ୍ତମ ୩ ୫୫ ଖା ସମୟରେ ଏଠା ଜେନରାଲ ଦସପାତାଲରେ କଟକ ମେଡ଼ିକଲ ସ୍କୁଲ ଅର୍ଥାତ୍ ଚିକିତ୍ସା ବିଦ୍ୟା-ଳୟର ବାରିକ ପୁରୁଷାର ବିଦରଣ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷରେ ଏ ସଭାର ସେମନ୍ତ ଗୋର ଦେଖିଥିଲୁ ଏ ବର୍ଷ ତାହା ନ ଦେଖି ବଡ଼ ଭୁଃଶିତ ହେଲୁ । ବିଦ୍ୟାଳ-ୟର ପ୍ରଗ୍ରହ ଓ ତାହାଙ୍କ ସହକାରମାନେ